

מפי השמועה

לקט סיפורי חסידים

מזכרת נצח

משמחת הנישואין של
הרה"ת מנחם מענדל ש"י
ומרת חיה מושקא תחי

דורון

ח"י מנחם אב ה'תשע"ה
כפר חב"ד ארה"ק

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

כתיבה, עריכה ועימוד: הת' מנחם מענדל שי' דורון.
הערות והארות ניתן לשלוח לדוא"ל: Dmtz770@gmail.com

פתח דבר

אנו מודים להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו החתן התמים הרב **מנחם מענדל** שי' עב"ג הכלה המהוללה מרת **חיה מושקא** תחי'.

התודה והברכה מובעת בזה לבני משפחתנו, ידידינו ומכרינו שבאו מקרוב ומרחוק להשתתף בשמחתנו ולברך את צאצאינו שיחיו בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

בתור הבעת תודה לבכית והוקרה לכל הנוטלים חלק בשמחתנו, מוגשת בזה תשורה מיוחדת, מיוסד על הנהגתו של כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ שחילק 'תשורה' בחתונת בתו הרבנית הצדקנית מרת חיה מושקא עם כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א.

האל הטוב הוא ית' יברך את כבודו ואת אנשי ביתו יחיו בתוך כלל אחב"י בברכות מאליפות מנפש ועד בשר, ובמיוחד בברכת השמחה העיקרית ד"שמחת עולם על ראשם" בהתגלותו המידית של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א.

• • •

תשורה זו הינה חלק ב' בסדרת קובצי 'מפי השמועה', והיא כוללת מקבץ סיפורי חסידים שנאספו על ידי החתן מתוך דברים שנאמרו בעת התועדויות חסידותיות, ומהווה אוסף שביבים ייחודי מעולמם העשיר של דמויות ההוד שבעולם החב"די. מטבע הדברים סיפורים שלא נרשמו מפי מעתיקי השמועה, נאמרו בהקשרים שונים ובשעות הלילה המאוחרות - מן הנמנע שלא יפלו בהם שגגות בפרטים מסוימים, אך עשינו את שביכולתנו לנפות התבן מן הבר ולהציג בפני הקוראים את הסיפורים הנבחרים.

שלמי תודה מוגשים בזה לכל אלו שסייעו בעדנו להכין קובץ זה שיהיה ראוי לראות את אור הדפוס, ותהי משכורתם שלימה מן השמים.

ובזאת בקשתנו שטוחה מאת הקוראים שי' לשלוח הערות ותיקונים לנדפס בקובץ זה על פי הכתובת המופיעה מעבר לדף.

כהקדמה לקובץ, על פי ההוראה ד"פּוּתְחִין בדבר מלכות", נדפסת בזה שיחת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מש"פ וישלח ה'תשמ"ז (בתרגום ללשון הקודש) אודות ההכרח ביציאה לשליחות שזוהי "מצות הדור", וענין זה הוא הכרח גמור לכל אחד ואחת מישראל ללא כל הבדל.

נחתום מעין הפתיחה, בהודאה ובתפילה להשי"ת שנזכה ללכת משמחת נישואין זו, "יום חתונתו", ל"יום שמחת לבו" - בנין בית המקדש שיבנה במהרה בימינו אמן, שלימות הנישואין דהקב"ה וכנסת ישראל, בהתגלותו המלאה של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לעין כל, בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממ"ש!

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

שמעון ומיכל פנינה כהן
ירושלים עיה"ק

מיכאל ואילנה דורון
עפולה

ימות המשיח. יום שני, ח"י מנחם אב, ה'תשע"ה
- "דאטיא משיחא" לפ"ק - כפר חב"ד, ארץ הקודש

תוכן הענינים

3.....	פתח דבר
6.....	מכתבי כ"ק אד"ש למשפחות החתן והכלה
9.....	דבר מלכות
	שיחת קודש מכ"ק אד"ש מה"מ בהכרח היציאה לשליחות שבת פרשת וישלח ה'תשמ"ז
19	מפי השמועה
20.....	(א) רבותינו נשיאינו
24.....	(ב) כ"ק אדמו"ר שליט"א
34.....	(ג) בקודש פנימה
37.....	(ד) משפחת בית הרב
41.....	(ה) דעם רבינס קינדער
45.....	(ו) שליחות
52.....	(ז) התקשרות
54.....	(ח) חיים חסידיים
59.....	(ט) אַ חסידישע פאַרבריינגען
63.....	(י) בחצרות קודשנו
67.....	(יא) כתיבה לרבי
71.....	(יב) אַ ציור פון אַ חסיד
77.....	(יג) חסידים ומתנגדים
81.....	(יד) להביא לימות המשיח
83.....	(טו) אמרות משלים ופתגמים

מכתב כ"ק אד"ש לקביעות זמן החתונה של הורי החתן

דורון - לוי - (כפר)

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, ט"ו מני"א תשמ"ו
ברוקלין, נ. י.

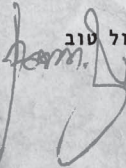
האברך הווי"ח אי"א נוי"נ וכו'
מוה' מיכאל שי'
רבי'ג תי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם
ליום ד' אלול הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי ברכת מזל טוב מזל
טוב ושטהי' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בית
בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה
כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת
החסידות.

בברכת מזל טוב
מזל טוב

מכתב כ"ק אד"ש לקביעות זמן החתונה של הורי הכלה

כהן - ירוח"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כז' אדר תשל"א
ברוקלין, נ. י.

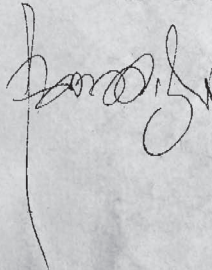
האברך הו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' שמעון שי'
וב"ג חי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם בשעה
טובה ומוצלחה,

הנני בזה להביע ברכתי ברכה מזל טוב, מזל
טוב, ושתי' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בית בישראל
בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה כפי שהם מוארים
במאור שבתורה זוהי תורת החסידות.

בברכה מזל טוב מזל טוב

מכתב כ"ק אד"ש להולדת החתן

דורון - עפולה

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ב' שבט תשנ"ב
ברוקלין, נ. י.

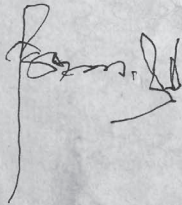
הו"ח אי"א נו"כ וכו'
מרה' מיכאל שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אשר נולד להם בן למזל טוב,

הנה יה"יר מהשי"ת שיכניסוהו לבריתו של אברהם
אבינו, וכשם שיכניסוהו לברית כן יכניסוהו לתורה
ולחופה ולמעשים טובים, ויגדלו ביחד עם זוג' תי'
מתוך הרחבה.

בברכת מזל טוב

דבר מלכות

משיחת ש"פ וישלח, ח"י כסלו ה'תשמ"ז

- תרגום מאידית -

ובסגנון אחר: "וישלח" מדגיש ב' קצוות: שולחים אדם שני כשליח (לא הוא עצמו); אך יחד עם זה הוא שלוחו של אדם כמותו³⁰, עד כמותו דהמשלח ממש³¹.

כך הוא גם בנוגע ל"יפוצו מעינותיך חוצה": "חוצה" פירושו שהוא מחוץ למקום המעיץ עצמו (לא המעינות עצמן); אבל צריך להיות "יפוצו מעינותיך חוצה", צריך להפיץ לא רק את מי המעינות, אלא את המעינות עצמם ב"חוצה"³², כך שזה יפסיק להיות "חוצה" וזה יהיה ה"מעיינות" עצמן - כמותו ממש.

ד. ויש לומר שענין זה (יפוצו מעינותיך חוצה) יש לו שייכות (לא רק עם הפירוש בתיבת "וישלח" (אבל - כפי שהוא שם כל הפרשה), אלא גם) עם התוכן של ענין "וישלח" בפרשה זו³³:

התוכן הכללי של סיפור יעקב ועשיו בפרשתנו הוא - עבודת הבריורים בעולם הזה הגשמי והחומרי, עבודתו של יעקב בכירור עשו אחיו בארצה שעיר שדה

ג. [. .] ידועים דברי השל"ה²⁶ שכל מועדי השנה מרומזים בפרשיות התורה שקוראים בזמנים בהם המועדים חלים²⁷.

מזה מובן בנוגע למועד²⁴ של י"ט כסלו, שחל תמיד בסמיכות לפ' וישלח²⁸ - שהתוכן של י"ט כסלו מרומז בפ' וישלח:

כללות העבודה של "יפוצו מעינותיך חוצה" (התוכן העיקרי של י"ט כסלו) מתבטא ב"וישלח"²⁹: המעינות (של פנימיות התורה) לא ישארו במקומן (מקום של תכלית הקדושה), אלא יצאו ("וישלח") ממקומן ויפוצו באופן של "יפוצו" עד ל"חוצה".

שיחה זו הוגהה על ידי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בלשון-הקודש, והוגהה שוב בשינויים גדולים באידית ונדפסה בהוספות ללקוטי שיחות חכ"ה (עמוד 360 ואילך). חלקים ממנה תורגמו בעבר בעיבוד חופשי בבימות שונות (חלק עיקרי ממנה נדפס בספר 'תורת השליחות'), וכאן השתדלנו לדייק בלשון הרב ולהביא חלקי השיחה הנוגעים לענין השליחות בשלימותם בתוספת הציונים ומ"מ.

24) לשון אדה"ז - לקו"ד ח"א י"ט, ב.

26) חלק תושב"כ ר"פ וישב.

27) וידועה תורת בעל הגאולה: מידארף לעבן מיט דער צייט, מיט פרשת השבוע ("היום יום" ב' חשון. ס' השיחות תש"ב ע' 29 ואילך. ועוד).

28) בשבת פ' וישלח עצמו, או בימי השבוע שמתברכים משבת פ' וישלח. וראה ס' השיחות תש"ד ע' 50.

29) שם כל הפרשה. וכמדובר כמ"פ, ששם הפרשה (כפי שנקרא ע"פ מנהג ישראל תורה היא) מורה על תוכן כל הפרשה (ראה לקו"ש ח"ה ע' 57 ואילך. ועוד).

30) משנה ברכות לד, ב. קידושין מא, ב. וש"נ.

31) תשובות הריב"ש סי' רכה. ועוד. לקו"ת ויקרא א,

ג. וראה שו"ע אדה"ז או"ח סי' רסג סכ"ה בקו"א: כעושה בעצמו ממש וכו' ה"ז כאילו אוחדו ידו של חברו כו' שנעשית כידו אריכתא. וראה בארוכה לקח טוב (להר"י ענגיל) כלל א.

32) ראה גם לקו"ש ח"ד ע' 1119. ח"י ע' 106. ועוד.

33) בהבא לקמן ראה לקו"ש ח"י ע' 100 ואילך.

(בחי' תהו)⁴⁰, ועל ידי זה יבטל ויברר את עשו שלמטה⁴¹, ולהכין את העולם ל"ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה' המלוכה"⁴², "אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה' לעבדו שכם אחד"⁴³.

והיות ועשו עדיין לא היה מוכן לזה (ואדרבה, כנ"ל), יעקב עצמו לא יכול היה להביא את המנחה בעצמו, לפיכך שלח יעקב (פעם נוספת) שלוחים (את עבדיו) לפניו עם מתנות בידיהם, "ויאמר אל עבדיו עברו לפני גוי", "דרך יום או פחות ואני אבוא אחריכם", ותאמרו לעשו שהנכם עבדים (שלוחים) של יעקב, וכי "מנחה היא שלוחה לאדוני לעשו והנה גם הוא (יעקב) אחרינו"⁴⁴. והטעם למעשי יעקב אלו היה "כי אמר אכפרה פניו (אבטל רוגו) במנחה ההולכת לפני ואחרי כן אראה פניו אולי ישא פניו"⁴⁵.

ברם, אחרי שהשלוחים (עבדים) של יעקב מוכנים לדרכם, מגיע השלב ש"אני אבוא אחריכם", ובירור עשו נעשה באופן נעלה יותר (מכפי שהיה הבירור לולא שלוחים אלו).

וכפי שהיה בפועל, שזה אכן פעל בירור בעשו, "וירץ עשו לקראתו ויחבקו גוי וישקו גוי"⁴⁶, ועד שעשו אמר ליעקב שהוא יגיע לארץ שעיר.

עם זאת, היות ש"הילדים רכים והצאן והבקר עלות עלי גוי"⁴⁷, זאת אומרת, שהבירור עדיין לא נפעל בשלימותו,

אדום. ומסדר ואופן עבודת יעקב כפי שמשופר בפרשה, ניתן ללמוד³⁴ את הסדר והאופן כיצד יהודי צריך לעבוד עבודה זו גם בימינו.

הסדר בזה הוא: לכל לראש – "וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום, ויצו אותם לאמור כה תאמרו לאדוני לעשו כה אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי גוי, ויהי לי שור וחמור גוי' ואשלחה להגיד לאדוני למצוא חן בעיניך"³⁵. כפי שמבואר על כך בתורת החסידות, שהטעם ל"וישלח" היה בכדי להודיע לעשו שיעקב כבר סיים את בירוור עולם התיקון בהיותו בגלות בחון בבית לבן, ובכלל זה שבירר את הניצוצות שנפלו משבירת הכלים שבעולם התוהו בעולמות בי"ע ('ויהי לי שור וחמור גוי'), וכעת הוא יכול (ורוצה) לברר גם את עשו עצמו, ששורשו מבחינת שבירת הכלים דתוהו"³⁶. ולמעלה מזה: מובא בחסידות ש"יעקב חשב שעשו נתברר כבר וחזרו לשרשו הנעלה בחינת המקיפים דתוהו שלפני התיקון", ולכן יעקב שלח את המלאכים לעשו כדי "להמשיך בחינת המקיפים דתוהו אליו למטה בתיקון שהוא בחינת האור פנימי ויאיר המקיף בפנימי ויתייחדו יחד"³⁷.

וכאשר יעקב שמע מהמלאכים שעשו עדיין אינו מוכן לכך (אע"פ שיעקב היה מוכן), ואדרבה "הולך לקראתך וארבע מאות איש עמו"³⁸, הבין יעקב שהוא צריך להמשיך עניין זה בעצמו, לכן "ויקח מן הבא בידו מנחה לעשו אחיו"³⁹, הענין הדעלאת בחינת מ"ן לשורשו של עשו

40 תו"א ותו"ח פרשתנו ד"ה ויקח מן הבא בידו.

41 תו"א שם (כו, ריש ע"א). וראה ד"ה פדה בשלום

לאדהאמ"צ (בשערי תשובה ח"א) פרק יא (נו, א).

42 עובדי' א, כא (הפטרה דפי' וישלח).

43 צפניה ג, ט. וראה רמב"ם הלי' מלכים ספ"א.

44 פרשתנו שם, יז ואלך ובפרש"י.

45 שם כא, ובפרש"י.

46 שם לג, ד.

47 שם, יג.

34 דמעשה אבות סימן לבנים (ראה תנחומא לך ב.

רמב"ן לך יב, ו. ועוד).

35 ריש פרשתנו (לב, ד ואילך).

36 תו"ח ריש פרשתנו.

37 תו"א ריש פרשתנו.

38 פרשתנו לב, ז.

39 שם, יד.

הגוף ונפש הבהמית וחלקו בעולם, לברר ניצוצות וכו' בגשמיות וחומריות העולם, ובכלל זה גם הניצוצות שנפלו בדברים גשמיים וחומריים הנמצאים אצל אומות העולם (בחי' עשו), ולעשות דירה לו יתברך בתחתונים⁵⁶ עד – שאין תחתון למטה ממנו (בירור ותיקון כל עולם התוהו, – עשו)⁵⁷.

ובפרטיות יותר: בכל יהודי צריך שיהיה בדוגמת "וישלח יעקב מלאכים גו' אל עשו", לשלוח שלוחים, החל ממנו עצמו (שמצוה בו יותר מבשלוחו)⁵⁸, ובכלל זה את כוחותיו הטבעיים הקרויים "מלאכים"⁵⁹ ו"שלוחים" – כדי לברר את גשמיות וחומריות העולם באמצעות הפצת התורה והיהדות והצדק והישר בגוף ובנפש הבהמית שלו, ובחלקו בעולם, עד גם באומות העולם על-ידי קיום שבע מצוות בני נח (כפסקדין הרמב"ם⁶⁰).

ובמיוחד נעשה הדבר על-ידי העבודה של "יפוצו מעיינותיו חוצה" – לשלוח ("וישלח") ולהפיץ את מעיינות פנימיות התורה ב"חוצה", עד לחוצה שאין חוצה הימנו, בירור הניצוצות שנפלו על-ידי שבירת הכלים דתוהו.

וע"י שבני ישראל מקיימים את שליחותם (כשלוחו של אדם) (העליון) (כמותו ממש), הם מכשירים את הדרך לכך

57) ובפרטיות יותר: "ויצא יעקב מבאר שבע וילך ברנה" – קאי על כללות השליחות דירידת הנשמה בגוף (אור החיים ויצא כח, יד. קיצורים והערות לתניא ע' נח. דרושי פ' ויצא – תר"ל, תר"פ, תרפ"ז. ועוד), שיעקב קיים שליחותו של אביו ואמו ("וישמע יעקב אל אביו ואל אמו וילך פדנה ארם" – תולדות כח, ז). ועבודתו של יעקב בחרן אצל לבן היתה עבודה בטוב וקדושה ע"י תומצ' (עבודת הצדיקים): ולאחרי גמר הבירורים בחרן – ה' מוכן לירידה תחתונה יותר, בירור עשו, בחי' הרע דנוגה (עבודת התשובה) – אודה"ת פ פרשתנו רכז, א ואילך. סד"ה וישלח תרס"ו. תער"ג. תשמ"ג.

58) קידושין מא, א.

59) מו"נ ח"כ פ"י.

60) הלי' מלכים פ"ח ה"י.

השיב לו יעקב "ואני אתנהלה לאטי לרגל המלאכה אשר לפני ולרגל הילדים עד אשר אבוא אל אדוני שעיריה"⁴⁸, כאשר תהיה שלימות הבירור בימות המשיח (מתי שיהיה "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו")⁴⁹.

ובינתיים "יעקב נסע סוכותה ויבן לו בית גו'⁵⁰ – העבודה (כולל – בזמן הגלות) להשלים את עבודת הבירורים בעולם (בירור ותיקון עולם התוהו – עשו).

ה. מסיפור זה בתורה (מלשון הוראה⁵¹), ישנו לימוד לעבודת בני-ישראל בכל הדורות⁵²:

עניין זה של "וישלח יעקב מלאכים גו' אל עשו", בכדי לבררו (כנוכר לעיל) – יש לומר שהוא בדוגמת השליחות⁵³ שהקב"ה⁵⁴ הטיל על כל יהודי⁵⁵ כששלחו לעולם הזה כנשמה בגוף. והכוונה בזה היא (לא עבור הנשמה עצמה, "כי הנשמה עצמה אינה צריכה תיקון כלל כו'⁵⁶, אלא) כדי לתקן את

48) שם, יד.

49) פרש"י שם.

50) שם, יז.

51) ראה זח"ג קנב, א (הובא בפרדס שער כו פ"א): וי לאינן חייביא דאמרי דאורייתא לאו איהי אלא ספורא בעלמא. וראה מכתבי תורה (להרוגצ'ובי) מכתב צט.

52) כידוע שנשמת יעקב כלולה מכל הנשמות שבישראל מעולם ועד עולם "אנה"ק ס"ז (קיא, סע"ב)).

53) כידוע שהשם מלאך הוא ע"ש ענין השליחות – לק"ת ויקרא א, ג. וראה ס' הליקוטים דא"ח – צ"צ ערך מלאכים (ע' תלב ואילך). מקומות שבהערה 55.

54) ולהעיר שיעקב נקרא "א-ל אלקי ישראל" (פרשתנו לג, כ. מגילה יח, א. פרש"י פרשתנו עה"פ. זח"ג פו, א. וראה ב"ר פצ"ח, ג). נת' במקומות שבהערה הבאה.

55) וראה אנה"ק שבהערה 52.

56) כמבואר בלקו"ת ויקרא (שם) שכאו"א מישראל הוא שלוחו של אדם העליון כמותו – כמותו דהמשלח ממש. וראה אודה"ת פרשתנו רמט, ב. ד"ה ויצב שם מזבח תרל"ג. ד"ה הנ"ל (עם הגהות) תרמ"ד (סה"מ תרמ"ד

קה"ת תשמ"ט) בהוספות ע' רצה): תרנ"ו (סה"מ תרנ"ו ע' נו ואילך).

57) תניא פל"ז (מח, ב).

58) תניא פל"ז (מח, ב).

– שהטילו על כל יהודי את השליחות של הפצת המעיינות חוצה.

ובזה גופא נעשה לכאורה חידוש על-ידי נשיא הדור – כ"ק מו"ח אדמו"ר – שהוי' "גלה סודו אל עבדיו הנביאים"⁶⁶, ועל דרך זה לצדיק ולנשיא שבכל דור ודור, שהוא הפך עניין זה ליסוד ודרך בעבודת ה' לכל אחד ואחד מישראל (כמדובר לעיל בארוכה⁶⁷):

נשיא הדור פעל וציווה לכל אנשי ונשי הדור, שמצות הדור היא ענין השליחות: כל יהודי מאנשי הדור יש לו מצווה וחיוב להיעשות "שליח" להפיץ את "דבר ה'⁶⁸, זו הלכה"⁶⁹, תורה ויהדות והפצת המעיינות חוצה, בכל מקום שידו (שידה) מגעת.

ועד שהדבר בא בגלוי ממש בכך שהוא ממנה אנשים כשלוחים מיוחדים שלו – שליחותו בשליחותו של הקב"ה – לנסוע למקומות שונים ולהפיץ בהם תורה ויהדות והמעיינות חוצה, כדי לברר את העולם, ולהכין אותו ל"והיתה לה' המלוכה" בגאולה העתידה.

שבעניין זה מתבטאת בגלוי (יותר מכפי שהיה בדורות שלפני-זה) הנהגתו של יעקב אבינו⁷⁰ – "וישלח יעקב מלאכים⁷¹ גו' אל עשו גו' ארצה שעיר שדה אדום", כדי לברר את עשו.

ש"ואני (המשלח ממש, לא שלוחי כמותו) אבוא אחריכם", – גילוי אלוקות בעולם, עד דירה לעצמותו יתברך בתחתונים, כפי שנמצאים בדירה בגלוי; וכל זה יהיה בשלימות לעתיד לבוא – "והיתה לה' המלוכה" בגלוי [.].

ו. בזה מתווסף חידוש מיוחד בדורנו: [.]. כללות העניין של "וישלח" (שליחותו של כל יהודי כשליח הקב"ה לברר ולתקן את העולם הזה הגשמי והחומרי (בירור ותיקון עולם התורה), באמצעות הפצת התורה והיהדות צדק ויושר, ובמיוחד באמצעות הפצת המעיינות חוצה) ישנו בכל הדורות ובכל הזמנים – השליחות דירידת הנשמה בגוף אצל כל יהודי, החל מאדם הראשון וחוה וכל האנשים שנולדו מהם.

ובמיוחד כפי שדבר זה התבטא בגלוי בעבודת האבות, עד אצל יעקב אבינו ש"וישלח יעקב מלאכים גו' אל עשו" בכדי לפעול את הברירור של עשו.

ועל-דרך-זה בדורות שלאחר-מכן, כפי שאנו מוצאים בכמה מקומות בתורה⁶³ ובש"ס עניין עשיית שליח [בדיני קידושין⁶⁴, שליח לדבר מצווה⁶⁵ וכיוצא-בזה], וכן אנו מוצאים עניין זה בהנהגתם של גדולי ישראל, כששלחו אנשים בשליחות מסויימת בענייני תורה ומצוות.

ולאחמ"כ נתווספה הדגשה בעניין זה ע"י הבעש"ט, הרב המגיד, אדמו"ר הזקן, ורבותינו נשיאינו ממלאי מקומם

63 להעיר משליחות אליעזר עבד אברהם – ענין כללי וכו' (ראה דרושי ד"ה יפה שיחתן – סה"מ תקס"ג כרך א ע' לו. תו"ח חיי שרה קלה, א ואילך. אוה"ת שם קכז, ב ואילך. ועוד).

64 ראה קידושין מא, א ואילך.
65 ראה קידושין שם. וראה ירושלמי חגיגה פ"א ה"ח. וכהנה רבות.

66 עמוס ג, ז.

67 לעיל ע' 329 ואילך. וראה גם שיחת ליל שמח"ת (לפני הקפות) תשמ"ו (נדפסה בלקו"ש חכ"ט ע' 358 ואילך).

68 עמוס ח, יב.

69 שבת ק לח, ב.

70 ולהעיר ש"נשיא" ר"ת ניצוצו של יעקב אבינו (קהלת יעקב (לבעה"מ מלא הרועים) מערכת רבי. ונת' בלקו"ש ח"ד ע' 1051 הערה 18).

71 ולהעיר מפירוש הראשון במדרש (ב"ר פע"ה, ד) שמלאכים – אלו שלוחי בשר ודם. אבל רש"י מביא רק פירוש השני שבמדרש – "מלאכים ממש". הביאור בזה – ראה לקו"ש ח"ה ע' 389 ואילך. ח"י ע' 100 בהערות.

ישנו ביתר הדגשה וגילוי – מכיון ש"צדיקא דאפתטר אשתכח בכולהו עלמין יתיר מבחיוהי"⁷⁴, היות שכעת כבר לא קיימות הגבלות הגוף הגשמי, אפילו של הגוף שלו, ולא רק ש"שבק חיים לכל חי"⁷⁵, אלא "אני אבוא אחריכם", שהמשלח הולך יחד עם כל שליח].

ועד שזה נעשה הכנה וכלי לכך ש"ואני אבוא אחריכם" של הקב"ה (המשלח הראשון) – ונעשית דירה לעצמותו יתברך בתחתונים.

ז. [. . .] ובנוגע לפועל – "טאַפּאַרו דאָ פּלאַחו"⁷⁶:

מצות הדור היא – שכל יהודי מדור זה במיוחד, אנשים נשים וטף⁷⁷ – צריך מייד להיעשות "שליח" להפיץ את "דבר ה' זו הלכה" בכל מקום שידו מגעת.

ובפשטות ממש: באם עדיין ישנם יהודים שטרם מקיימים את מצות הדור (וגם אלו שמקיימים זאת, אך שיכולים תמיד להוסיף בכך) – מוטל עליהם החיוב והאחריות (והאחרים צריכים לעורר אותם) להיעשות מייד שלוחים להפצת היהדות.

ובהדגשה – "מייד", לא להשהות זאת ועאכו"כ לא לדחות ח"ו וכו', אלא לקיים זאת מיד למטה מעשרה טפחים, בעגלא דידין ובמהרה בימינו – שכן בכך מתבטאת מצות הדור!

וכמובן ופשוט, שכמה "שלוחים" שכבר ישנם בעולם – עדיין נותרו מקומות

המשלח עצמו אמנם (לכתחילה) אינו הולך אל מקום השליחות, אלא "וישלח" שלוחים – וזאת [נוסף לכך שליעקב היו עמו נשיו ובניו, צאן ובקר וגמלים, "ואת כל רכושו גו' אשר רכש בפדם ארם"⁷², והוא לא יכל לנטוש אותם וללכת אל עשו בארץ שעיר – הטעם היה] "כי אמר אכפרה פניו במנחה ההולכת לפני ואחרי כן אראה פניו אולי ישא פני", ויש לומר הפירוש בזה, שהיות והעולם עצמו אינו מסוגל עדיין לקבל את גילוי המשלח (יעקב) עצמו, והדירה הרי צריכה להיות בתחתונים, מצד גדרי התחתונים (ללא שבירת גדרי העולם), לכן שלח הוא שלוחים (שהנם בערך יותר למקום הבריור),

ועם זאת השלוחים הינם מהחזקים ומהמשובחים ("מלאכים ממש"), והרי הם שלוחו של אדם כמותו ממש⁷³,

ויתירה מזו: המשלח מביטיח שעל-ידי שהשלוחים מקיימים את שליחותם במקומם הם בבריור העולם (בכוח זה שהינם כמותו דהמשלח ממש), סוללים הם את הדרך לכך ש"ואני אבוא אחריכם", שהמשלח עצמו (ולא רק "שלוחו כמותו") מגיע לשם יחד עם השליח (בשונה מענייני שליחות אחרים, שלא בהכרח שהמשלח עצמו יבוא למקום השליחות), ואדרבה – אז הוא באופן נעלה יותר מאשר כפי שזה היה בלא הכנת ובריור עבודת השלוחים במקום ההוא,

[ובנוגע לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, הרי הענין ד"אני אבוא אחריכם"

74 זח"ג ע"א, ב. אגה"ק סי' זך וביאורו.
75 אגה"ק שם (קמז, א) בשם מארז"ל. ולע"ע מצאתיו בנוסח גט חליצה וכתובת יבמין – הובא ברמב"ם הל' יבום פ"ד הל' ב. שם הל"ב. רי"ף יבמות ספ"ב.
76 ראה סי' השיחות ה"ש ע' 105. תש"ב ע' 84.
תש"ד ע' 104. ועוד.
77 נראה במו"ח בהצלחת החינוך דהטף – כששומעים עד"ז מטף.

72 ויצא לא, יח.
73 וראה לקו"ש ח"י שם ואילך הביאור בתורת הה"מ ב"מלאכים ממש", ה"ממש" של המלאכים של יעקב לעשו, אבל הרוחניות נשאר עם יעקב – שגם בכואם לעשו ובהמצאם אצלו (בגופם ובנפשם) לא ניתקו מהתקשרותם ליעקב, עד שכאלו באו לעשו רק בגופם וב"ממש" שלהם בלבד. עיי"ש (ע' 107 ואילך) ההוראה בנוגע לשלוחי רבותינו נשיאנו.

ובית-המדרש שלו במשך כמה זמן, תורה ותפלה, ולנסוע למקום, ב"חוצה" – אפילו אם זה "ארצה שעיר שדה אדום", ועל אחת כמה וכמה שברוב המקומות בזמננו לא נדרש בירור קשה – ולהתיישב שם מתוך כוונה להפיץ שם צדק ויושר, יהדות והפצת המעיינות חוצה.

ט. בזה ישנו לימוד נוסף מהנהגת יעקב בפרשתנו. ובהקדים דבר תמוה כביאור בדרושי החסידות הנ"ל (ס"ד):

מוסבר בחסידות שיעקב שלח את המלאכים אל עשו, כדי להודיע לו שהוא כבר סיים את כל הביירוים⁷⁹, והוא כבר מוכן לגאולה (שהיה סבור שגם עשו הוא כבר לאחר הביורו), ועל ידי שיברר את עשו (וימשיך את האורות דתהו של עשו), יוכל מיד להביא את הגאולה⁸⁰.

נשאלת השאלה: כיצד יעקב חשב שהוא כבר מוכן לגאולה – כאשר ידע (א) מהשטר-חוב⁸¹ של "ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה"⁸² (שעוד לא התקיים), ו(ב) שישנם שבעים אומות-העולם, וביניהם עובדי עבודה זרה⁸³, כפי שיעקב ראה בדרכו מחרן לארץ ישראל⁸⁴?

ב"חוצה" שהצדק והיושר והיהדות טרם חדרו בהם, או אפילו במקומות שחדרו – הרי זה עדיין איננו בתכלית השלימות, שהם באופן כזה שהמשלח עצמו אינו יכול עדיין לבוא לשם, והראי' – שהוא עוד לא הגיע לשם, והגאולה טרם באה!

ו"איני מבקש כו' אלא לפי כחן"²¹ – היות ונשיא דורנו אומר שזו מצות הדור, ישנם בוודאי הכוחות הדרושים לכך, ואין הדבר תלוי אלא ברצון.

ח. ולזה ישנו לימוד ונתינת כח מיוחדת מפרשת השבוע הנוכחית (נוסף על הכוחות שישנם בזה בכל הזמנים) – "וישלח":

אצל כל יהודי צריך להיות "וישלח גו' מלאכים אל עשו גו' ארצה שעיר שדה אדום". ולכל לראש – מצוה בו יותר מבשלוחו – להיעשות בעצמו "שליח" ו"לשלוח" את עצמו [אלא שלאחר מכן, כאשר יתעלה לדרגה גבוהה יותר בשליחות, יכול הוא אז לעשות שליח (את השני) בעבודה הקודמת, וכיו"ב], כלומר לצאת מעצמו. ומה הכוונה לצאת מעצמו? מבארת בזה תורת החסידות בבהירות: כאשר מצווים עליו לעשות דבר מסויים, והדבר לא לפי רצונו, והראי' שהוא אכן לא עושה זאת, והוא מעדיף לעסוק בעניין אחד (שבקדושה) – הרי זו ראי'⁷⁸ לכך שהוא צריך לעשות דווקא את הדבר שאינו רוצה, והראי' – שהצד שכנגד מתייצב בתוקף ומנגד לדבר זה. וזוהי המשמעות "לצאת מעצמו" – לעשות מה שאינו רוצה לעשות.

ועוד והוא העיקר – להיעשות "שליח" ולצאת בפשטות (לא רק מעצמו, אלא) מהד' אמות של בית-הכנסת שלו

79) ועפ"ז מתורץ מה שהדגיש לעשו – ותרי"ג מצות שמרתי.

80) כן משמע בתו"א ותו"ח שבהערות 36-37. וכן מוכח לכאורה מזה שיעקב חשב שעשו כבר נתברר (תו"א שם), כי הגאולה תלוי' בשלימות הביירוים (ע"ז שער מ"ן ומ"ד דרוש א ואילך. תניא פל"ז. ועוד). וראה תו"ח שם (מב, סע"ב ואילך) שיעקב "כבר הי' שלם בעבודתו כמו שיהי' לעתיד לבא" ושלה מלאכים אל עשו "כמו שהוא למעלה אחר הביורו לגמרי כו' שזהו בחינת ומדריגת דעולם הבא כו'". ואולי יש לומר היסוד לזה – ע"פ דברי המדרש (ב"ר פע"ה, ו) בדברי יעקב (ע"ז המלאכים) לעשו "יהי לי שור וחמור גו'". "חמור זה מלך המשיח כו'". וראה לקו"ש ח"א ע' 69.

81) ראה פרש"י פרשתנו לו, ז.

82) לך טו, יג.

83) ראה רמב"ם ריש הל' ע"ז.

84) מהלך י"ז יום (פדר"א פט"ז).

78) דוגמא בהלכה: אוהב ושונא – שונא קודם, לכן יצרו (ב"מ לב, סע"ב. רמב"ם הל' רוצח ושמירת נפש פי"ג הי"ג).

ברורה שביכולתו למלא את השליחות בשלימותה, מבלי הבט על המתרחש סביבו, ואף אחד מאומות-העולם ומהמלאכים וכו' – לא יכולים להפריע לו (כפי שהי' אצל יעקב).

ומכך מובן הגישה שצריכה להיות אצל שליח: לשליח לא צריך להיות נוגע מה קורה בעולם סביבו, לא ב"וואָל סטריט", ולא אצל השבעים אומות וכיוצא-בזה, שצריך להיות נוגע לו רק דבר אחד – אין לו בעולמו אלא השליחות לשמה נשלח, והמקום שאליו שנשלח, ומי שלח אותו, וכיצד עליו למלא את שליחותו.

סביבו נמצא אמנם עולם מלא, עם שבעים אומות וכו' וכו', והדבר אמנם יכול להיות נוגע לעבודתו, כדי לדעת ש"אתה בחרתנו מכל העמים" וכיוצא-בזה – הכל אמנם טוב ויפה, אך בשעה שקיבלת ציווי מ"עבדיו הנשיאים" והינך צריך ללכת כעת בשליחות מסוימת, לא צריכים להיות נוגעים לך כל הדברים, מלבד – קיום שליחותך!

ודבר ברור הוא שאתה תצליח בכך.

בזה ישנו מענה על כמה שאלות של שלוחים בנוגע לקיום שליחותם:

כיצד יכול הוא לקיים את השליחות כדבעי, כאשר הוא רואה שסביבו ישנם עדיין כאלו הרחוקים מ טוב וישר, ושבעים אומות, ובכלל – עולם הזה שהוא "מלא קליפות וס"א"⁸⁷ ו"כל מעשה עוה"ז קשים ורעים והרשעים גוברים בו"⁸⁸ – זה מבלבל לקיום שליחותו, מכיון שאע"פ שהוא רואה תועלת בעבודתו, אך במה נחשב הוא לגבי החושך הכפול ומכופל שסביבו?

יו"ד. ויש לומר אחד הלימודים בזה בעבודת האדם⁸⁵:

מכיון שליעקב הייתה שליחות להמשיך את האורות דתוהו של עשו (שסבר שעשו כבר לאחר הבירור), ובכך להביא את הגאולה; והקב"ה לא אמר לו שתפקידו להתעסק עם אומות אחרות – הרי זו ראי' שהוא יכול למלא את שליחותו ולהביא את הגאולה, מבלי הבט על המתרחש סביבו.

ולכן ליעקב לא היה נוגע (בקיום שליחותו) מה שנעשה סביבו (אצל השבעים אומות, ובנוגע לגזירת "ועבדום וענו אותם גו'"); אליו נוגע רק דבר אחד – קיום שליחותו, לברר את עשו. וי"ל הטעם בזה – עשו אחיו.

ועם גישה זו הוא אכן הצליח, כפי שהיה בפועל, שבשעה שיעקב הלך בתוקף אזי עשו התבטל לפניו (אפילו בלי לקיחת המנחה ששלח לו יעקב)⁸⁶, והוא פעל בו את הבירור, עד שאפילו מלאכו של עשו לא יכל להפריע לו (אלא שמפני סיבות שונות הגאולה התעכבה, כנ"ל ס"ה).

מזה, מעשה אבות – סימן לבנים, ישנו גם לימוד בנוגע לשליח בדורנו:

בשעה שנשיא דורנו – שהוי' 'גלה סודו אל עבדיו הנשיאים' – שלח משהו בשליחותו, ידע אודות החושך כפול ומכופל בעולם סביבו [ואפילו בנוגע לשליחות בימינו אלו (כו"כ שנים לאחרי הסתלקות כ"ק מו"ח אדמו"ר), כ"ק מו"ח אדמו"ר שיער בזמנו (כפי שמוכח מכמה ענינים) שיהיו אומות העולם שמנגדים וכו'] – הרי מזה גופא ראי'

85) הביאור בזה ע"ד החסידות – ראה בהמאמר ד"ה וישלח שנאמר בהתוועדות.
86) ראה סד"ה ויקח מן הבא בידו פר"ת.
87) תניא פל"י.
88) שם ספ"ו. פכ"ד (ל, א).

להשתדל להבין זאת בהבנה והשגה עד כמה שאפשר.

יא. ולסיכום:

מצות הדור ומצות היום של כל יהודי בדורנו היא – להיות "שליח" להפיץ צדק ויושר, ויהדות, והפצת המעיינות חוצה במיוחד.

והיות וזו מצות הדור, לא שייך שום תירוץ על זה, שהוא עדיין צריך להשלים ולסיים עניין כלשהו, ושהוא צריך עדיין להתחיל עניין מסויים וכו' וכו'; מצות הדור היא – שהוא לכל לראש יעשה "שליח"!

ובכדי לדעת במה במיוחד מתבטאת שליחותו – עליו לשאול את נשיא דורנו; ובאמת הוא כבר חסך גם זאת – שכן ניתן לדעת זאת מריבוי השיחות והקונטרסים שלו שנדפסו. צריך רק להוציא כמה סענטים ולקנות את ה"קונטרס", וללמוד מה כתוב שם – ויוכל לדעת בעצמו מה צריך לעשות.

ובאם למרות זאת עדיין לא להגיע למסקנא, או שיש לו איזו מניעה, ש"גלוי וידוע לפניך שרצוננו לעשות רצונך, ומי מעכב שאור שבעיסה"⁹¹ – ישנה לכך עצה מפורשת במשנה⁹²: "עשה לך רב" ("עשה" מלשון כפי⁹³), ותספר לו את כל הפרטים, ובכלל זה גם אודות ה"שאור", ותציית למה שהוא יצווה עליך לעשות. זה יחסוך לך לשאול כו"כ שאלות – לאיזה מקום לנסוע, ומה לעשות במקום זה, ומה לעשות כאשר ישנה נפש הבהמית, וכו'.

משיבים לו: מכיון שנשיא הדור שלח אותך בשליחות זו, והוא ידע אודות החושך כפול ומכופל שמסביב – ואעפ"כ הוא הורה ללכת בשליחות זו. זוהי ראי' ברורה שעליידי קיום השליחות ביכולתך להצליח ולפעול הכל!

ואין הדבר תלוי אלא ברצונו. צריך רק לרצות. ויתירה מכך: צריך רק לומר "רוצה אני" (אפילו אם זה מגיע ע"י "כופין אותו"), מכיון שזוהי פנימיות הרצון שלו (והכפי' אינה אלא כדי להסיר את ה"יצרו תקפו"⁸⁹).

וכפי שראו בפועל, שאותם השלוחים שפעלו בגישה זו והעמידו את עצמם בכל התוקף לקיים את שליחותם (ולא התחשבו והרהרו אודות החושך הכפול ומכופל שסביבם) – אכן הצליחו, ולמעלה מן המשוער, ומתוך שמחה וטוב לבב. ומזה ישנו לימוד עבור כל האחרים מכאן ולהבא – שאלו שילכו בגישה זו – יצליחו, ומתוך שמחה וטוב לבב, ושום דבר שבעולם לא יפריע להם.

ועד שהשליח מביא עי"ז (בגלוי) את המשלח ממש אל מקום השליחות ("ואני אבוא אחריכם"), עד שמביא וגם את הקב"ה באופן של – דירה לו יתברך בתחתונים.

ובאם עוד נותרו לו שאלות – ואמנם התורה והחסידות דורשים שצריך להיות הבנה והשגה⁹⁰ – אך אסור שזה יהווה סתירה ואפילו לא עיכוב בעשייה בפועל; אלו שני עניינים נפרדים: לכל לראש מצות הדור היא שצריך לצאת לשליחות, ולהיות מונח רק בשליחותו הפרטית; לאחר מכן ישנו עניין נוסף – שצריך

(91 ברכות ז', א.

(92 אבות פ"א מ"ו. שם מט"ז. וראה בארוכה שיחת ש"פ דברים תשמ"ו (נדפסה בלקו"ש חכ"ט ע' 8-247), לעיל ע' 306 ואילך. ועוד.

(93 ראה מאירי – הובא במדרש שמואל לאבות שם מ"ו. וראה מאמרי אדמהאמ"צ ויקרא ח"ב ע' תשסא. סה"מ תל"ר ח"ב ע' רפט. ועוד.

(89 רמב"ם הל' גירושין ספ"ב.

(90 וראה רמב"ם סוף הלכות מעילה וסוף הלכות תמורה.

אתם⁹⁹, כולל – כסף וזהב הרוחניים, אהבה ויראה¹⁰⁰, שהם המקור והשורש וכוללים כל המ"ע ומל"ת¹⁰¹ – שלימות התורה ומצוותיה.

ובפרט עי"ז שעושים את העבודה מתוך שמחה וטוב לבב, ששמחה פורץ גדר¹⁰², גם את הגדר של הגלות, ונעשה "פרצת עליך פרץ" (כפי שכתוב בפ' וישב¹⁰³. ומעין זה – בפ' וישלח¹⁰⁴: "ויפרוץ האיש מאד מאד"), "עלה הפורץ לפניהם"¹⁰⁵, "אלה תולדות פרץ"¹⁰⁶, "שיבוא בן פרץ"¹⁰⁷.

וכן גם פריצת גדרי הזמן – שתיכף ומיד ממש מגיעה הגאולה, באופן של "כהרף עין"¹⁰⁸, "כהרף עין" מעכשיו! – עין בעין יראו¹⁰⁹.

יב. ויה"ר שע"י העבודה של "וישלח", עד לשלימות בזה – בירור ותיקון העולם, עד ל"ויבן לו בית" ("בית חב"ד") – כל שליח במקומו יפעל גאולה פרטית במקום שלו, עד שיגלה את ה"אני אבוא אחריכם", הגילוי של המשלח עצמו, עצמותו ית',

וכל גאולות פרטיות אלו יכינו יחדיו ויביאו את הגאולה הכללית, גילוי עצמותו ית' בכל העולם כולו – דירה (בית) לו יתברך בתחתונים.

ואזי יהי' "וישב יעקב"⁹⁴ (כפי שמתחילים לקרוא תמיד בתפלת מנחה של שבת פ' וישלח), קיום בקשת יעקב "לישב בשלוח"⁹⁵, כלומר לא רק באופן של התיישבות (מלשון העכבה), אלא גם באופן של "שלוח",

"בארץ מגורי אביו בארץ כנען" – בארץ הקודש, "ארץ אשר גו' תמיד עיני ה' אלקים בה מרשית השנה ועד אחרית שנה"⁹⁶, שלימות הארץ, עד באופן של "ירחיב ה' אלקיך את גבולך"⁹⁷, יחד עם שלימות העם, "בנערינו ובזקנינו גו' בכנינו ובבנותינו"⁹⁸, וכספם וזהבם

99) ישע"י ס, ט.
100) ראה תו"א ר"פ וישב. תו"ח שם נח, א ואילך.
לקו"ת בהעלותך לב, ד. ובכ"מ.
101) תניא פ"ד.
102) ראה המשך שמח תשמח תרנ"ז (סה"מ תרנ"ז ע' רכג ואילך).
103) לח, כט.
104) ל, מג.
105) מיכה ב, יג. ב"ר פפ"ה, יד וברש"י שם. אגדת בראשית ספס"ג.
106) רות ד, יח.
107) ב"ר פי"ב, ו.
108) לשון רש"י בא יב, מא (ממכילתא בא שם).
109) ישע"י נב, ח.

94) ר"פ וישב (לו, א).
95) פרש"י שם, ב.
96) עקב יא, יב.
97) ראה יב, כ. שופטים יט, ח.
98) בא י, ט.

מפי השמועה

לקט סיפורי חסידים

רבותינו נשיאינו

תלמוד ממני

אחד מהחסידים של אדמו"ר האמצעי התאונן ביחידות שאין לו חשק בעבודת התפילה ובלמוד וכו'. ענה לו אדמו"ר האמצעי: "תלמד ממני. כשאיני מתעסק עם עצמי – אני אומר מאמרים [=מתעסק עם אחרים]".

אילו קרבנו לפני הר סיני

פעם אחד מבני ה'צמח-צדק' הציע לאביו תכנית מפורטת כיצד לעשות סדר שלא יהי' דחיפות כאשר החסידים מגיעים לליובאוויטש, והשיב לו אביו: כאשר יענקל נדחף עד לרבי, והגבאי מגיע ודוחף אותו אחורה עד לדלת, הביטוש שהוא מקבל – זאת הכוונה..

צופה למרחוק – באמת

בזמן נשיאותו של כ"ק אדמו"ר ה'צמח-צדק' היו ב' אחים: א' היה עשיר כקורח והשני היה עני מרוד, שהיה מזמן לזמן פונה לאחיו בבקשת עזרה כספית.

חלף זמן, ועלה בדעתו של האח העשיר כי למען טובת אחיו עדיף לסייע לו להפוך להיות איש עסקים מצליח בכוחות עצמו במקום לנהוג כאחרון הקבצנים, והוא נכנס לאדמו"ר ה'צמח-צדק' ושאל האם כדאי לתת לאחיו סכום כסף כדי שיוכל להשקיע אותו בעסקים ולהרוויח, במקום שיצטרך לגשת אליו כעני בפתח. ה'צמח-צדק' שלל את ההצעה, וענה לו שעדיף לתת לו סכום כסף קטן בכל פעם.

בדרך חזרה לביתו, הוא נכנס להתייעץ גם עם הצדיק המפורסם ר' ישראל דב בער מווילעדניק תלמידו של ר' מרדכי מצ'רנוביל, ואילו הוא יעץ לו את ההיפך הגמור: שיתן לאחיו סכום כסף גדול להשקעה, ובכך אחיו יצא ממצב הביש שלו ויעמוד על רגליו בכוחות עצמו.

העשיר שמע לעצת הווילעדניקער, ונתן לאחיו סכום גדול. האח העני השקיע את הכסף שקיבל, הצליח בעסקיו, עד שהתעשר ועמד על רגליו.

פעם בדרכו לצורכי מסחר, עבר האח העני-לשעבר ביער, וקבוצת שוודים שראו מרכבה הדורה עם גביר בתוכה, התנפלו עליו, שדדו את כספו והרגו אותו.

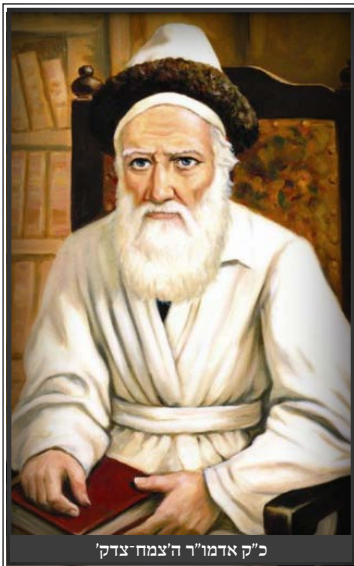
אמרו חסידים, שגם ה'צמח-צדק' וגם הווילעדניקער ראו למרחוק. האחד ראה רק חצי תמונה, שהאח עתיד להשקיע את כספו ולהתעשר עושר רב, ואילו ה'צמח-צדק' ראה את

התמונה השלימה, שזוהי עליה צורך ירידה, ואם יתעשר הדבר יגרום לו ששודדים ירצחו אותו...

נע ונד - תהיה בארץ

שוב מעשה בחסיד שנכנס ליחידות אצל אדמו"ר ה'צמח-צדק' והתלונן בפניו שאין לו כח יותר להיות 'נע ונד' על מנת לפרנס את בני ביתו, וברצונו לקבל ברכה לפרנסה שאינה קשורה עם טלטולי הדרך. אמר לו הרבי: 'נע ונד - תהיה בארץ'.
אם תהיה נע ונד, אזי אכן תהיה בארץ בחיים גשמיים בעלמא דין, ואם לא...

"בא תעזור לי לצחוק..."

כ"ק אדמו"ר ה'צמח-צדק'

אצל כ"ק אדמו"ר ה'צמח-צדק' התקיים דיון בנוגע לשני שוחטים מהעיירה נעוועל, כאשר כל אחד מהצדדים טען שדווקא שוחט פלוני הוא הראוי ביותר לשמש כשוחט העיירה, ואדמו"ר ה'צמח-צדק' הקשיב בשקט לכל הטענות ולא התערב בוויכוח, עד שאחד הצדדים טען שהשוחט השני נוהג ללבוש ערדליים [= כיסוי על הנעליים] - דבר שנחשב ללבוש מודרני באותה תקופה, והראה על חוסר ביראת שמים.

אדמו"ר ה'צמח-צדק' עצר את הדיון וביקש להבין מדוע אותו שוחט לובש ערדליים, והצד שייצג את אותו שוחט השיב שאינו עושה זאת על-מנת להתאים את עצמו ללבוש הנהוג בעולם, אלא כדי לשמור על עצמו שלא יתלכלך...

אך ה'צמח-צדק' לא קיבל את התירוץ, והוא פנה לשמשו ואמר: 'ר' חיים-בער בא ותעזור לי לצחוק'. והמשיך ה'צמח-צדק' והפטיר: "הירש'ל השוחט שלי לא לובש ערדליים, והוא מסתדר מצויין עם הלכלוך..."

יוקרו של סיפור חסידי

סיפר הרב משה ארנשטיין, מראשי ישיבת חסידי חב"ד ליובאוויטש בצפת: פעם ישבו קבוצת חסידים להתוועד באחד מלילות חול-המועד פסח, ורצו לומר 'לחיים', אלא שלא השיגה ידם.

ניגשו מדלת לדלת עד שהגיעו לביתו של אדמו"ר המהר"ש, שהיה אז עדיין אברך קודם הנשיאות, וביקשו ממנו יין-שרף כשר לפסח. אמר להם אדמו"ר המהר"ש: והרי ישנה את תקנתו של הגאון רבי עקיבא איגר שנתקבלה על ידי אבי (כ"ק אדמו"ר ה'צמח-צדק') שהורה לשמור עליה ולא לשתות יין-שרף בפסח ואפילו שנעשה בתכלית ההידור! וכיצד אעשה נגד הוראת אבי?

אמר לו ראש החבורה: "ואם אספר לך סיפור חסידי שאינך מכיר על אביך, תואיל להביא לנו 'לחיים'?", ואדמו"ר המהר"ש השיב בחיוב.

סיפר החסיד, שהיתה בת ממשפחת אנ"ש שרצתה להתחתן עם בחור עולם'שע, והמשפחה לא רצתה, ומשהנערה הפצירה ועמדה על דעתה, סוכם שישאלו את דעת אדמו"ר ה'צמח-צדק' ויעשו כדבריו.

ניגשה משפחת הכלה עם החתן ונכנסה ליחידות אצל ה'צמח-צדק', והוא שאל את החתן אם הוא מוכן לקבל על עצמו להשתתף בהתוועדויות חסידיות, והוא ענה בחיוב, ובעקבות כך השיב ה'צמח-צדק' שאפשר לסגור את השידוך בטוב.

חלפו הימים ולזוג נולדו ילדים. הראשון נפטר בלידתו, והשני נולד נפל, ובהריון השלישי כבר לא יכלו ההורים לספוג את צערם והבעל נכנס לאדמו"ר ה'צמח-צדק' וביקש את ברכתו שהלידה תעבור כשורה ובנקל. שאל אותו הרבי: "האם הינך שומר את הבטחתך קודם החתונה?", ואותו אברך הודה על האמת וענה שהוא אמנם השתתף בתחילה פעם פעמיים ושלוש, אבל לאחר מכן החליט שזה ביטול תורה בעלמא ועדיף לנצל זמן זה ללמוד תורה.

ענה לו ה'צמח-צדק': כאשר חסידים יושבים בהתוועדות ומאחלים האחד לרעהו 'לחיים ולברכה', סופי תיבות מ"ה, ממשיכים הם שפע ברכה והצלחה בבני חיי ומזוני, וכאשר לא משתתפים בהתוועדות – חסר בהמשכת הברכה. וסיים, שאם יקבל על עצמו לחזור ולהשתתף בהתוועדויות, הוא מברך אותו שהלידה תעבור בשלום. וכך הווה.

סיים החסיד את הסיפור, ואדמו"ר המהר"ש קיים את הבטחתו והביא לו בקבוק יין-שרף כשר לפסח.

מסיפור זה אפשר ללמוד ג' עניינים: א) גודל מעלת התוועדות חסידית. ב) יוקר ומעלת הסיפור החסידי, שבשבילו היה אדמו"ר מהר"ש מוכן לתת לחסידים את הבקבוק. ג) שאדמו"ר המהר"ש הקפיד להחזיק בביתו בקבוק 'לחיים', וזאת אף בימי חול-המועד שחזקה עליו תקנת אביו שלא לשתות...

התמימים הקמצנים

ר' לייזר ננס סיפר ששילה אחד ביקש ממנו המשמש-בקודש של אדמו"ר מהורש"ב שיחליף אותו בתפקידו, היות והוא מוכרח ללכת.

בעומדו על יד הדלת שהייתה פתוחה מעט, הטא את אזנו והקשיב לתוכן השיחה בין אדמו"ר מהורש"ב לחסיד שנכנס ליחידות, והוא שמע כיצד אדמו"ר מהורש"ב תובע מהחסיד שנכנס ליחידות שיתוועד. אותו חסיד שאל את הרבי על מה הוא יתוועד, והרבי אמר לו שיתן לתמימים שישתתפו בהתוועדות משל ויספר להם כי בנוהג שבעולם ככל שהאדם נעשה עשיר יותר, הוא הופך להיות קמצן יותר; בהתחלה הוא מפסיק לתרום לכל מי שמבקש ממנו ונותן רק לבני העיר, אחרי זה הוא נותן רק למי שגר בשכונת אליו, אחרי זה הוא מצמצם עוד יותר ונותן רק לבני ביתו, ואחרי זה הוא מתקמצן אפילו על האוכל בתוך הבית שלו ועלול לגווע מרעב.

הרה"ח ר' לייזער ננס

והנמשל הוא פשוט: התמימים עשירים, משפיעים להם כל טוב רוחני, אבל הם נוהגים באופן של קמצנות מופלגת, ולא דואגים לסביבה, ואפילו לסביבה הקרובה, ושוקעים רק בעצמם...

איך לי בנים?

אדמו"ר מהוריי"צ אמר בהזדמנות אחת לר' ישראל נעוולער (לוי) תוך כדי ריקוד: "אומרים עלי שאין לי בנים (אלא רק בנות), ישראל לוי אינו בן טוב בשבילי?...".

השיעור היה יותר מידי מוצלח...

הרב הגאון ר' יחזקאל אברמסקי שכיהן כראב"ד לונדון ועמד בראש ישיבת סלבודקה בבני ברק והיה אחד מגדולי התורה הליטאיים בארצות הברית, השתייך כבר מצעירותו לחוגי הליטאים אך רחש כבוד לחסידות חב"ד ושיתף פעולה עם אדמו"ר מהוריי"צ בעסקנות הכלל. בשנת תרע"א הוצע לו לשמש כראש ישיבת תומכי תמימים בליובאוויטש, והוא הגיע למסור שיעור נסיון שלא צלח. בהקדמה לספרו של הרה"ח ר' אברהם אליהו פלוטקין מובא מכתבו של הרב אברמסקי המתאר בגוף ראשון את השתלשלות הדברים כיצד התלווה אליו הרב פלוטקין אל תחנת הרכבת והעיר לו בעדינות על תוכן השיעור ופרך אותו מיסודו, דבר שגרם לו להתפעלות עצומה על עדינותו של הרב פלוטקין שלא רצה לפגוע בכבודו, אך ר' מענדל פוטרפס סיפר את המאורעות בגירסא מעט שונה:

במהלך השיעור שמסר בפני תלמידי הזאל בישיבה

בליובאוויטש, התבטא שכעת יעבור 'לטפל' ברמב"ם, ואדמו"ר מהורש"ב ששמע את השיעור מעבר לדלת, לא אהב את סגנון הדיבור והתבטא כי "ברמב"ם לא מטפלים", והחליט שלא לקבל אותו כראש ישיבה.

יחד עם זאת, כדי שלא ייפגע – דבר שעלול לגרום לו להפסיק את הקשרים החמים שהיו לו עם חסידי ליובאוויטש – אמר לו אדמו"ר מהוריי"צ שהשיעור היה כל כך טוב, עד שחוששים שאם הוא יתמנה כראש ישיבה, התלמידים ישקעו כל כך בלימוד הגלגה בזכות השיעורים שלו והרוח הלמדנית שיכניס בישיבה, עד שזה עלול לבוא על חשבון לימוד החסידות, ולכן הוחלט שלא לקבל אותו...

כ"ק אדמו"ר שליט"א

חיבת ציון ואהבת ירושלים

באחת מהסעודות בדירה למעלה עוד בתקופת נשיאותו של אדמו"ר מהוריי"צ, פנה ר' פינייע אלטהויז ואמר 'לחיים' שלרבי יהיה מעט 'חיבת ציון' (כידוע שהרבי התנגד בצורה חריפה מאוד לצינונות). השיב לו אדמו"ר מהוריי"צ: "ולכם לא יזיק מעט אהבת ירושלים" (כידוע שבאותה תקופה היו חילוקי דעות קשים בין קהילת חב"ד בתל-אביב לקהילת חב"ד בירושלים), והוסיף אדמו"ר מהוריי"צ, שאם ברצונו לדעת מה ההבדל בין חיבת ציון לאהבת ירושלים – שיעיין מהמבואר בזה בתורה-אור.

(בפעם אחרת השתתפו הרבי ור' פינייע אלטהויז בחתונה של א' מאנ"ש, וכאשר במהלך החתונה החלו לשיר את המנון 'התקווה' נעמד ר' פינייע כמו כולם כדי לא לעורר מהומות מיותרות בדבר התנגדותם של חסידי חב"ד לצינונות, ואילו הרבי נותר לשבת, ואף הניח את ידו על ר' פינייע לרמוז לו שיתיישב בחזרה).

ר' פינייע אלטהויז

הרבי משלים מניין לחסידי בעלז

בשנים הראשונות לנשיאותו של הרבי פעל בקראון-הייטס בית הכנסת של חסידות בעלז שהיה ממוקם על שדירת איסטערן פארקוויי בין ברוקלין וניו-יורק.

באחד הימים היה חסר להם עשירי למנין. הם שלחו את אחד הילדים לעמוד ברחוב ולחפש עשירי, וכעבור מספר דקות הילד ראה את הרבי עובר ברחוב, והיות שהוא לא ידע שזה הרבי מלויבאוויטש – ניגש וביקש מהרבי להשלים מניין, ואכן הרבי הסכים. כאשר הילד נכנס לבית-הכנסת יחד עם הרבי, לא ידעו המבוגרים את נפשם והרגישו שלא בנח, ובכדי שלא לעכב את הרבי לשווא החלו להתפלל בזריזות. זמן קצר לאחר מכן נכנסו שתי תמימים לבית הכנסת ואז הרבי יצא והמשיך בדרכו ל-770.

"דיין צייטונג"

בשנת תש"ד החל לצאת לאור הבטאון 'החומה' שהיווה במה לדעותיהם הקיצוניות של אנשי 'נטורי קרתא', וגם בבית הרב היו מנויים על עיתון זה.

פעם אחת כאשר הגיע העיתון ל-770, פנה אדמו"ר מהור"צ לרבי שליט"א ואמר לו "האט געקומען דיין צייטונג" [= הגיע העיתון 'שלך'...].

גם בשנים מאוחרות יותר המשיכו בבית חיינו להיות מנויים על עיתון זה, עד שכאשר החלה תנופת מבצעי המצוות וההפצה גדלה עם ה'טנקים', כתבו בעיתון זה מאמר דעה חריף נגד שיטת קירוב הרחוקים של הרבי, וקבוצת בחורים מיישיבת 'תורת אמת' בירושלים דאגו 'להעלים' את העיתונים ומאז ואילך הפסיק הרבי את המנוי על כתב-עת זה.

שידע איך לא להיות...

מספר ר' בער'ל ליפסקר: הרה"ח ר' משה דובער ריבקיין ראש ישיבת תורה ודעת הביא בשנות הכ"פים את א' מעמיתיו בניהול הישיבה להתוועדות של הרבי.

ובהפסקה שבין השיחות הוא ראה שהאורח אינו שבע רצון, והוא פנה אליו ואמר לו בניזיפה קלה: "תפסיק להיות ש...". הרבי שמע את הדושיח בניניהם ואמר לרמ"ד ריבקיין: "אתה צריך להסביר לו מה זה, כדי שהוא ידע איך לא להיות..."

הרבי מחייך

אחרי שיצאו לאור ספרי השו"ת 'אגרות משה' של הגאון ר' משה פיינשטיין, יו"ר 'מועצת גדולי התורה' בארה"ב ומגדולי הפוסקים בדור האחרון, עוררו תשובותיו ההלכתיות התעניינות גדולה בעולם התורה. בספרים אלו התפרסמו כמה וכמה הלכות מחודשות, ובחלקם הגדול הקל בעניינים הקשורים עם יסודות הדת. בעקבות ספרים אלו יצא רב הונגרי מקויניס בשם ר' יום טוב שווארץ וקינא את קנאת ההלכה, והוציא לאור את הספר 'מענת לאגרות' בו תקף בחריפות את פסקיו של הרב פיינשטיין.

ספר זה זכה לביקורת חריפה מצד כמה וכמה מגדולי הרבנים, שאף אסרו לקרוא בו בגלל הצורה המזלזלת בה מתייחס הרב שווארץ בספרו לרב פיינשטיין ולפסקיו ההלכתיים.

לאחר הוצאתו לאור (בשנת תשל"ד), נרכש הספר עבור ספריית הכולל אברכים שע"י מזכירות כ"ק אדמו"ר שליט"א, וכנהוג, מלבד ההקדשה בעמוד הראשון, הוא הוחתם במספר מקומות לאורך הספר.

לא חלף זמן ארוך, והרבי בירר האם יש את הספר בספריית הכולל, ור' בנימין קליין פנה אל ר' מיכאל סלאווין שהיה אחראי על הספרייה התעניין אצלו האם רכשו את הספר עבור הכולל, וביקש ממנו להביא את הספר לקודש פנימה. ר' מיכאל הלך להביא את הספר, אך

היות שידע שישנם רבנים רבים שאין דעתם נוחה מספר זה, ואילו ספר זה כמו ספרים רבים אחרים בספריית ה'כולל' הוקדש לעילוי נשמת אביו והוחתם בחותמת של הכולל שם מופיע שמו של אביו, החליט לתלוש את העמוד הראשון של הספר עם ההקדשה, כדי למנוע מראש תרעומת מצד הרבי...

הרבי החזיק אצלו את הספר כשבועיים, ולאחר מכן הורה לרב קליין להחזיר את

הספר לר' מיכאל, וכאשר הספר הוחזר לידי ספר לו הרב קליין שכאשר נתן לרבי את הספר, הבחין הרבי שהעמוד הראשון קרוע וחיך חיוך רחב, ולאחר מכן כשתוך כדי העיין בספר הבחין הרבי בעמודים הפנימיים המוחתמים עם חותמת ספריית הכולל אותם לא זכר ר' מיכאל לתלוש, חיך פעם נוספת...

עמד בניסיון של אדם הראשון

הרב אפרים אליעזר הכהן יאלעס רבה של פילדלפיה ונשיא אגודת הרבנים בארה"ב וקנדה, הגיע פעם ל-770 על מנת להיפגש עם הרבי, אך הרבי שהה באותה שעה באוהל ואף אחד לא ידע להשיב לרב יאלעס מתי הרבי אמור לחזור.

במשך זמן ארוך התלבט הרב יאלעס האם כדאי להמתין או לא, שהרי מצד אחד אין לו שום אפשרות לדעת כמה זמן עלול הדבר להימשך, ומצד שני אלו פנים יהיו לו אם הרבי ישוב תוך זמן קצר ויתברר שזוהי-עתה הוא עזב את 770 ולא חיכה?...

הגאון הרב אפרים אליעזר הכהן יאלעס אב"ד פילדלפיה ונשיא אגודת הרבנים בארה"ב וקנדה, משוחח עם הרבי ביציאה מהתנועות

כך עברו עליו שלוש שעות של התלבטויות האם לשוב לביתו או להישאר, עד שבסופו של דבר הרבי חזר מהאוהל, והרב יאלעס ניגש לדבר עם הרבי. במהלך השיחה סיפר לרבי שהוא המתין שלוש שעות, והרבי השיב לו על כך: "נו, האט איר פאראכטן דעם חטא אדם

הראשון וואס האט ניט גיווארט דריי שעה" [= נו... האם החטא של אדם הראשון קל בעיניך שהוא לא המתין שלוש שעות...].

שטריימל במתנה

בערב י"ד שבט הגדול בשנת תש"ל, נכנסו כמה מזקני החסידים לגן-עדן-העליון, וברצונם היה להעניק לרבי במתנה שטריימל הזזה בצורתו לשטריימל אותו חבש אדמו"ר מהוריי"צ, אך כאשר נכנסו פנה אליהם הרבי ותבע מהם בתוקף מספר ענינים, ובסופו של דבר הם לא העזו להוציא את השטריימל ולתת אותו מתנה לרבי. (משך זמן ארוך לאחר מכן היה מונח שטריימל זה בחדרו של ר' דוד רסקין).

יודע מהות עצמו

בזמן כהונתו של הרב עובדיה יוסף במשרת הראשון לציון והרב הראשי לישראל, ערך ביקור במילאנו שבאיטליה, שם סייר במוסדות חב"ד המקומיים ודיבר עם תלמידי המוסדות.

כאשר ביקר בתיכון החב"די, פנה אליו אחד התלמידים ושאל אותו מה דעתו על הרבי, והרב עובדיה השיב לו שהרבי הוא כמו אברהם אבינו, ותוך כדי דיבור תיקן את עצמו ואמר שלדעתו הרבי הוא עוד יותר גדול אפילו מאברהם אבינו, שהרי אברהם אבינו היה צריך

להתעסק רק עם אנשים פשוטים שלא ידעו בין ימינם לשמאלם, ואילו הרבי צריך להתעסק גם עם כאלו שחושבים שהם יודעים משהו...

כוס ישועות אשא

מספר הרה"ח ר' טוביה זילברשטרום: בחלוקת כוס של ברכה במוצאי ראש השנה תשל"ה, היה בלאגן עצום בתחילת החלוקה, והרבי עצר את התור, התיישב על מקומו, הניח את הכוס מידי ויאמר שיחה חריפה שנמשכה כ-3 דקות בה דרש שיהיה סדר. לאחר מכן הרבי קם, המשיך את החלוקה, אך הבלאגן לא פסק, והרבי עצר שוב את התור, התיישב, ואמר שיחה נוספת חריפה וארוכה יותר מקודמתה שנמשכה כ-8-9 דקות. אחרי השיחה הזו היה הקהל בהלם מוחלט, ואף אחד לא העיז להיות הראשון שניגש.

הבחורים החלו לדחוק אחד את השני לעלות לתור, אך אף אחד לא העיז לגשת עד שאזרתי אומץ וניגשתי, אלא שכשהגעתי מול הרבי קלטתי פתאום שאין לי כוס ביד...

הייתי נתון בחוסר אונים מוחלט. לאף אחד באזור לא היתה כוס, והקהל עדיין היה בהלם מהשיחה ואף אחד לא נחלץ לעזרתי להגיש לי כוס. לפתע הבחנתי בכוס זכוכית שעומדת על השולחן של הרבי, ו"לא ידעתי מה הייתה משמשת". מתוך לחץ הגשתי את היד לקחת את הכוס, ותוך כדי קלטתי שעשיתי טעות. מלמטה התחילו הצביטות ברגליים... כבר רציתי למשוך את היד אחורה, אבל ראיתי שבינתיים גם הרבי קירב את ידו הק' לכיוון כוס הזכוכית, ולא היה דרך מנוס. קירבתי את היד עוד יותר, ומלמטה הצביטות גם הם גברו עוד יותר...

בסופו של דבר החזקתי את הכוס, והרבי מזג לתוכה, והתחלתי ללכת אחורנית לרדת למטה, ולא ידעתי מה לעשות עם עצמי, ופתאום הרבי הגיש שוב ידו הק' לכיוון הכוס ומזג לתוכה פעם נוספת!

עד היום איני יודע אם נהגתי כשורה, אך בדבר אחד אני בטוח: שאחרי המשיכו כל הקהל לעבור לפני הרבי, ומאז ואילך הרבי המשיך את חלוקת ה'כוס של ברכה' לאורך ימים ושנים טובות.

נאמן בית רבי, ר' שלום בער גאנזבורג

לא ככה מתקנים עבירות...

פעם המשב"ק ר' שלום בער גאנזבורג הסתובב ביום טוב עם פנים נפולות בגלל ענין מסויים שלא היה כדבעי למהוו, וכשהרבי ראה אותו אמר לו: "אין זו דרך לתקן עבירה באמצעות עבירה אחרת..."

חובת המחאה

באחת מהתוועדות הרבי דיבר על כך שלמרות שקודם בר-מצוה אדם לא חייב במצוות, אבל שייך לעשות על זה תשובה, ובאמצע השיחה הרבי פתאום עצר הרבי ובמבט פנים מאויים הצביע על אחד החסידים בקהל שכוסס ציפרניים ואמר שזה אסור בשבת ופלא שאף אחד מכל הרבנים לא מעיר לאותו אחד, ומחכים שדווקא הוא יצטרך לעשות זאת ולבייש את אותו יהודי וכו', אבל מה לעשות ויש חובת המחאה, ועל כזה דבר צריכים לעשות תשובה, שהרי זה אחרי בר מצווה!

אני יודע מה קורה בפונוביז'...

פעם היה חסיד גור שהשתתף בהתוועדות י"ט כסלו המרכזית בכפר חב"ד שנערכה ב'בית-מנחם' (קודם השיפוץ), ומאוד הזדעזע מאופן ניהול ההתוועדות וה'ערוב' שיש שם כביכול בין גברים לנשים. אחרי שבת, החליט לכתוב לרבי על כל הענין, ובין הדברים ציין ש"פנוביז' לא נותנים לאישה בכלל להיכנס לבניין, ואילו בכפר חב"ד...".

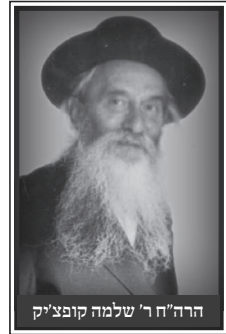
מהר מאוד הגיע אליו מכתב תשובה חריף מהרבי, שכתב לו שלא ינסה להמליץ טוב בעד פונוביז', כי מהבחורים שם מגיעים מכתבים המספרים בפרוטרוט על כל המחלות שלהם...

אותו חסיד גור הבין שהוא עשה שטות, ורץ לרבו ה'בית ישראל' וסיפר לו את כל השתלשלות הדברים, וקיבל ממנו הוראה לרוץ ולבקש מחילה מהרבי, וכך אכן עשה אותו חסיד (המכתב שקיבל מהרבי נדפס בשלימותו בתשורה מנישואי משפחת גרליק).

למה הרבי לא מצטרף למועצת גדולי התורה?

פעם האדמו"ר מסדיגורא שאל את הרב שלמה קופצ'יק מדוע הרבי מליובאוויטש אינו חלק ממועצת גדולי התורה, והשיב על כך בעצמו, שהסיבה לכך היא היות שב'מועצת' ילכו לפי הרוב, ואילו הרבי מליובאוויטש הולך על-פי האמת...

(על פי גירסא אחרת התבטא כי "ליובאוויטש היא 'מלכות', ו'מלכות' לא יושבת במועצה"...).

הרה"ח ר' שלמה קופצ'יק

בוודאי לא יקמץ

אחד מהתמימים כתב לרבי בדו"ח בזמן לימודיו בשנת ה'קבוצה' בחצר כ"ק אדמו"ר שליט"א שהוא נוהג לכתוב מכתבים למודרכיו בארץ הקודש, והרבי השיב לו על כך: "בודאי לא יקמץ בזה, ויכלול – נקודות על כל פנים – מהשיחות ומאמרים".

"כתב יד מהשווער!..."

בשנת תשל"ז, היה סטודנט יהודי מקנדה שנסע לטיול בוורשה וביקר בכמה ספריות ציבוריות, ובאחת מהן ביקש בסיום הביקור איזו-שהיא מזכרת שהוא יוכל לקחת איתו הביתה להראות לחברים ולמשפחה. הספרן נענה בשמחה ונתן לו כמה דפים ישנים כתובים בעברית שצבעם כבר הפך לצהוב, וכאשר הסטודנט חזר לביתו הראה את זה לכל מי שיכל, וכמובן גם ניגש לרב איתו עמד בקשר, הרב דוד שוחט, והראה לו את הדפים שברשותו.

כאשר הרב שוחט ראה את הדפים הוא עמד נדהם. היו אלה תשובות בגוף כתב ידו קודשו של ה'צמח-צדק', ועוד כמה עמודים בכתב ידו של אדמו"ר מהוריי"צ.

ברוב התרגשותו הוא ביקש מהסטודנט להעניק את הדפים לרבי, אך הצעיר סירב בתוקף, וכשראה הרב שוחט שהוא עומד על דעתו, ביקש ממנו רשות לנסוע עם הדפים להראות אותם לרבי, ואחרי זה הוא יחזיר לו אותם.

לאחר הסכמת הסטודנט לקח הרב שוחט את הטיסה הראשונה שהיה יכול והגיע לרבי.

כשהגיע, נעמד הרב שוחט במסדרון על יד גן-עדן-התחנות כאשר הרבי חזר מהתפילה לחדרו, והגיש לרבי את הדפים. הרבי לקח את הדפים ודפדף בהם, וכאשר ראה את כתב יד קודשו של אדמו"ר מהוריי"צ, הוא הגיב בהתרגשות שניכרה היטב על כל גופו הקדוש וידיו רעדו כשאמר: "דאס איז א כתב יד פון דער שווער!..." [= זה הרי כתב יד של השווער!...].

מאחר שהסטודנט לא הסכים להעניק לרבי את הדפים, ביקש הרבי לקחת את הדפים לחדר, ושהרב שוחט ימתין עשר דקות עד שיסיים לעיין בדפים, ולאחר מכן יחזיר לו אותם.

בתחילה הרבי אמר שהדבר ייקח עשר דקות בלבד, אך משחלפו עשר דקות אלו, חלפה עוד רבע שעה, ולאחר מכן עוד עשרים דקות, והרבי עדיין לא הוציא חזרה את הדפים. הרב שוחט ואחיו שעמדו בחוץ כבר חשבו שהם יצטרכו להסביר לסטודנט שהדפים אבדו...

בפועל לאחר שעה הרבי הוציא את הדפים, את המאמר (נח תרפ"א) בתוך מעטפה צהובה, ואת ה'ביכל' עם התשובות של אדמו"ר ה'צמח-צדק' כרוך בגומי, והרב שוחט ניגש לעשות עותק מכל הכתבי יד. כשחזר לקנדה סיפר לסטודנט על מה שהיה אצל הרבי ועל היוקר והחשיבות שיש לדבר בעיני הרבי, ולשם שינוי הדברים פעלו עליו והוא אכן הסכים להעניק לרבי את המקור בעצמו, אבל בתנאי שהוא בעצמו יביא את זה לרבי.

ואכן כך היה. הוא הגיע לרבי יחד עם הרב שוחט ועמד בגן עדן התחנות והרבי יצא אליו מחדרו הק' לקבל את הכתבי יד. הרבי הודה לסטודנט בחום, ואמר שבעזרת ה' יוציאו את הדפים האלו לאור תחת קה"ת, ותהיה לו שותפות בזכויות הלימוד של כל מי שילמד בספרים. הרבי אף הוסיף שהוא יעניק לו סט של שו"ת צמח צדק, והסטודנט מייד הזדרז לבקש מהרבי שיכתוב לו הקדשה בכתב יד, אך הרבי אמר לו שזה לא נהוג בבית הרב ובמקום זה הוא יכתוב לו מכתב תודה שיצורף לסט.

מאורע זה היה הספתח הראשון בדרך להשבת ספרייתו של אדמו"ר מהוריי"צ שהולאמה בזמן השואה על ידי השלטונות הפולניים.

לאחר שכבר היו לחסידים הוכחות ממשיות בדבר קיומו של האוצר בספרייה בוורשה, חודשו המאמצים להשבת הספרים ביתר שאת, כשבראש העוסקים בזה היה ר' אברהם-יצחק שמטוב, ואכן תוך פחות משנה הוכתרו המאמצים בהצלחה והספרייה הושבה בשלימותה לרבי שליט"א בחודש חשוון תשל"ח, ובשלהי אותו חודש, עוד לפני שהרבי יצא לקהל החסידים בר"ח כסלו, הרבי יצא לראות בספרייה את האוצר שהגיע.

כשהספרייה הגיעה ל-770, גרם הדבר לרבי נחת-רוח גדולה, והרבי אמר לר' אברמ'ל שמטוב: "אתה הבאת את הדבר שהיה הכי יקר אצל השווער, ואני אביא לך את הדבר שהכי

יקר אצליי", הרבי נכנס לחדר, והביא לו הנחה של מאמר 'והיה מידי חודש בחודשו' תשל"ז שנדפס על ידי ועד הנחות התמימים.

על מאמר זה לא הוסיף הרבי אף הערה או הגהה, ובכל זאת התבטא עליו שזה "הדבר הכי יקר אצליי"!

רוח הוי' מדבר בו

בכל פעם שנערכה התוועדות גדולה עם הרבי כגון בי"ט כסלו או י"ב תמוז וכדומה, נהג הרה"ח ר' מאיר פלוטקין מקהילת חב"ד במונטריאול לקחת ברכבו את הרב הירשפרונג, הרב גרינגלאס, ואת חמיו הרב הענדל, ומיד אחרי סיום ההתוועדות היו הארבעה חוזרים עם הרכב למונטריאול.

באחת מהפעמים בהן נסעו, הבחין הר' פלוטקין כי באמצע ההפסקה שבין השיחות, הסתובב הרבי אל הרב הירשפרונג תוך כדי הניגון, ובחיוך רחב אמר לו מספר מילים, והרב הירשפרונג מצידו נותר בהלם למספר שניות, ולאחר מכן חייך אף הוא חיוך רחב.

הרב פנחס הירשפרונג, רבה הראשי של קנדה וראש ישיבת תורת"ל מונטריאול

לאחר סיום ההתוועדות, כאשר הרב הירשפרונג נכנס לרכב, פנה אליו הר' פלוטקין ואמר לו שהוא לא מתחיל לנסוע עד שהוא ישמע מה הרבי אמר לו בהתוועדות, אך הרב הירשפרונג הרגיע אותו שיספר לו בדרך, ובלבד שיתחיל לנסוע לפני שתהיה התקהלות סביב הרכב.

כשיצאו לדרך, סיפר הרב הירשפרונג שבתחילת ההתוועדות ציטט הרבי שני מאמרי חז"ל, והוא ניסה לציין בראשו את המקור של מאמר חז"ל שהוזכר על ידי הרבי כפי שנהג תמיד, אך למרות מאמציו לא הצליח

להיזכר היכן הדברים מופיעים, והדבר טרד את מנוחתו עד כדי כך שהיה לו קשה להתרכז בהמשך השיחה.

כאשר הרבי סיים את השיחה והקהל החל לנגן, ניסה שוב להיזכר במקור של מאמרי חז"ל המוזכרים, ולפתע תוך כדי שהוא מתעמק במחשבתו, הסתובב אליו הרבי ואמר לו בחיוך רחב את המקור!...

תגידו לרבי שאני אמרתי שהוא גאון

ר' שלמה שניאורסון הלך פעם יחד עם ידיד לבקר את הגאון הרב חיים צימרמן שהיה ידוע בסגנונו החריף ולשונו החדה, כדי לשמוע ממנו 'ביאור' למשפט תמוה שהוא אמר לרב חודקוב.

ומעשה שהיה כך היה: יום אחד הייתה לר' חיים צימרמן קושיה עצומה בגמרא, ולאחר שהתחבט בה רבות, החליט שהוא צריך לפנות ולבקש עזרה, אך כיוון שלא רצה להטריח את הרבי, הפנה את השאלה לשניים מגדולי התורה באמריקה ר' משה פיינשטיין וא.ק. ושניהם

ענו לו באריכות גדולה עמודים על גבי עמודים, אלא שהוא לא היה מרוצה מדבריהם ואמר
שאחד מהם מקשקש בקומקום ואחד מבלבל את המוח...

בצר לו הפנה את השאלה לרבי שהשיב לו בקצרה במכתב בן שש שורות בלבד שמבאר
את הפשט הנכון של הסוגיא והקושיא סרה מאליו.

כשראה שכך, התקשר למזכירות בבהילות ואמר להם שיכנסו לרבי ויגידו לו שר' חיים
צימרמן אומר שהוא גאון הדור, ואם חיים צימרמן אומר, אז הוא באמת גאון הדור!...

יושב בליובאוויטש ועושה סדרים בפטרבורג

באחת השנים כאשר ארגוני 'צער בעלי חיים' רצו לאסור את השחיטה בארצות הברית
כפי שנאסר הדבר במספר מדינות באירופה, הקימו עסקני היהדות החרדים קול זעקה, עד
שהגזירה בוטלה והרעיון נגנז.

חלף זמן ואחד מחשובי העסקנים נכנס ליחידות אצל הרבי ושאל מדוע הרבי לא התערב
בנושא זה והשמיע אף הוא קול מחאה. השיב לו הרבי: הרי אמרתי באותה תקופה מאמר
שעסק ב'מזון לבוש ובית'!...

הרה"ח ר' מול'ע אזימוב

להוציא את הרבי מהאוהל

בתקופת משפט הספרים כאשר שמעו בצרפת שהרבי
נוסע מידי יום לאוהל, ר' מול'ע כינס אסיפה בה הכריז
שמוכרחים 'להוציא את הרבי מהאוהל', וכל אחד ייקח על
עצמו החלטה טובה, ואכן כשדיווחו לרבי על כך, באותו
יום הרבי אמר שאם כך אז לא צריך לנסוע לאוהל ולא נסע
באותו יום.

"על פי דין לא הייתי צריך להכיר"

העו"ד הידוע הד"ר ר' מרדכי למברג התקרב לחסידות
באמצעות שיעורי חסידות עם הרב יצחק גולדברג ראש
ישיבת תומכי תמימים במגדל-העמק. בצעדים הראשונים שעשה, הצליחו לשכנע אותו
לנסוע אל הרבי לחודש תשרי, ומאז המשיך והתקרב בהדרגה ומעת לעת קיבל על עצמו
הנהגות וענינים נוספים, וכן קיבל על עצמו להתחיל לגדל את זקנו.

לקראת י"ט כסלו של אחד השנים החליט הרב גולדברג לקיים התוועדות חסידית
במקום השיעור השבועי בתניא שהתקיים בבית כנסת חב"ד בעפולה, ובמהלך ההתוועדות
שנמשכה אל תוך הלילה תבע ממנו הרב גולדברג שעברו יותר מידי שנים מאז שנסע לרבי
בפעם האחרונה, והוא מוכרח לנסוע שוב. הדברים פעלו את פעולתם, ולמחרת בבוקר רכש
ר' מרדכי כרטיס טיסה ונסע לרבי.

הוא הגיע לרבי בפרשת מקץ בה אומר רש"י על הפסוק "והם לא הכירוהו" שהניחוהו
בלא חתימת זקן, וכאשר עבר לפני הרבי עם זקן מלא, אמר לו הרבי: "על פי דין לא הייתי
צריך להכיר אותך" (שהרי בפעם הקודמת שהיה אצל הרבי היה ללא חתימת זקן, וכעת כבר
גידל את זקנו)...

במהלך אותו ביקור היה לו חידוש בפרשת השבוע והוא כתב אותו והכניס לרבי, וזכה שהרבי יתייחס לכך לאחר מכן.

הרופא הגדול

מספר ר' מענדל קומער, מנהל גני חב"ד בצפת: כאשר הקהילה בצפת החלה לארגן מעמד סיום על כל אחד מספרי הרמב"ם בציונו של הרמב"ם בטבריה, מוניתי לרכז את הנסיעות וכו'. בחודש ניסן תשמ"ו שמענו שיש אצל הרבי קשיים גדולים עם הרגל, ובערב פסח בבוקר ניגש אלי הרב חיטריק וביקש ממני בשם ידידו הנגיד החסידי ר' שלום-בער דרייזין לארגן נסיעה לרמב"ם עם מניין חסידים שיגמרו את כל ספר התהילים לרפואת הרבי.

כדי להמריץ את אנ"ש לצאת בערב פסח מהבית, שלח ר' שלום בער 100\$ עבור כל אחד שישתתף בנסיעה, והתמריץ הזה באמת עזר, ועל-אף הקושי שבדבר הצלחתי אחרי שריפת חמץ לארגן קבוצה של עשרה מאנ"ש שנסעו לטבריה וגמרו שם את כל התהילים.

מייד כשחזרנו, התיישבתי יחד עם הרב ביסטריצקי לכתוב את הדו"ח לרבי ושלחנו אותו למזכירות, וכשהריל"ג הביא את הדו"ח לרבי הרבי אמר "הם היו אצל הרופא הגדול? – נו! אז אני יכול לרדת למנחה...".

מדוע רק חב"ד אוהבי ישראל?

יום אחד ניגש אל שליח הרבי בניו הייבן הרב משה יצחק הכט רב מקומי שנמנה על החוגים הליברליים של היהדות האמריקאית, ואמר לו כי ברצונו לייסד בעיר בית ספר יהודי, ולצורך גיוס כספים הוא זקוק לרשימה של גבירים. הרב העכט שלא ידע כיצד עליו להתייחס לבקשה, אמר לו שהוא יחזור אליו עם תשובה, והוא הפנה את השאלה אל הרבי האם עליו לסייע ליהודי זה או לא, והרבי השיב שהדבר אפשרי (כמובן שהיה מדובר בסיוע לעניינים שאינם נוגדים לשולחן-ערוך, ולא תמיכה בקונסרבטיבים וכיו"ב ח"ו).

הרב משה יצחק העכט עובר לפני הרבי בחלוקת דולרים

בעקבות מענה הרבי, הגיש הרב העכט את הסיוע הנדרש לאותו רב, והוא התפעל

מאוד מהאהבת ישראל של חסידי חב"ד שמוכנים לסייע ליהודי שני גם אם הוא לא נמנה על החוג שלו וגם אם הוא מקים מוסד עצמאי שעלול להתחרות בו.

כעבור תקופה נכנס אותו רב ליחידות, ושאל את הרבי כיצד ייתכן הדבר. הרי גם שאר החסידיות הינן המשיך ישיר לבעל-שם טוב שהשתית את יסודות תנועת החסידות על אהבת ישראל, ואם כך מדוע רק בחב"ד יש אהבת ישראל בצורה נפלאה שכזו?

השיב לו הרבי: משל למה הדבר דומה? ישנם ילדים רבים שלומדים שחייה אבל לא כולם יודעים לשחות, כי אין להם את האומץ להיזרק למים...

בחב"ד נזרקים.

מלחמה בעולם הפשע

בפעם אחרת שזכה הד"ר ר' מרדכי למברג להגיע אל הרבי, התייעץ עם הרבי מה עליו לעשות כאשר מתוקף תפקידו כפרקליט מחוז הצפון הוא מתעסק בתביעות מטעם המדינה של פושעים בכירים בעולם התחתון, ואף הצליח בעבודתו והכניס כמה מבכירי עולם הפשע לכלא, ואלו מצידם דאגו להעביר לו מסרים ברורים ואיימו שכאשר ישתחררו מהכלא ישימו קץ לחייו.

ר' מרדכי חשש מאוד מהאימים, וכבר היו לו מחשבות לעזוב את התפקיד בגלל זה, והתייעץ עם הרבי מה עליו לעשות, אך הרבי השיב לו שלא יחשוש וימשיך בעבודתו החיונית. ואכן למרות כל האימים לא ניזוק כלל, ואדרבה, כמה מפושעים אלו לאחר שהשתחררו הגיעו אליו וביקשו ממנו סליחה...

זה הילד מה'תקיעות'?

היה יהודי שלא זכה להיפקד בפרי בטן במשך כמה שנים, עד ששנה אחת הגיע ל-770 לחודש תשרי, ובשעת התקיעות אצל הרבי חשב על רצונו להתברך בילדים, והתקיעות לא הלכו 'חלק', והרבי התחיל שוב ושוב לתקוע, עד שאותו חסיד הבין שבשביל לזכות בברכה מהרבי הוא צריך להוסיף משהו מצדו בעניני תורה ומצוות, והוא קיבל על עצמו החלטה טובה להוציא את מכשיר הטלוויזיה מהבית, ומייד אחרי שקיבל על עצמו את ההחלטה טובה – התחיל הרבי לתקוע ללא שום הפרעות.

תפילתו התקיימה, ובשנה שלאחר מכן הוא רצה להודות לרבי והגיע לתשרי ב-770 יחד עם הילד שלו, וכאשר עבר לפני הרבי שאל אותו הרבי: האם זה הילד מה'תקיעות'?

"פרומע נייעס..."

באחת מחלוקות הדולרים עברה לפני הרבי אשה בשם פרומע רחל, והרבי איחל לה: "בשורות טובות און פרומע נייעס"...

זה הרי לא תשעת הימים...

בער'ל ליפסקר בא' ההתוועדויות הגדולות ביומא דפגרא החל לברך ברכת המזון ואמר בקול 'על נהרות בבל'. כשהרבי שמע זאת הגיב: "עס איז דאך נישט די ניין טעג!" [= זה הרי לא תשעת הימים]...

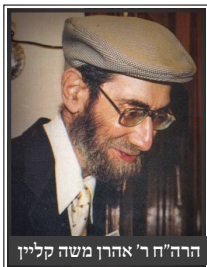
בקודש פנימה

אויף אזוי שטארק!?

בזמן מלחמת העולם השנייה, נמלטה קבוצת בחורים לא חב"דיים מאירופה הבווערת דרך הים, ובדרכם נעצרו על ידי כוחות בריטיים באמצע הים, ונשלחו למחנה מעצר בקנדה.

על פי בקשתם, התערב אדמו"ר מהוריי"צ לטובתם ופעל לשחרורם באמצעות המשפיע הרב שמואל לויטין ששהה באותו זמן במונטריאול על מנת לסייע להקמת ישיבת תומכי תמימים המקומית, ולאחר שחרורם של התלמידים הם נכנסו ללמוד בישיבה והפכו לחסידי חב"ד.

הרה"ח ר' אהרן משה קליין

בתוך קבוצה זו היה גם ר' אהרון משה קליין, שמספר שנים לאחר חתונתו התיישב בקראון-הייטס וזכה לקירובים רבים מהרבי ובהזדמנויות רבות חיפש כיצד לבטא את אהבתו לרבי ומצא רעיונות מקוריים לכך.

בתקופה בה ניהל הרבי את עיקר המלחמה סביב תיקון החוק של 'מיהו יהודי', נכנס אל הרבי ליחידות יחד עם זוגתו, ובמהלך היחידות דיבר איתו הרבי בכאב במשך עשרים דקות על כל הנושא ועל הצער הרב שהדבר מיסב לו. בסיום הדברים, אמר ר' אהרן משה לרבי שהרי יש לרבי ברירה, וכשהרבי עשה בידו תנועת תמיהה, המשיך ואמר שהרבי יכול לעשות לכל המתנגדים לתיקון החוק כמו שמושה רבינו עשה למתנגדיו, קרח ועדתו...

אמר לו הרבי: "אויף אזוי שטארק!?!...!" [= עד כדי כך 'בתוקף'?!...].

הוגה בתורה כדוד אביו

הרב נחמן סודאק סיפר, שבעודו בחור ראה כיצד יום אחד חזר הרבי מתפילה עם הציבור, ומייד כשנכנס לחדרו פתח לפניו ספר, ותוך כדי העיון בספר פשט את הגארטל והסרטוק והכובע וכו', כשלכל אורך הזמן הזה לא גרע את עיניו מהספר אפילו לרגע אחד.

מנהגים חדשים בליובאוויטשי?

כשהרב יעקב עמנואל שוחט היה ילד צעיר, הוא נכנס אל הרבי ליחידות יחד עם הוריו, ובסיום היחידות לחש דבר-מה באוזני אמו. הרבי התערב בשיחה ושאל את האמא מה הילד

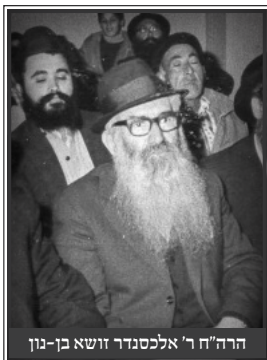
ביקש, והיא הרגישה לא נעים לומר זאת לרבי, אך בסופו של דבר אמרה שהילד רגיל בבית שמדי יום שישי האבא מברך אותו ופורש עליו את ידיו, וכעת הילד טוען שהרבי לא בירך אותו, היות והוא רגיל שמברכים עם הידיים...

הרבי שאל: "האם אתם רוצים להכניס מנהגים חדשים לליובאוויטש?!" אך בפועל, קרא הרבי שיקרבו אליו את הילד, פרש עליו את ידיו הק' ובירך אותו כפי שהורגל בביתו.

זקן הוא לא פראי

כאשר הרב עמנואל שוחט נסע להיפגש עם זוגתו, ביקש ממנו אביו 'לסדר' קצת את הזקן כדי שהשידוך ילך יותר בקלות. לפני שנסע להיפגש, נכנס לרבי ליחידות לבקש ברכה להצלחת השידוך, וזקנו אכן היה 'מסודר' כפי שאביו ביקש. כשנכנס לגן-עדן העליון, הביט הרבי מבט ממושך על זקנו, והרב שוחט שהרגיש אי נעימות גדולה, תירץ את עצמו ש"אבא ביקש שאסיר את השערות הפראיות שגדלות בצד".

ענה לו הרבי: "זקן הוא קדוש. לא פראי".

הרה"ח ר' אלכסנדר זושא בן-נון

הליכות עולם לו

אחד המפקחים של רשת 'אהלי יוסף יצחק' בארץ הקודש, הרה"ח ר' אלכסנדר בן-נון, נכנס פעם ליחידות אצל הרבי ושאל מה אפשר לעשות כשהתפילה 'לא הולכת' כמו שצריך.

ענה לו הרבי: על הפסוק "הליכות עולם לו", ישנם שלושה פירושים: א) 'להוליך' את העולם לו – לקב"ה. ב) 'להוליך' את הקב"ה לעולם. ג) שהאדם עם ה'הליכות עולם' שלו יוצא מעצמו והולך לקב"ה. ושלושת הפירושים האלו הם כנגד תורה, מצוות, ותפילה.

והרבי סיים ואמר לו: "נו... עומדים ליד הקיר, מתכסים עם הטלית, 'און ס'דאוונט זיך'!..."

"בטח תמחל לו"

לילד של אחת מהמשפחות שהתקרבו לשמירת תורה ומצוות על ידי הרב עזרא בנימין שוחט, נגנבו התפילין זמן מה לאחר הבר-מצוה, והוא כתב לרבי על התפילין שנגנבו. כמענה, השיב לו הרבי: "בטח תמחל למי שגנב לך, שלא יהיה מצווה הבאה בעבירה".

חינוך בהכאה?

פעם נכנס מחנך ליחידות אצל הרבי ושאל האם זה נכון לתת לילדים מכות על מנת לחנך אותם. הרבי השיב לו שכאשר חיינו אותנו עצמו אף פעם לא השתמשו בעונש של הכאה, ונראה לו שהוא מחונך כדבעי...

רוח הקודש גלויה

כאשר האדמו"ר מסלונים ר' שמואל ברזובסקי כיהן כראש ישיבת סלונים, נסע לערוך מסע תרומות בארה"ב, ובאמצע המסע סר לחצרו של הרבי ונכנס ליחידות.

במפגש שקיימו עמו חסידי חב"ד לאחר חזרתו ארצה כפי הוראתו של הרבי, סיפר על כך שביחידות דיבר איתו הרבי על שני נושאים עיקריים: בתחילה שאל אותו הרבי מדוע הוא לא נוסע לקנדה כחלק ממסע גיוס הכספים, והוא טען שאין לו שם תלמידים. לאחר מכן, ביקש ממנו הרבי שינהיג לימודי חסידות בישיבה שלו, והרבי הדגיש שאין כוונתו דווקא ללימוד חסידות חב"ד, אלא חסידות בכלל. הרב ברזובסקי ענה לרבי שהיות ובישיבה לומדים גם בחורים שאינם באים מבתי חסידיים, הקו של הישיבה הוא לא חסידי במובהק, וממילא יהיה קשה לפעול להכריח את כל התלמידים ללימוד חסידות.

האדמו"ר מסלונים הרב ברזובסקי

כאשר הוא יצא מחדר הרבי, הוא לא שם לב שהרבי מלווה אותו, וכשהוא יצא החוצה חיכתה לו חבורה של תלמידיו שליוו אותו בעת המסע. הרבי פנה לפתע לאחד מהם ושאל אותו איפה הוא גר, ולמרבה ההפתעה ענה אותו תלמיד שהוא מתגורר בקנדה... "הייתי מופתע. כיצד ידע הרבי לשאול דווקא את אותו תלמיד היכן הוא מתגורר? היה בכך משום רוח הקודש גלויה" סיים הרב ברזובסקי את סיפורו.

על מתנה מהרבי לא מזוותרים

פעם נכנסה לרבי ילדה ליחידות יחד עם ההורים שלה, ובסיום היחידות הרבי שאל אותה מה היא רוצה והיא ענתה לרבי שהיא רוצה את השעון שעל היד של הרבי, אך הרבי השיב לה שהוא לא יכול לתת לה את השעון, היות וזו מתנה שהוא קיבל מאדמו"ר מהוריי"צ.

משפחת בית הרב

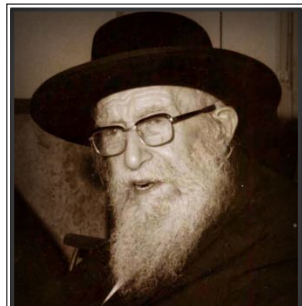

"כל העושה עצמו..."

אדמו"ר מהורש"ב ראה פעם את אחת מבנות המשפחה בצעירותה קוראת בספרים חיצוניים והקפיד עליה, אך היא עשתה את עצמה כלא שומעת והמשיכה לקרוא. אמר לה אדמו"ר מהורש"ב: "אם אינך רוצה לשמוע – לא תשמעי". ואכן ידוע שעם השנים שמיעתה הלכה ונחלשה עד שבשנותיה האחרונות כמעט ולא שמעה כלל.

איך תענוג מעניני עולם הזה!

סיפר רבה של בני-ברק הרה"ג הרה"ח ר' יעקב לנדא: חנה גורארי', בתו של אדמו"ר מהורש"ב, קיבלה בצעירותה שעון חדש נוצץ, ותוך כדי שהיא התרוצצה בין החדרים כדי להראות אותו לבני המשפחה, נפלה והשתטחה אפיים ארצה והשעון נשבר, והילדה החלה למרר בבכי כשחדוות המתנה החדשה שקיבלה פגה כליל.

רבה של בני ברק
הרה"ג הרה"ח הרב יעקב לנדא

כשאדמו"ר מהורש"ב ראה את הילדה, אמר שאין לה מה להצטער כי אדמו"ר הזקן פעל על צאצאיו שלא יהיה להם תענוג בעניני עולם הזה.

השמלה חדשה

בפעם אחרת לבשה חנה שמלה עם פרחים אדומים, והרב יעקב לנדא גער בה קלות כיון שלדעתו השמלה לא תאמה את גדרי הצניעות במלוא ההידור.

מספר ימים אחרי זה במוצאי-שבת-קודש, אדמו"ר מהורש"ב ערך הבדלה כשכל בני המשפחה הצטופפו סביבו, וכססיים הסתובב אל הילדה ואמר לה "מזל טוב על השמלה החדשה".

איך אומרים אצילות באידיש?

בשנים הראשונות של ישיבת תומכי תמימים המרכזית ב-770, התקיים בזאל הקטן שיעור בחסידות בשפה האנגלית עבור הנערים הצעירים שלא הבינו אידיש.

יום אחד ישב חתנא דבי נשיאה הרה"ג הרה"ח ר' שמריה גוראריה להאזין לשיעור, ותוך כדי השיעור פנה למשפיע ר' ישראל ג'ייקובסון שמסר את השיעור ושאל אותו בבדיחות הדעת איך אומרים 'אצילות' באנגלית?

במקום נכח גם הרה"ח ר' שמואל לויטין, שמיד התערב בשיחה ושאל בתגובה: "ואיך אומרים 'אצילות' באידיש?...".

אתה רואה שהתחתנתי

הרש"ג סיפר לר' שלמה גלעדי שלפני החתונה אדמו"ר מהוריי"צ אמר לו שבאם הוא רוצה להיות חתן שלו הוא צריך ללמוד 300 מאמרים בעל-פה ולקבל סמיכה להוראה על כל חושן משפט.

הר' גלעדי שאל את הרש"ג האם אכן עשה זאת, והרש"ג השיב: "נו.. אתה רואה שהתחתנתי...".

למי לתת את המכתב?

בתחילת הנשיאות של הרבי, העביר ר' פיניע אלטהויז מכתב משנת תרפ"ח שקיבל בירושה מאביו ר' אליהו חיים, בו מתבטא אדמו"ר מהוריי"צ בנוגע לרש"ג: "כי בו בחר כ"ק אאמו"ר הרה"ק על יתר סגולת חבריו תלמידי התמימים".

כאשר מסר את המכתב לרבי, אמר שהוא מעניק זאת במתנה לרבי אף על פי שהוא יודע שאם הוא היה מוסר את המכתב לרש"ג, הוא היה מקבל סכום נאה, והרבי צחק בהנאה כששמע את דבריו...

קשה לו לפתוח דלתות של אחרים

הרה"ח ר' משה אשכנזי

הרב משה אשכנזי הגיע פעם להתארח אצל הרבנית, וביציאתו הסתבך עם פתיחת המנעול והיה נבוכ במקצת. כשראתה זאת הרבנית, העירה בעדינות ש"כנראה לרב אשכנזי קשה לפתוח דלתות של אחרים...", וכך בעדינות הצליחה למנוע מהרב אשכנזי תחושת אי-נעימות.

לא מנהיג. רבי!

לקראת מלאות ה'שלושים' להסתלקותו של הרש"ג – חתנא דבי נשיאה, התקיימה על פי הוראת הרבי התוועדות מצומצמת בדירתו בקומה השלישית ב־770. במהלך ההתוועדות סיפר הרה"ח ר' משה סלונים שפעם העז ושאל את הרש"ג כיצד עלה בדעתו לאחר הסתלקותו של אדמו"ר מהוריי"צ בשנת תש"י שהוא מתאים למלא את מקומו ולהנהיג את עדת חסידי חב"ד, והרי הוא יודע מעלת עצמו. השיב לו הרש"ג שאכן לא חשב כלל להיות רבי, אלא שחשב שנגמרה ה'רביסטעווע', והיות שמדובר רק בתפקיד של הנהגה – חשב שהוא מתאים להנהיג את הציבור ברמה המעשית ולדאוג שהמוסדות ימשיכו להתקיים וכו', אך כעבור זמן כאשר שמע שהרבי מתבטא בפשיטות כמשיח לפי תומו שהוא ישאל אצל השווער, הבין שיש המשך ל'רביסטעווע', ומאז ואילך התבטל.

הרש"ג בחזית בית משיח - 770
בלווית נאמן בית רבינו החסיד ר' בערל יוניק

עם מי הרבי רקד?

בשנת תשמ"א עבר הרש"ג טיפול רפואי, ובעקבותיו עבר תקופת החלמה ולא יכל להשתתף בכל תפילות החגים ב-770. בעת ה'התלוכה' בליל שמחת תורה, נכנסו מספר בחורים לבקרו, ומייד כשהם נכנסו פנה אליהם הרש"ג ועוד קודם שבירך אותם בברכת החג והשיב להם לשלום, שאל אותם "עם מי הרבי רקד אתמול?", והיה ניכר כי חשש שהפסיד את הזכות שלו לרקוד עם הרבי בהקפות... אחד מהבחורים התחכם ואמר לו: "תנחש...", אך הרש"ג לא הסכים להשיב והתעקש שיאמרו לו עם מי הרבי רקד, וכשגילו לו שהרבי רקד לבד, נרגע וחיך...

דעם טאטענס נאמען

באחת מהפעמים שהרש"ג אושפז בבית הרפואה לצורך טיפול רפואי, שהה על יד מיטתו הת' יוסף יצחק ליפקין (כיום שליח הרבי בכפר סבא), וכאשר הרש"ג התעורר מהטיפול הרבנית חיה מושקא התקשרה כדי לברר את מצבו, ושאלה את י"צ ליפקין האם הרש"ג מזהה אותו ופונה אליו בשמו הפרטי. כשהשיב בחיוב, התנצלה הרבנית על כך שמטרידה אותו, והוסיפה ושאלה מה השם הפרטי, וכשענה שקוראים לו יוסף יצחק, הגיבה הרבנית שאם כך זה לא סימן שהוא זוכר את השם שלו, היות שזה השם של האבא...

יאגורט בארוחת בוקר...

הרבנית חיה מושקא הייתה נוהגת במשך תקופה מסויימת לנסוע לספריה ציבורית במנהטן, שם יצרה קשרי ידידות עם אחת הספרניות, והן היו נוהגות לשוחח מעת לעת על עניינים שונים.

באחת מהפעמים ששוחחו, נקלע למקום בעלה של אותה ספרנית, וכשהוא שמע שהרבנית אומרת שבעלה אומר שלא טוב לאכול יוגורט בארוחת בוקר, הוא הביע את דעתו ואמר במשחק מילים: "אבער ס'איז דאך יא-גו(ר)ט!".

הספרנית שהרגישה לא נעים מכך שבעלה חלק על דבריה של הרבנית מפני שלא ידע במי מדובר, הזדרזה לסיים את השיחה עם הרבנית, כדי למנוע אפשרות נוספת לפגיעה בכבודיה של הרבנית, ובפעם הבאה שהרבנית הגיעה, היא התנצלה בפני הרבנית על הדברים שבעלה אמר וביקשה את סליחתה. השיבה לה הרבנית: "אין לך על מה לך להתנצל, בעלי מאוד נהנה מהווארט..."

מה רע לכם עם הציון של אבא?

הרה"ח ר' מאיר שלמה יוניק נסע פעם לביקור בארץ הקודש ולפני נסיעתו נכנס לרבנית חיה מושקא לקבל את ברכת הדרך. הרבנית התעניינה בתוכניתו ושאלה אותו מה בדעתו לעשות בארץ, וכשהשיב לה שבין השאר הוא מתכנן לבקר במקומות הקדושים, שאלה אותו הרבנית: "וואס איז שלעכט מיט'ן טאטע'ן?! [= מה רע לך עם אבא?...]".

הרה"ח ר' מרדכי שמואל אשכנזי

"גם הוא 'חתיכת' גוראריה..."

אחת ההוראות שהרש"ג קיבל מאדמו"ר מהוריי"צ, היה להישאר ער בכל ליל שישי וללמוד. עם חלוף השנים הלך הדבר ונעשה לו קשה יותר ויותר, עד שהתחיל לקרוא לבחורים שישבו איתו כדי לדבר וללמוד איתם, וכך יקל עליו להישאר ער. באותם לילות, קרה והבחורים שישבו איתו נסחפו באווירה הכללית וזלזלו בו, ואפילו בפניו לא היו נוהגים בו בכבוד הראוי. ליל שישי אחד בין הבחורים שישבו בדירתו היה גם הרב מרדכי שמואל אשכנזי (לימים, רבה של כפר חב"ד), ובתוך הדברים התבטא כלפיו בחוצפה עד שהרש"ג לא יכל להבליג ושאל אותו: "מאיפה לקחת את החוצפה והגאווה הזו?..."

התערב בחור אחר בשיחה, וענה לרש"ג: "מה רוצים ממנו... גם הוא 'חתיכת גוראריה'..." (סבו הרב קרטיק התחתן עם מרת לאה, בתו של הגביר החב"די ר' נתן גוראריה), וכשהרש"ג שמע את התשובה צחק ברוחב לב, ומזה עצמו ניתן לראות עד כמה היה בטל ועניו בפני כל אדם...

בועלת ישועות

באחד הימים דפקה על דלת ביתו הפרטי של הרבי אשה צרפתייה, ור' חנינא שפערלין ניגש לפתוח את הדלת ושאל אותה לרצונה, וכשענתה שרצונה בברכה, שלח אותה למשרדי המרכז לענייני חינוך. באותה שעה ישב הרבי בחדר הפנימי יחד עם הרבנית, ולאחר שהדלת נסגרה שלח הרבי את ר' חס"ד הלברשטאם שישאל את ר' חנינא מה היה רצונו של מי שדפק בדלת.

לאחר שחס"ד חזר וסיפר לרבי את הדברים, אמר הרבי כי רצונו לשמוע את הדו-שיח ממקור ראשון, ולאחר שחנינא חזר וסיפר לרבי את כל פרטי הדברים הורה לו הרבי שיאמר לה לכתוב על פתק את בקשתה. ר' חנינא יצא לרחוב והחל לחפש את אותה אישה, ועד שמצא אותה היא כבר הספיקה להתרחק מרחק שתי רחובות, והוא אמר לה שתכתוב את בקשתה על פתק, והוא חזר עם הפתק לבית שם הניח את הפתק לפני הרבי שעדיין ישב יחד עם הרבנית.

כשהניח את הפתק, אמר לו הרבי: "היא בקשה ממני? היא הרי בקשה ממנה..."

חנינא החל לצחוק במבוכה, אך הרבי אמר לו: "וואס לאכסטו? זיין טאטע איז גיווען אַ רבי און אלע ברכות מקויים, זיין זיידע איז גיווען אַ רבי און אלע ברכות מקויים, זיין אלטער אלטער רבי איז גיווען אַ רבי און אלע ברכות מקויים." [= מה אתה צוחק? אבא שלה היה רבי וכל ברכותיו התקיימו, סבא שלה היה רבי וכל ברכותיו התקיימו, סבא-רבה שלה היה רבי וכל ברכותיו התקיימו, וסב-סבה היה רבי וכל ברכותיו התקיימו]. וסיים הרבי את הדברים ואמר: "תמסור לה".

הרבנית שישבה בסמוך ושמעה את כל הדו-שיח צחקה צחוק גדול, ואילו חנינא לקח את הפתק מהשולחן שלפני הרבי, והניח אותו לפני הרבנית. לא חלפה שנה, ואותה אשה ילדה תאומים...

דעם רבינ'ס קינדער

הנשמה בכתה

בשנים הראשונות להתייסדותה של ישיבת תומכי תמימים, התדפקו בכל שנה על דלתות הישיבה כמאתיים וחמישים בחורים, ומתוכן קיבל אדמו"ר מהוריי"צ רק שישים. שנה אחת הגיע תלמיד שלא עבר את המבחן והנהלת הישיבה החליטה שלא לקבל אותו לתומכי תמימים, אך הדבר נגע לו כל כך עד שפרץ בבכי ועמד ובכה שעות על גבי שעות עד שבסופו של דבר קיבלו אותו לישיבה. כעבור כמה שנים ישב אותו בחור בהתוועדות אצל ר' שמואל גרונוס אסתרמן, ובתוך ההתוועדות פנה אליו ר' שמואל גרונוס ואמר לו: "מה נראה לך, שאתה בכית שאתה רוצה להתקבל לישיבה? זו הנשמה שלך בכתה!..."

של איזו שנה?...

לאחר אחת מהפעמים שהרבי התפלל מנחה בזאל הקטן, פנה הרבי למזכיר הרה"ח ר' יהודה לייב גרונוס ואמר לו כשחיוך נסוך על שפתיו הק' שעל לוח המודעות הסמוך ישנה מודעה המבשרת שהגליון הבא של הערות התמימים ואנ"ש יצא לאור לקראת י"א ניסן, אבל לא כתוב שם י"א ניסן של איזו שנה...

הרה"ח ר' דוד רסקין

מצווה בו יותר מבשלוחו

בשנות המ"מים, הגיעו קבוצה של תמימים מארץ הקודש ללמוד בישיבת תומכי תמימים המרכזית ב-770, וכחלק מהתחייבויותיהם להנהלת הישיבה קיבלו על עצמם לנצל את הסדרים במלואם ללימוד מתוך שקידה והתמדה, ולא לעזוב את הלימודים במשך כל השנה לאף צורך שהוא, וגם לא לבקש אישורים מיוחדים לכך.

כעבור כמה חודשים, אחד מבני הקבוצה בא בקשרי השידוכין עם בת גילו למזל-טוב, ומקום החתונה נקבע במקום מגורי הורי הכלה בקנדה. כשהתקרב זמן החתונה,

נכנסו חבריו של הבחור למשרדו של הרב דוד רסקין, וביקשו אישור חריג לנסוע להשתתף בחתונה ולשמח את החבר על אף מה שסוכם מראש, וניסו לדבר על ליבו של הרב רסקין

שיש הכרח בדבר היות ואין לחתן אף מכר או קרוב משפחה בחו"ל, ואם הם לא ישתתפו בחתונה פשוט לא יהיה מי שירקוד איתו.

אך הרב רסקין לא קיבל את דבריהם, והחל לנזוף בהם ולהרעים עליהם בקולו כיצד ייתכן שהם מעיזים לבקש, והרי סוכם מראש שעצם קבלתם לישיבה היא על תנאי שלא יבקשו אישורים חריגים!

בלהט הדברים, הוסיף הרב רסקין ותבע מהבחורים בתוקף שיודיעו לחתן שאין לו שום רשות מההנהלה להתחתן, וזה עומד בניגוד גמור לסיכום מול הנהלת הישיבה בתחילת שנה, ובטח שאין לו רשות לנסוע לקנדה לשם כך...

האי יש חתונה?! - שיקדש על ידי שליח!

הרב מענטליק שישב באותה שעה במשרד לא יכל לשלוט בעצמו, והעיר לרב רסקין בלחץ: "הרב רסקין, הרי מצווה בו יותר מבשלוחו..."

מלך זקן וחסיד כסיל

הרבי אמר פעם ביחידות לא' התמימים: 'הוא' זקן וכסיל, אבל בכל זאת הוא מלך אצלך. כשאתה תפסיק להיות כסיל, הוא יפסיק להיות מלך...

משגיח בחסידות בוקר?

כאשר הרה"ח הר' חיים שלום דייטש נכנס לישיבה בכפר חב"ד, הבחין כי בשונה משאר הסדרים אין אף משגיח בסדר חסידות בוקר. כשהביע פליאתו באזני אחד מחבריו, אמר לו הלה: "משגיח בסדר חסידות? מי שלא רוצה ללמוד חסידות שילך ללמוד בישיבה אחרת... בשביל מה הוא נמצא בכלל בישיבה...".

הרה"ח ר' חיים שלום דייטש

אתה לא יודע איך אומרים?

בזמן לימודיו של הרה"ח ר' לימא מינקוביץ' בישיבת תומכי תמימים המרכזית ב-770 בשנות היו"דים, אירע והוא ישב לבדו בוקר אחד בזאל הקטן ולמד חסידות, ולפתע נכנס הרבי וניגש אליו לשאול האם מקוה מסויים פתוח?

הוא היה מבולבל לגמרי, וענה שהוא לא יודע אבל הוא יכול להתקשר לבדוק. הרבי הוציא מכיסו מספר סנטים בשביל השיחה, אך הוא דחה בנימוס את הצעתו של הרבי ואמר שאין צורך כי יש לו כסף.

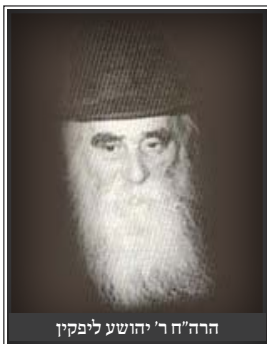
הרבי חזר לחדרו, ור' לימא ניגש לטלפון כדי ליצור קשר ולברר על המקווה, אך כשהיה צריך לחייג, התברר לו שהוא לא יודע את המספר של המקווה, והוא אפילו לא יכול לברר את זה במערכת הטלפונית היות ואין לו מושג כיצד אומרים מקווה באנגלית וממילא אף מרכזנית לא תוכל לעזור לו.

לא נותרה לו ברירה, והיות שבסעווען סעווענטי לא היה באותה שעה אף אחד, הוא

נאלץ לגשת לגן-עדן-העליון. הדלת נותרה פתוחה מעט, והוא נקש בעדינות ונכנס. כשראה אותו הרבי, חייך חיוך רחב ומייד פנה אליו ואמר: "אתה לא יודע איך אומרים מקוה באנגלית? אומרים זאת 'ritual bath'..."

לתת לבחורים להתקין ברזים

המשפיע ר' שיעי ליפקין נהג לומר שצריך לתת לבחורים להתקין ברזים, וכך הם יתרגלו שאי אפשר לעשות דברים 'על בערך', אלא הכל צריך להיות מדויק, ובאם לא – זה עלול להשפירץ לכל הכיוונים...

הרה"ח ר' יהושע ליפקין

עבד לא ישן!

בזמן לימודיו של הרב יחיאל מיכל דוברוסקין כתמים מן המניין בישיבת תומכי תמימים בוורשה, אירע והוא נרדם יום אחד ואיחר לסדר. כאשר נכנס ל'זאל', עצר אותו בפתח המשגיח הרב אלטר שימחוביץ', ושאל אותו מדוע הוא איחר. "ישנתי" ענה הרב דוברוסקין את האמת לאמיתתה. השיב לו הרב שימחוביץ': "עבד לא ישן!..."

מי שזה מוסיף לו ביראת שמים

ר' חיים אשכנזי ישב בשיעור חסידות בישיבת תומכי תמימים בלוד, ובאמצע השיעור הוסחה דעתם של התלמידים על ידי הזיקוקים שנורו לכבוד יום העצמאות, וכולם הפנו את מבטם לעבר החלון.

במקום לנזוף בבחורים, אמר ר' חיים בלחש: "מי שזה מוסיף לו ביראת שמים – שיסתכל..." לא היה צריך יותר מזה. תוך רגע התמלאו הבחורים בבושה עצמית והשיעור המשיך כסדרו תוך ריכוז מלא.

לא מפסידים מהציות להנהלה

מספר הרה"ח ר' יוסף חיים קנטור, משלוחי הרבי בתאילנד: במלאות עשור לאירועי ראש חודש כסלו תשל"ח, היה 770 'על גלגלים'. הן מצד חגיגות העשור להבראתו של הרבי בניסי ניסים, והן מצד התרוממות הרוח על ה'דידן נצח'.

אני למדתי אז בשיעור ג' בישיבה במוריסטון, ונסענו כל תלמידי הישיבה לשבות ב-770 כפי שעשינו פעמים רבות, אך הנהלת הישיבה ביקשה בתוקף שכולם יחזרו מיד אחרי שבת לסעודת ההודאה המסורתית ביום ראשון אחר הצהריים בהשתתפות כל צוות הישיבה וכו'.

במוצאי שבת הייתה התוועדות מיוחדת עם ר' גרשון מענדל גרליק, ובבוקר חזרנו אני ויוסי חודוקוב למוריסטון, ויחד איתנו חזרו רק מחצית מתלמידי הישיבה.

כעבור כמה שעות שמענו את החדשות הטרות מ-770 שהרבי אמר שיחה, ובסיומה חילק דולרים לשלוחים ששהו במקום, ובאמצעותם חילק הרבי דולרים נוספים גם לשאר הקהל. הייתה לנו נמיכות הרוח כפולה, הן מצד זה שפספסנו 'בגלל' ששמענו להוראת

ההנהלה ואילו התמימים שנהגו שלא כדין כן קיבלו, והן מצד זה שהבנו שזה לא סתם דולר לברכה, אלא ברכה בעניין השליחות, שהרי הרבי חילק את זה דווקא באמצעות השלוחים, והיות שהיינו בשיעור ג', פחות משנה לפני היציאה לשליחות, חששנו שיהיה חסר בברכה ליציאה לשליחות (מה שאכן קרה בפועל, שהן אני והן הבן דוד שלי לא זכינו לצאת לשליחות בשנה שלאחר מכן, ויצאנו רק לאחר החתונה).

בצערנו כי רב ובחוצפתנו כי רבה, כתבנו לרבי על כך ש'הפסדנו' בגלל ששמענו להוראת הישיבה, אך כמובן שלא קיבלנו תשובה.

חצי שנה לאחר מכן, בתחילת חודש סיון, באה חוצפתנו שוב בידי ביטוי וניסינו להנהיג סדרים חדשים בישיבה עקב כל מיני טענות שהיו לנו על ההנהלה, ובסופו של דבר 'נשלחנו' לתקופת רגיעה לקראון-הייטס, עד שנחליט לקבל על עצמנו את עול ההנהלה.

באותם ימים, באתערותא דלעילא לגמרי, קרא לפתע הרב בנימין קליין לבן דודי, והביא לו שני דולרים בקשר עם המכתב שהכנסנו חצי שנה לפני על זה שאנחנו שומעים להנהלת הישיבה...

קריאת שמע מתוך הסידור?

ר' מענדל פנה פעם לאחד התמימים במהלך התוועדות ושאל אותו האם הוא מקפיד כל לילה לומר קריאת שמע. הבחור הנבוך לא הבין מה פשר השאלה והשיב לחיוב, אך ר' מענדל לא הרפה, ושאל אותו שוב ושוב האם לא קורה לו אף פעם שהוא מפספס, והאם כל לילה הוא זוכר לומר קריאת שמע, והבחור המשיך להנהן בראשו במבוכה.

אמר לו ר' מענדל: "תדע לך שזה לא בסדר. לא יכול להיות שבחור חסידי מצליח כל לילה לומר קריאת שמע מתוך הסידור. בחור חסידי שמנצל את הזמן שלו כראוי, קורה שהוא נרדם מידי פעם על הרמב"ם, או שהעיניים שלו נעצמות תוך כדי לימוד שיחה של הרבי, וממילא לא יימלט שמידי פעם הוא נרדם על הספר בלי לקרוא קריאת שמע..."

קברות התאוה

המשפיע הרה"ח ר' שמואל לויטין אמר כי תומכי תמימים נקראים בשם 'קברות התאוה', היות ששם 'קברה' הכוונה של "נתאוה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים".

שליחות

שלוחים 'קלילים'

הרב משה שייקביץ, משלוחי הרבי שליט"א במילאנו, סיפר את ששמע מבעל המעשה: באחת מהשנים הראשונות לשליחותו הביא תחתיו שליח צעיר, וביום הראשון של אותו אברך בשליחות, הוא פגש את ראש הקהילה ופתח איתו בשיחה ידידותית. מהכא להתם, שאל אותו ראש הקהילה: "איך יכול להיות שאתה מסתובב רק בחולצה כמו איש פשוט, והראב"י תמיד מסתובב בכל מקום עם כובע וסרטוק".

ענה לו השליח הטרי: "הוא, שייך לחב"ד של פעם, אבל אנחנו, חב"ד של היום – יותר קלילים...".

ראש הקהילה המודרני, לא ידע יותר מידי חכמות, ובפעם הבאה שפגש את ר' שימק'ע החל לעקוץ אותו על ההתעקשות שלו להסתובב בכל מקום עם כובע וחליפה. "הנה, תראה, אתה בעצמך הבאת שליח, והוא יודע איך להשתלב בקהילה".

עד מהרה הדברים הגיעו לקודש פנימה, והרב חודקוב העביר הודעה והוראה ברורה, שידאגו לאותו שליח לכרטיס צד אחד תוך 24 שעות לניו-יורק.

מבצע בניין

כאשר החל הרבי לעורר בשנת תשמ"ט אודות 'שנת הבניין', ר' מענדל קומער מצפת החל לפעול במבצע זה כמו כל שאר המבצעים של הרבי, וניגש ליהודים ברחוב – גם לכאלה שלא קשורים לרבי בגלוי – לעודד אותם לעסוק בבניה או בשיפוץ, ולשלוח את השם שלהם לרבי.

לאחר יותר משבוע של 'מבצע בניין', הצליח לאסוף עשרים שמות ושלח לרבי, וכעבור זמן קיבל חבילה של עשרים צ'קים עבור כל אחד מהאנשים שכתב לרבי. הוא חילק את הצ'קים בין האנשים, וכעבור שבוע הגיעה אליו אחת הנשים שהביא לה צ'ק וטענה שהצ'ק חוזר. הוא התפלא מאוד היות ולא שמע מעולם שצ'ק של הרבי חוזר, והתברר שבדיוק באותו יום בו הלכה להפקיד את הצ'ק ירד גשם, והיא לא נזהרה, והצ'ק נקרע, ואחרי ההדבקה לא היה ניתן לזהות את כל הפרטים הדרושים כדי לבצע את ההעברה הכספית.

הוא לא ממש ידע מה לעשות עם זה, כתב לרבי, אך לא קיבל תשובה. רק אחרי כמה שבועות נודע לו בהשגחה פרטית שאותה אשה בכלל לא עסקה

בבניה, ורק רצתה 'להוציא כסף' מהרבי בלי שום סיבה, והרבי דאג לכך שהיא לא תקבל את הכסף!

לא הייתה תמונה להראות להם?

אחרי שהתחילה התנופה בהפצת המעיינות באמצעות ה'טנקים', יצאו מספר בחורים עם טנק למבצע פורים, ובדו"ח שהכניסו לקודש פנימה כתבו שפגשו ילדים וסיפרו להם על פעולותיו של מרדכי היהודי וכיצד הציל את כל הדור דווקא באמצעות ההתעסקות שלו עם הילדים וכו'.

כחלק מהדו"ח הם הוסיפו וסיפרו כיצד אחד מהילדים התעניין ושאל "האם גם היום יש מרדכי היהודי?", והם השיבו לו שגם כיום יש נשיא הדור, והוא מתגורר בברוקלין ב-770, וממש דואג לכל אנשי הדור בגשמיות וברוחניות, וכו'.

הרבי עם ה'טנקים' - יו"ד שבט תשל"ד

כעבור כמה ימים קרא להם ר' דוד רסקין ואמר להם שהרבי קרא את הדו"ח ושאל

"האם אין תמונה בטנק שהיו יכולים להראות לילד למי הכוונה?"

האדמו"ר מקלויזנבורג מגן על מבצע תפילין

מספר ר' יהודה בערעגר, מחסידי צאנז-קלויזנבורג בבארא-פארק: פעמיים זכיתי לשמח את הליובאוויטשער רבי. הפעם הראשונה הייתה בשנת תשל"ב, נכנסתי לרבי ליחידות ולאחר שהצגתי את עצמי, אמרתי לרבי בהומור "יש לי זכות יותר מהרבי".

הרבי חייך ואמר: "אלץ קען זיין..." [= הכל יכול להיות]. – המשכתי בדברי ואמרתי: "הייתי בשבוע שעבר בהנחת אבן הפינה לשכונת חב"ד בקרית מלאכי, והרבי לא הי' שם..." הייתה ניכרת שביעות רצון על פניו של הרבי שנענה ואמר: "א' גיוולדיקע זכות" [= זכות נפלאה].

לאחר מכן שאל אותי הרבי איפה למדתי, והשבתי שלמדתי בישיבת צאנז-קלויזנבורג. הרבי ביקש ממני לספר משהו מהקלויזנבורגער רבי, ואני השבתי שיש באמתחתי לא סתם סיפור, אלא סיפור שנוגע לליובאוויטש.

בתקופת לימודי בישיבה, שימשתי בתור הויז-בחור אצל הרבי ר' יקותיאל יהודה הלברשטאם, ובאחד מהימים בהם זכיתי לשהות לצד הרבי הגיעו למעונו כשבעה ראשי ישיבות חשובים מבני-ברק, שרצו להוציא כתב מחאה נגד ה'טנקים' (היו אז אמנם רק מעט טנקים, אבל הטנק שהרגיז אותם במיוחד היה הטנק שעמד ליד רחוב אלנבי במרכז תל אביב, שהאנשים הגיעו לשם היישר מחוף הים, והבחורים היו מניחים איתם תפילין וכו'), ורצו שישתתף יחד איתם אדמו"ר חסידי, וביקשו מהקלויזנבורגער שיצטרף למחאה.

הרבי שמע את דבריהם, קיבל אותם בסבר פנים יפות, ולאחר מכן פנה לגדול שבהם ושאל אותו: "כמה בחורים לומדים אצלך בישיבה?", וכך עבר מאחד לשני, וכל אחד ענה את מספר הבחורים אצלו בישיבה; לאחד היו שלושים בחורים, לאחד היו חמישים בחורים,

לאחד היו מאתיים וכו'. כשסיים לשאול את כולם, אמר להם הרבי: "בסך־הכל לומדים אצלכם מאות רבות של בחורים. האם עלה בדעתכם לכתוב פתק לבחורים שלכם שאסור להיכנס לתל אביב ולהסתובב ברחובותיה רק אם יש צורך גדול?"...

כמובן שראשי הישיבות השיבו בשלילה, ואז אמר להם הרבי: "האם כן תל-אביב לא מהווה אצלכם בעיה. יש לכם בעיה עם התפלין... הנאצים הם אלו שאמרו לנו לא להניח תפלין... אני לא יכול לקחת חלק בזה!"---

האדמו"ר מצאנז-קלויזנבורג
הרב יקותיאל יהודה הלברשטאם

מייד אחרי שהלכו הראשי ישיבות, התקשר האדמו"ר מקלויזנבורג לרבה של כפר חב"ד הרב שניאור זלמן גרליק, ובירר אצלו האם אפשר לדאוג לכך שמחר יגיעו למבצע תפלין באלנבי אברכים נשואים ולא בחורים צעירים. השיב לו הרב גרליק: "לא מחר, עכשיו אני שולח לשמה חבר'ה מבוגרים, יש לי כאן זקנים שרוצים לעשות מבצעים והצעירים גונבים להם את כל העבודה. אני מייד מחליף אותם..."

כאשר סיימתי לספר את הסיפור, לחץ הרבי את ידי בחום עם שתי ידיו הקדושות, ואמר: "א' דאנק אויף א' בשורות טובות" [= תודה על הבשורות טובות].

כשכוונת הרבי בפשטות הייתה הן בנוגע לתשובתו של האדמו"ר מקלויזנבורג לאותם ראשי־ישיבות, והן בנוגע למענה של הרב גרליק.

תניא מסאטמר במתנה לרבי

ממשיך ר' יהודה בערגער ומספר: הפעם השניה בה זכיתי לגרום נחת לרבי, הייתה בסוף שנות הלמ"דים.

באותה תקופה היה קצת יותר קל להיכנס להונגריה, שאמנם המשטר הקומוניסטי שלט בה עדיין, אך באותו זמן הקל המשטר את עולו במקצת. ניצלתי את ההזדמנות, וערכתי יחד עם שלושה אברכים מסע שורשים, כשאת נשותינו שלחנו לנופש בארץ הקודש. המסע שלנו כלל ביקור בחבלי ארץ רבים, ביניהם ביקרנו בהונגריה גליציה ופולין.

בין המקומות בהם עברנו, הייתה גם העיר סאטמאר, ערש הולדתה של החסידות הידועה. תוך כדי שיטוטנו בעיר, פגש בנו גוי זקן מאוד שגילו נשק לתשעים אם לא למעלה מזה, והוא צעק לנו מהעבר השני של הרחוב "זייד זייד", היות ומבין כל חברי הקבוצה אני ידעתי הונגרית הכי טוב, ניגשתי לברר מה רצונו. התברר, שלפני המלחמה היה יהודי שהשאיר אצלו ארגז ספרים וביקש ממנו לשמור עד לסיום המלחמה, אבל אותו יהודי נספה בשואה ככל הנראה, ומעולם לא חזר לקחת את הארגז שהפקיד בידי למשמרת. "החזקתי את הארגז שנים רבות בבית שלי, אבל אף אחד לא בא. בסוף, נמאס לאשתי שזה תופס מקום בבית והיא זרקה את זה החוצה. בכל זאת, עדיין לא זרקנו את זה לגמרי וזה מונח בחצר. זה כבר שוכב שם הרבה שנים ויורד על זה גשם ושלג, אבל אתם יכולים לגשת לבדוק, אולי נשאר שם משהו שחשוב בשבילכם".

הצטרפנו אל אותו זקן, שהוביל אותנו אל חצר ביתו, שם מצאנו עיסה דביקה של מה שהיה פעם ספרי קודש שברובם היו שייכים כעת לקטגוריה של 'שמות', על כולם הופיעה

חותמת "רבי אפרים יוסף דוב אשכנזי, משב"ק פון דער סאטמארער רבי". רק קרוב לתחתית הארגז נותרו שתי ספרים שעדיין היה אפשר להשתמש בהם. הנחנו את הכל בבית קברות יהודי סמוך, ואת שני הספרים הנחתי באמתחתי מתוך מטרה לחפש את בעליהם ולהשיב את האבידה.

הספרים האלו ליוו אותי בכל המסע וסחבתי אותם זמן ארוך עם כל הנסיעות והטלטולים, וכשחזרתי לניו-יורק התקשרתי מייד לר' יוסף דב אשכנזי שכיהן כאחד מראשי הקהל של קהילת חסידי סאטמאר בשכונת וויליאמסבורג, וסיפרתי לו על המפגש שלי עם אותו גוי זקן, ועל כך שרובם של הספרים כבר נהרסו לחלוטין, ובפועל יש לי כרגע שני ספרים השייכים אליו. הוא שמע את דברי והתעניין באיזה ספרים מדובר, וכשרק הזכרתי את השם 'תניא' הוא התחיל לגחך ולצחוק בקול... (היה זה בעיצומם של השנים הקשות בהן נלחמו אנשי סאטמאר נגד חסידי חב"ד).

עם אדם כזה לא היה לי מה להמשיך לדבר. אמרתי לו: "אם ככה אתה מגיב אחרי סחבתי בשבילך את הספרים כל הדרך, הרי שכעת גם אם תרצה את הספרים אני לא מוכן לתת לך אותם אלא אם כן תשלם לי טבין ותקילין \$500", סיימתי את דברי וטרקתי את שופרת הטלפון בכעס.

מאוחר יותר יצרתי קשר עם רב שפסק לי שעל ספרים אלו חל הדין של ה'מציל מזוטו של ים', והיות ובוודאי שכשעזב את המקום התייאש מהם לחלוטין – הם שייכים לי, ואין לר' יוסף אשכנזי שום בעלות עליהם.

חלף שבוע בלבד, ובמוצאי שבת נקשו על דלת ביתי כמה אברכים צעירים, שביקשו ממני את הספרים של סבא שלהם. סירבתי, ואמרתי להם שהספרים לא שייכים לאבא שלהם אלא שייכים לי! הם חשבו שאני מתבדח, ואמרו לי: "בסדר גמור, אין בעיה. זה שלך. אפשר בבקשה לקבל אותם?", אבל לא וויתרתי, דרשתי מהם \$500 ומשלא רצו לשלם כפי שדרשתי, סגרתי את הדלת ולא נתתי להם להיכנס לביתי.

היות ובאותן שנים היה קשה מאוד להיפגש עם הרבי והיה צריך לקבוע תור חודשים רבים מראש, החלטתי לעמוד בהול הכניסה בשעה שהרבי יוצא לאחת התפילות, ולהעניק לו באופן אישי את אותו ספר התניא, שהיה ממנהגו ישנה מאוד.

עמדתי שם בצפייה ליציאתו של הרבי, ואחד הבחורים שעמדו שם אמר לי שלא כדאי לי לנסות, וזה לא זמן מתאים לדבר עם הרבי כלל. עניתי לו שכתוב "וירד משה מן ההר אל העם" – הרבי חוזר מלדבר עם הריבונו של-עולם ויורד אל העם, ואני אדבר איתו.

בפועל כשהרבי יצא, נפתח שביל, ואני נעמדתי באמצע השביל ונתתי לרבי יד לשלום עליכם, הרבי נעצר והחזיר לי שלום, ואז ניצלתי את ההזדמנות ואמרתי לרבי "רבי, יש לי מתנה בשבילך!".

"מתנה בשבילי?" התפלא הרבי, "כן", השבתי בשמחה. הוצאתי את התניא מהשקית שבידי, ומסרתי לרבי. הרבי פתח את הספר, הסתכל על השער בלאט, ולאחר עיון קל הגביה בפתאומיות את ראשו וכתפיו הקדושות בתדהמה ואמר: "ידעתי על ההוצאה הזאת אבל אף פעם לא ראיתי אותה".

בצד השני של השביל, עמד גביר לא מקומי שהיה לבוש בהידור עם חפתים מזהב וכו' (כנראה היה זה ר' זלמן יפה), והרבי פנה אליו ואמר לו: "תשלם לו כמה שיבקש". הגביר מייד הוציא פנקס צ'קים ושאל אותי "כמה אתה רוצה?".

עניתי לו, שלעצמי אני לא רוצה כלום, אבל ברצוני שהוא ייכנס לאחד מהתלמודי תורה, ישאל מהו סכום ההוצאות הכספיות של שבוע לימודים, ויתרום לחיידר, וזה יהיה התשלום בשבילי...

הרבי שמע את דברי וחיך חיוך רחב מאוד מאוד. לפתע הרבי כרך את שתי ידי הקדושות ואחז אותי בזרועותי בחיבה, ואמר לי "א גרויסע דאנק, א גרויסע זכות", ולאחר מכן בירך אותי בקצרה, והמשיך לכיוון חדרו הק'.

ממשיך המלחמה של ה'צמח-צדק'

לפני שהרה"ח ר' שלום דובער קלמנסון יצא בשליחות הרבי לסינסינאטי בשנת תשל"ה, נכנס ליחידות לקבל את ברכתו של הרבי, ובמהלך היחידות אמר לו הרבי שידוע כי לאחר מלחמתו העיקשת של אדמו"ר ה'צמח-צדק' במשכילים, היה יהודי בשם ד"ר מקס (מנחם) ליליינטל, שנמנה על ראשי המשכילים וניסה לקעקע את חומת היהדות ולפגוע בחינוך היהודי המסורתי בכל דרך, ובעקבות הלשנה נאלץ לעזוב את רוסיה, ולאחר נדודים רבים התיישב בסופו של דבר בסינסינאטי וייסד שם את אחד המרכזים הגדולים של התנועה הרפורמית שהתפשטה משם בכל האזור, ואם כך המתאים ביותר הוא שצאצא של ה'צמח-צדק' ההולך בדרכו, יגיע לסינסינאטי וישלים את המלחמה ברפורמים, ממשיכי דרכם של המשכילים עמם נלחם אדמו"ר ה'צמח-צדק'...

הרה"ח ר' שלום דובער קלמנסון

קבל את האמת ממי שאמרה

מספר הרב דוד כהן מירושלים: כאשר נכנסתי לרבי ליחידות, שאל אותי הרבי במה אני עוסק לפרנסתי, וכשהשבתי שאני אחראי על פנימייה של בנות אמר לי הרבי שעלי לדאוג שכל אחת מהן תדליק נרות שבת, ואפילו שהן עדיין לא נשואות – צריכות הן להדליק בעצמן ולא להסתפק בנרות שהאמא מדליקה עבורן. והרבי המשיך והוסיף: "תגיד להן שזה כתוב כבר במדרש תנחומא, וזה הודפס עוד לפני שאני נולדתי..."

שליחות כשרה

הרה"ח ר' זלמן פוזנער שפעל בשליחות הרבי בטנסי, כתב יום אחד מכתב לרבי וסיפר שהוא רואה בעלי-תשובה רבים שהתקברו לשמירת תורה ומצוות בזכות פעילותו של שלמה קרליבך (שפעל לקירוב יהודים שלא בדרך התואמת במלואה את השולחן ערוך), וציין שככל הנראה הוא עושה רבות.

כשקיבל הרבי את המכתב לידי, מחק הרבי את כל הקטע שעסק בפעולותיו של קרליבך, וכתב על כך ביטוי חריף מאוד שאין בכך כלום היות וזה נעשה בחוסר צניעות.

כעבור זמן באחת משיחותיה של רעייתו עם הרבנית חנה, העלתה אשתו של ר' זלמן את

הרה"ח ר' מנחם מענדל גלוקובסקי

הנושא וסיפרה אודות המכתב שבעלה קיבל מהרבי בקשר לקרליבך, וכשהרבניית שמעה זאת נאנחה ואמרה: "לבני יש הרבה עגמת נפש ממנו".

לרקוד כל השנה...

הרב מנחם מענדל גלוקובסקי היה מארגן בצעירותו סדרי פסח לעולים מרוסיה, ובמענה לאחד מהדו"חות שהעביר לרבי על פעילות זו בירך אותו הרבי שיזכה לרקוד בשמחת תורה, "י"ט כסלו ופורים, וכל הימים שביניהם..."

אין הקומץ משביע את הארי

בשנת תשל"ו דיבר הרבי רבות על הקמת קופות גמילות חסדים בכל מקום ומקום שיעניקו הלוואות כספיות למי שזקוק לכך. הרבי עסק בנושא זה בהדגשה מיוחדת, ודרש שקופות כאלו יוקמו בכל קהילה וקהילה, בכל כיתה, בכל מוסד, ובכל תחום.

בחודש תשרי של אותה שנה החליטו בצעי"רי אגודת חב"ד להגדיל את הפעילות בשמחת בית השואבה, וכפי הוראת הרבי, לדאוג שבמקום שלכל מקום ייסעו כמו בכל שנה קבוצות של חברים המכירים אחד את השני ממקום מגוריהם – שבכל קבוצה יהיה אחד מארץ ישראל, אחד מצרפת, אחד מקנדה, וכו', כך שבכל מקום יוכלו לומר שהגיעו לכאן שלוחים של הרבי מכל העולם לשמח.

לקראת סוכות קרא הרב כתריאל קסטל מהנהלת צא"ח ניו-יורק לר' טוביה זילברשטרומ שהיה באותה שעה בחור מבוגר בישיבת תומכי תמימים המרכזית ב-770, וביקש ממנו לעזור לו בארגון התהלוכות, היות והוא לא מכיר כל כך טוב את הבחורים, ואילו ר' טוביה שהיה באותה שעה בחור צעיר – יוכל לעשות את זה יותר בקלות.

ואכן ר' טוביה לקח על עצמו את המשימה ברצינות, ועוד לפני החג נתלתה רשימה של שיבוץ מקומות עבור כל מי שהסכים לצאת, ולפני התקדש החג הספיקו להכניס עותק של הרשימה לרבי. במשך ימי חול-המועד הדברים נפעלו כדבעי וכל אחד יצא למקום המיועד לו והייתה הצלחה גדולה והגיעו בסך הכל אל למעלה מ-70 מקומות.

ממשיך ר' טוביה ומספר: כשניסיתי לברר אצל הרב קסטל מתי מתכננים להכניס דו"ח לרבי הוא ענה שבשנה שעברה הכניסו לרבי דו"ח על שמחת בית השואבה לקראת יו"ד שבט...

בליל הושענא-רבה עמדתי עם דף ועט, ובזמן שכולם שמרו מקומות לאמירת תהילים, אני התרוצצתי בין הבחורים ומילאתי דו"ח מפורט מה היה בכל מקום, מה דיברו וכו'. היות ואצל הרבי היה קאך גדול מאוד באותה שנה בעניין הגמ"ח, לכל קבוצה הקדשתי בכתבת הדו"ח ארבע שורות; בשלוש שורות הראשונות היו מפורטים שמות ההולכים, כמות המשתתפים, הנושא שדובר עליו ופרטים כגון דא, והשורה הרביעית הוקדשה לעניין הגמ"ח, האם דובר באותו מקום על גמ"ח ומה נפעל כתוצאה מכך.

למעשה, עבדתי על הכנת הדו"ח במשך כל הלילה ועדיין לא גמרתי, וכשהגעתי בבוקר לסוכה של 770 ראיתי את ר' משה ירוסלבסקי עמל על הכנת הקפה וחלוקת הוופלים למשכימים, והוא שאל אותי מה בחור עושה ער בשעה כזו, ועניתי לו שהתעסקתי עם הכנת הדו"ח על שמחת בית השואבה ועדיין לא סיימתי אבל אין לי כוחות להמשיך. כשהוא שמע

את הדברים הוא עודד אותי להמשיך ודחף לי לידיים חבילת וופלים, והוסיף שאני יכול לבוא עוד שעה וחצי לקחת עוד אם אני רוצה בלי שאצטרך לעמוד בתור.

המשכתי במלאכה עד אחר הצהריים, וסיימתי את כתיבת הדו"ח כשכולי מלא סיפוק, והכנסתי את הדו"ח לרבי עוד לפני התקדש החג, ובשעת ההתוועדות בשמחת תורה שמעתי את הרבי שואל את א' מאנ"ש בקשר למה שכתבתי בדו"ח וכבר הבנתי שזה היה למראה עיני קודשו של הרבי והדבר גרם לי לשמחה גדולה שעמדתי במשימה שהצבתי לעצמי, ושיערתי שבוודאי גרם הדבר לנחת רוח גדולה אצל הרבי.

אך למרבה הפלא, החג הסתיים, חלף יום, חלפו יומיים, ולא זכיתי לקבל מענה מהרבי, והדבר גרם לי לשברון רוח. הרי השקעתי רבות בהכנת הדו"ח שיהיה לשיעור רצון, והרי הרבי ראה את הדו"ח, ומדוע לא זכיתי לקבל מענה? רק אחרי שבת בראשית הודיעו לי שהרב רסקין מחפש אותי והוא הביא לי את רשימת השיבוץ שהכנסתי לרבי בערב חג הסוכות כשבראשה יש מענה של הרבי בעיפרון: "הבפו"מ?" [= הבפועל ממש?].

לא ידעתי את נפשי. הרי כבר הכנסתי דו"ח בערב שמיני עצרת בנוגע ל'בפועל ממש', אך למזלי היה לי עותק ממה שהכנסתי לרבי, ובערתי שוב בין הבחורים לראות אילו פרטים נוספים אפשר לצרף לדו"ח, ואכן הצלחתי לדלות מספר מקומות ופרטים שנשמטו בדו"ח הקודם והכנסתי את זה לרבי בערב שבת, נח כשברשימה מופיעים קרוב לשבעים מקומות בהם נערכה שמחת בית השואבה.

לאחר שבת הרבי הוציא מענה בו ציין את כל המספרים (מקומות) בהם לא כתבתי כלום בנוגע לגמ"ח, ושאל מה נעשה במקומות אלו בנוגע לגמ"ח...

רבה של אילת, הרה"ח ר' יוסף העכט

זולתי כלב בן יפונה

כאשר הגיעו קבוצת 'השלוחים לארץ הקודש' בשנת תשל"ז, הם שבתו יחד בשבת הראשונה בכפר-חב"ד. בשבת בצהריים בעיצומה של ההתוועדות ב'בית מנחם' נעמד שליח הרבי באילת הרב יוסף העכט על השולחן, והתחיל לבטל את כל הנוכחים למגדולם ועד קטנם.

כעבור זמן, אחד המשתתפים בהתוועדות חש שהרב העכט הגדיש את הסאה, והוא החל לענות לו: "שוקולד'ניק! כשאנחנו התיישרנו ברוסיה על שמירת המצוות מתוך מסירות נפש יום-יומית, אתה עם ההורים שלך גדלתם באמריקה מתוך מנוחה והרחבה, אז אל תגיע עכשיו ותלמד אותנו מוסר...".

השיב לו הרב העכט: "גם בעת יציאת מצרים, הדור שהתיישר בעבודת פרך תחת עולם של המצרים נשאר במדבר, ואילו מי שזכה לגאולה ונכנס לארץ ישראל היו דווקא אלו שגדלו על תפנוקי בארה של מרים והמן שירד מהשמיים...".

כשר' מענדל פוטערפאס שמע את הדברים, הוא פנה לרב העכט ושאל אותו: "גם אני?", ענה לו הרב העכט שהרי כתוב במפורש: "זולתי כלב בן יפונה והושע בן נון...".

התקשרות

יישרף הנייר ולא ייאמר

מספר הרב יוסף יצחק וילשאנסקי, ראש ישיבת חסידי חב"ד ליובאוויטש בצפת ומשלוחי הרבי לארץ הקודש: בשנת תשל"ד זכיתי לעבוד בעריכת שיחותיו הק' של הרבי שליט"א במסגרת ה'ועד להפצת שיחות'. כאשר ערכנו את השיחה לפרשת שלח (נדפסה בלקוטי שיחות ח"ג עמ' 46), בה מבאר הרבי מדוע תפילתו של משה רבינו לא הועילה בנוגע למרגלים עצמם, ניסחנו את הדברים ש'תפילתו של משה לא יכלה להועיל עבורם', וכשהשיחה הוכנסה להגהה בקודש פנימה, כתב על כך הרבי: "מבהיל!! יישרף הנייר ולא ייאמר", וניסח מחדש את המשפט: "עבורם לא הועילה תפילתו של משה".

אם לא מצייתים - עדיף לא לשאול

אחד מאנ"ש נכנס ליחידות ושאל את הרבי שאלה בנוגע לענין מסויים.

לאחר שסיים להרצות את דבריו, היה ניכר על פניו הק' של הרבי שלא היתה לו שביעות רצון מהעלאת השאלה, והרבי פנה אל אותו חסיד ואמר לו: הרי לפני שבע שנים היית כאן ושאלת את אותה שאלה. וכעת מתחכמים ושואלים שוב את אותה שאלה? אולי שיייתי את דעתי או שכחתי מה שאמרתי בפעם הקודמת? אני לא מכריח אף אחד לשאול אותי, אבל מי שלא רוצה לשמוע בקולי - עדיף שלא ישאל. לשאול ולעשות הפוך, זה לא כדאי לא בגשמיות ולא ברוחניות...

ראש ישיבת חח"ל צפת
הרה"ח ד' יוסף יצחק וילשאנסקי

חסיד לא אומר לרבי מה לעשות

פעם קראו לרבי למפטיר בשבת, והרבי קרא בציבור הפטרה שלא מעניין הפרשה כלל, ועל אף שהדבר היה תמוה, אף חסיד לא העז לפצות את פיו ולתקן חסיושלום את הרבי.

לאחר שבת, אחד החסידים שחשב את עצמו לחכם החליט לכתוב לרבי על מה שהיה בשבת, וכשהרבי קיבל את המכתב קרא לכמה מזקני החסידים ונזף בהם כיצד ייתכן שלא אמרו מאומה על אף שהם יודעים את הדין בשולחן-ערוך שכאשר קוראים את הפטרה הלא נכונה הברכות הינן ברכות לבטלה, והרבי המשיך ונזף בהם והרים עליהם את קולו והיה ניכר כי הדבר כואב לרבי במאוד.

הראשון מבין בני החבורה שהתעשת, היה ר' ישראל ג'ייקובסון, שאמר לרבי בהכנעה: "הן אמת שהיינו אצל הרבי נשמתו־עדן ואצל אדמו"ר מהוריי"צ וכו', אבל אצלנו יש הנחה פשוטה - חסידים לא אומרים לרבי מה לעשות, כך היה אצל הרבי נשמתו־עדן, וכך היה אצל אדמו"ר מהוריי"צ, וכך הוא גם כעת, וממילא אפילו אם הדבר יחזור על עצמו בשבוע הבא - הרי בשום אופן שלא יהיה אנחנו לא נאמר לרבי מה לעשות..."

הרבי הקשיב לדבריו של הרב ג'ייקובסון, וכשסיים חייך חיוך רחב. כשיצאו מהקודש פנימה, פנו אליו חבריו ושאלו אותו כיצד הצליח לומר את הדברים, אך הרב ג'ייקובסון הצטנע ואמר: "אני רק אמרתי מה שהיה לי על הלב..."

חסיד - מעבר ליכולתו

לאחר שהצליח השליח הרב יצחק קוגן המכונה 'הצדיק מלנינגרד' לצאת מברית המועצות, זכה ליחידות ארוכה אצל הרבי יחד עם אשתו, שבשונה מהרגיל התקיימה בגן־עדן־התחתון.

במהלך היחידות פנה הרבי אל רעייתו של הרב קוגן ותבע ממנה לעזור לבעלה בפעילות בארץ הקודש, והיא מצידה השיבה שהיא 'תשתדל' לקיים את רצונו של הרבי. אמר לה הרבי: "מהותו של חסיד - שהוא לא רק 'משתדל' לעשות מה שביכולתו, אלא עושה בפועל גם מעבר ליכולתו".

"אני כבר חתמתי..."

מספר הרה"ח ר' יואל כהן: בסיומם של אחת מהיחידויות לחתנים, כאשר עברו כולם לקבל דולר הרבי, פנה הרבי אל אחד מהחתנים ושאל אותו: "אתה כבר קיבלת את המכתב? אני כבר חתמתי".

ההתבטאות החריגה של הרבי, גרמה לסובבים להתעניין אצל החתן האם הוא יודע את הסיבה לשאלה שהרבי הפנה אליו, והתברר שכמה ימים קודם לכן ירבה קבוצה של חתנים והתקיים דיון בנוגע למכתב ברכה שהרבי שולח לקראת החתונה האם זה סתם 'עוד מכתב' שהרבי חותם עליו כלאחר יד, אפילו מבלי להבחין מה שמו של החתן אליו הרבי שולח את המכתב, או שמא זה מכתב ברכה שהרבי מכניס בו את כל עצמיותו וכו'.

אותו בחור היה נוכח גם הוא באותו דיון, והוא טען בתוקף שלגודל טרדותיו של הרבי, לא שייך במציאות שהרבי מעניק יחס אישי לכל אחד ואחד מהמכתבים, והרבי פשוט חותם על קבוצה של מכתבים שהמזכירים מכינים.

ימים ספורים לאחר מכן הוא עבר לפני הרבי, והרבי שראה ברוח קודשו את הדיון שהתקיים, פנה אליו ושאל אותו: "קיבלת את המכתב? אני כבר חתמתי!..."

חיים חסידיים

אני עומד על כתפיים יותר רחבות!

היה אדמו"ר באוטווצק שהיה ידוע בהנהגתו שאינה מן היישוב, והוא התגורר בסמיכות לשיבת תומכי תמימים בעיר.

אותו אדמו"ר היה חד לשון ואיש שיחה מעניין, ובכל פעם שהיה יוצא לרחוב היו מתאספים סביבו עשרות אנשים לשמוע את דבריו, וכאשר היה מגיע למקווה הסמוך לשיבה, היה הזאל של תות"ל אטוואצק מתרוקן היות שרוב הבחורים היו מתגנבים לשמוע אותו...

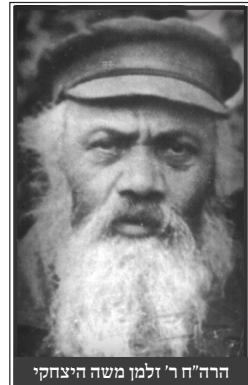
אחד התמימים שהדבר חרה לו היטב, הגיע יום אחד למעגל שנוצר סביבו, לקח לו את הכובע ודרש ממנו שיעזוב את המקום ולא יחזור כי הוא מבטל את התמימים מלימודם. אותו אדמו"ר דרש ממנו שיחזיר לו את הכובע ואמר לו שיגיד לו את שמו ואת שם אמו, כי הוא רוצה לקלל אותו.

אותו תמים לא התפעל (על אף שהיה ידוע בכל פולין שהקללות של אותו אדמו"ר מתקיימות), ואמר לו: אני עומד על כתפיים יותר רחבות משלכם, ולא החזיר לו את הכובע עד שעזב את המקום, ואכן לא חזר יותר!

חסידות או לחיים?

פעם ישבו חסידים ודנו מה עדיף לעשות כהכנה לתפילה, לומר 'לחיים' או ללמוד חסידות מתוך התבוננות, והגיעו למסקנה שעם כל מעלותיו של המשקה, הרי אם באמצע התפילה פג תוקפו – לא ניתן להמשיך להתפלל כדבעי, אך כאשר לומדים חסידות כהכנה לתפילה, גם אם באמצע התפילה פג תוקף ההשפעה של הלימוד, אפשר לעצור ולהתבונן בענין ולחיות אותו מחדש ואז להמשיך להתפלל.

(והעיר על כך ר' זלמן משה היצחקי בבדיחות הדעת, שאם כך הרי בכל זאת עדיף אמירת לחיים, כי יש פתרון: לומר לחיים בין 'שתבח' ל'יוצר אור'...).

הרה"ח ר' זלמן משה היצחקי

קושיא של רב החובל

הרב מנחם וולפא בזמן לימודיו בשיבה בכפר חב"ד נרדם באחד הסדרים, ורבה של בני-ברק הגאון החסיד ר' משה יהודה

לייב לנדא ששימש אז כר"מ בנגלה בישיבה – העיר אותו ושאל אותו אם הוא יודע את הקושיא של רב החובל. הוא כמוכן נבהל ולא ידע על מה בדיוק הרב לנדא בוחן אותו בדיוק עכשיו, קושיא ברשב"א או במהרש"א, והגרמי"ל חייך ואמר שהוא מתכוון לקושיא של רב החובל של יונה הנביא: "מה לך נרדם?..."

בליובאוויטש אין ויתורים!

סיפר הרב אברהם דוב אויערברך, רבה של טבריה: לאחר גל העליה הגדול מרוסיה החל להתפלל בבית הכנסת שלנו חסיד חב"ד מבוגר שעלה מ'המדינה ההיא', והוא סיפר לי כיצד הצליח כחסיד לטבול במקווה בגלותו בסיביר המרוחקת.

במקום אליו הוגלה, פעלה קהילה יהודית-קומוניסטית שאמנם הפעילה בית כנסת, אך היו נאמנים לשלטון הקומוניסטי והאמינו בו ללא סייג. באחד מלילות ראש-השנה הראשונים לשהותו במקום ישבו מתפללי בית הכנסת וחילקו ביניהם את התפקידים למחרת, אך כשסיימו גילו שאמנם יש להם בעל-תפילה בעל-קורא וכו', אך חסר להם בעל-תוקע.

הם פנו לאותו יהודי ושאלו אותו האם הוא יודע לתקוע והוא השיב בחיוב, אך כאשר הם שאלו אותו אם הוא מעוניין בתשלום, הוא ענה להם שהוא רוצה כתשלום את השטח של חצר בית הכנסת כדי להקים בו מקווה!...

המתפללים לא ידעו את נפשם מתדהמה, וברגע הראשון חשבו שנטרפה עליו דעתו. "נראה לך שאנחנו נסייע במעשים המהווים חתירה נגד השלטון? ובכלל, הרי השלטונות תוך רגע יעלו על זה". אך כשהוא עמד על דעתו, הם התנחמו בכך שבכל מקרה הוא לא ימצא

רבה של טבריה, הרב אברהם דב אוירבך

אף בעל-מלאכה שיסכים לסייע לו בפעולה כל כך גלויה ומתריסה נגד השלטון, והם הסכימו בלית ברירה לתנאי.

במשך שנה וחצי (!) עמל אותו חסיד בכוחות עצמו עד שבנה במסירות-נפש את המקווה בעשר אצבעות ידיו, והדבר קם והיה לעובדה מוגמרת, והוא זכה לטבול במקווה הפרטי שלו מידי יום ביומו.

חלף זמן, ואותו יהודי ניגש אלי וביקש ממני לעבור לפני העמוד ביום היארצייט של אחד מהוריו, ואני השבתי כמוכן בחיוב ולא הבנתי מה השאלה בכלל. אותו חסיד מופלא התנצל והסביר שהוא מתפלל בנוסח

האר"י, השונה מהנוסח הנהוג בבית הכנסת, אך הרגעתי אותו ואמרתי לו שאין עם זה שום בעיה.

לאחר התפילה, הגיע אלי אחד האברכים המתפללים אצלנו בבית הכנסת והחל להתרעם על כך שהסכמתי לחסיד לעבור לפני העמוד, וכל נסיונותי להרגיעו לא הצליחו עד שהוא הטיח בי: "אם הוא רוצה להתפלל אצלנו – שיחליף נוסח ליום אחד ויתפלל כפי שנהוג כאן".

השבתי לו, שאם הוא היה יודע להחליף נוסח ליום אחד – הוא לא היה כאן היום. אותם לימדו בליובאוויטש שיש רק דרך אחת להיות יהודי, ובזכות זה הם שרדו את הכל...

חסיד שראה למרחוק

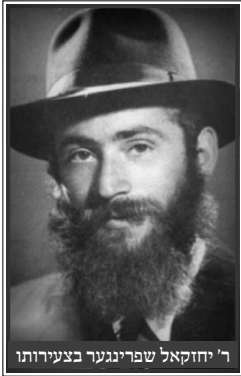
בג' תמוז תרפ"ז התוועד בבית הכנסת בנעוועל ר' זלמן משה היצחקי, וההתוועדות התאפיינה בשמחה רבה על צאתו המופלאה של הרבי ממאסר, והחסידיים אמרו לחיים כדבעי ושרו בהתלהבות 'אשרינו מה טוב חלקנו', והשמחה גדלה עד כדי כך שהארון קודש התפרק והיה צריך כמה אברכים שיחזיקו אותו וכו'.

בשלב מתקדם של ההתוועדות הוכרחו לקחת את ר' זלמן משה לשכב לנוח, וכשהגיעו ליד הבית של החסיד שם השכיבו אותו לישון, ראה ר' זלמן משה ביצה גדולה, וקפץ לתוכה ועשה קול'ע חסידי.

גם בימים שלאחר מכן המשיך ר' זלמן משה לרקוד ולומר לחיים מתוך שמחה גדולה, ובזמן שחסידיים רבים אחרים הסתובבו עם מבע פנים עגום והיו מוטרדים מכך שאדמו"ר מהוריי"צ נשלח לגלות בקאסטרמא וכעת נגזר עליהם לא לראות את הרבי במשך שלוש שנים – המשיך ר' זלמן משה להתוועד בשמחה, ולעודד את כולם, וכעבור עשרה ימים התברר לכולם למפרע שאכן ר' זלמן משה צדק, והרבי השתחרר מהמאסר ויצא לחופשי.

אין להם מה למכור

ר' יחזקאל שפרינגער התייתם מאביו במהלך השואה, והוא נדד יחד עם אחיו ר' איצ'ה בדרכים והם היטלטלו ממקום למקום עד שהגיעו לפראג, שם ניגש ר' יחזקאל לציונו של המהר"ל מפראג, והתפלל שם יחד עם אחיו וביקשו שיזכו להיות חסידים.

ר' יחזקאל שפרינגער בצעירותו

כמה ימים לאחר מכן נכנס לשיבה לא חב"דית כדי לבדוק האם היא מתאימה לו, וכחלק ממאמצי השכנוע אמרו לו שבישיבה זו יש שפע בגשמיות ויתנו לו ארוחות יותר טובות ומשביעות מאשר בכל ישיבה אחרת, ועל אף גילו הצעיר הוא השיב מייד: "לא בשביל חתיכת בשר אני נכנס ללמוד בישיבה", והוא הסיק בפשטות שאם זה מה שהם מציעים לו כדי להישאר בישיבה, כנראה שאין להם שום דבר אחר להציע לו, והלך למצוא לעצמו ישיבה אחרת...

לא לפגוע בסדרי הישיבה

כשהרה"ח ר' יעקב-קאפיל גולדברג ראש ישיבת 'הדר תורה' ומשיב בישיבת תומכי תמימים המרכזית ב־770 החל להתעניין בשידוכין, הורה הרבי למי שהתעסק עם השידוך שיספר לו על ההצעה רק בליל שישי, ולקבוע את הפגישה עצמה ליום ראשון, כך שמצד אחד יהיה לו מספיק זמן לעכל את הנושא ולהתכונן כראוי, ומצד שני זה יפגע כמה שפחות בסדרי הישיבה ובלימוד שלו.

בנוסף לכך, הוסיף הרבי ונתן סדר שלם של עוד שתי פגישות נוספות, ואמר שבעזרת ה' בי"ב תמוז יחגגו את ה'לחיים' ויסגרו את השידוך, וכך אכן היה ובי"ב תמוז קיבלו מענה מהרבי עם הסכמה וברכה על השידוך.

בהמה הולכת בלי בגדים

במהלך אחד מערבי חב"ד בהם השתתף המשפיע ר' שלום פלדמן, קמה אחת הנערות וסיפרה שלאחרונה יצא לה לבקר בכותל המערבי ולפני שנכנסה למתחם נתנו לה בד כדי שתכסה את עצמה, והיא פנתה לר' שלום ושאלה "אני לא מבינה מה כל כך חשוב האורך של החצאית? כמה סנטימטר לפה או לשם זה כל כך נוגע לו שם למעלה?"...

הרה"ח ר' שלום פלדמן

השיב לה ר' שלום: "יש אדם, ויש בהמה. אדם – לובש בגדים. בהמה – מסתובבת ללא בגדים."
"ככל שהאדם הוא יותר אדם – יש לו יותר לבושים, וככל שהוא יותר בהמה – יש לו פחות לבושים..."

בפסח את יכולה להחמיר כרצונך

אשתו של החסיד המפורסם ר' אברמק'ה ז'עבינער הייתה מחמירה מאוד בכל דבר, ופעם אחת כאשר שאלה את בעלה שאלה הלכתית ופסק לה לקולא, אמרה לו: "אם היינו שומעים לך – מזמן היינו אוכלים טריפות בבית..."

אבל למרות שלאורך ימות השנה היה מקל לה ואומר לה שהדבר מותר ללא כל פקפוק, בנוגע לפסח אמר לה שהיא יכולה להחמיר כאוות נפשה, היות ופסח אין גבול להחמרות.

בהתאם לכך, היא החליטה להקצות לקמח של פסח חדר מיוחד, ובו עצמו תלתה את הקמח על מסמרים המשתלשלים מהתקרה כדי שלא יקבל טחב מהקירות.

היות והשביל המוביל לבית היה צר ולא היה בו בכדי מעבר שתי עגלות, בכל פעם שהיתה שומעת קול שקשוק אופני עגלה, הייתה מזדרזת לצאת החוצה ולעמוד על יד כותל הבית, והייתה מכוונת את העגלון שיצמד לקיר שממול, שמא העגלה נושאת קש ואולי נותר בו איזה-שהוא גרגיר חמץ, ושמא המשא של העגלה יתחכך עם כתלי הבית הסמוכים לחדר בו מופקד הקמח למצות של פסח למשמרת...

הפאות שנשרו

אחד מהתנאים ב־770 בשנות ה־70, התפרנס מכך שסיפר את חבריו בערבי שבתות וחגים ומהכסף שנכנס היה לו דמי כיס להצטרפותו היום-יומיות.

יום אחד הגיע להסתפר אצלו בחור שהגיע מחוגי הפוילישער'ס, והמשיך לגדל את פאותיו גם לאחר שלמד כמה וכמה שנים בישיבות תומכי תמימים, ואותו בחור חמד לו לצון, ובהחלטה של רגע הוריד לו 'בטעות' את הפאות. כשאותו בחור שם לב לכך, הוא החל לצעוק עליו וכו', אך הבחור לא התרגש ואמר שאין שום בעיה ואפשר להדביק את הפאות חזרה עם דבק מגע... אך כשהבחור נכנס למקווה, למרבה הפלא נשרו הפאות ונותרו במים...

הבחור היה בנמיכת רוח גדולה ממה שאירע, וכתב לרבי מכתב בו פירט את המעשה ושאל את הרבי מה עליו לעשות. כמענה, השיב לו הרבי במענה מפורט עם ריבוי מראי

מקומות מספרי קבלה על הבעייתיות שישנה בגידול פאות ארוכות כאשר הם מתערבים בשערות הזקן, והיות שכך, מכיון שבפועל גזזו לו את הפאות – אזי שלא יגדל שוב...

איזה חצקל אתה מחפש?

בשנים הראשונות לכהונתו של הרב ישראל גרוסמן כראש ישיבת תומכי תמימים בלוד, פגש את רבו הגאון המפורסם הרב יחזקאל אברמסקי ששאל אותו כיצד הוא מצליח להבליג על החוסר דרך-ארץ שהחסידים רוחשים כלפי רבנים ולמדנים.

כשהרב גרוסמן לא הבין למה כוונתו, סיפר לו הרב אברמסקי שבצעירותו כיהן כרב של עיירה חב"דית ברוסיה. באחד הימים בהם ישב במרפסת הבית ולמד, שמע כיצד אחד שואל את חברו "היכן גר חצקל?". השיב לו חברו: "וועלכע חצקל זוכסטע? חצקל דער רוב או חצקל דער בעדער?" [= את איזה חצקל אתה מחפש, את חצקל הרב או את חצקל הבלן].

הרה"ג ר' ישראל גרוסמן

"אתה מבין?", שאל הרב אברמסקי את הרב גרוסמן, "אצל חסידים ישנם שני חצקל שווים במעלתם, אחד מלאכתו רב ואחד מלאכתו בלן..."

א חסידישע פארבריינגען

תיקון תשובה

סיפר הרה"ח ר' מוט'ל קוזלינר: באחת מההתוועדויות אצל אדמו"ר מהורש"ב הגיע להשתתף בהתוועדות צאצא משפחת בית הרבי הפרופסור ד"ר פישל שניאורסאהן, ובמהלך ההתוועדות התעורר בתשובה עד שפרץ בבכי ופנה לבן דוד כ"ק אדמו"ר מהורש"ב בתביעה: "רבי! תן לי תיקון".

הרה"ח ר' מוט'ל קוזלינר

החסידים כמובן הטו את אזניהם כאפרכסת לשמוע את תשובתו של אדמו"ר מהורש"ב שפנה אליו ואמר לו: "בכל מקום שתהיה התוועדות חסידית – תהיה שם!".

(ר' פישל מצידו אכן השתדל בכך לאורך השנים, ולעיתים קרובות היה מנסה להתחבר לחסידים ולהשתתף בהתוועדויותיהם.)

קרה, והוא הגיע פעם להתוועדות של ר' חיים שאול ברוק בבית הכנסת חב"ד ב'נחלת בנימין' בתל-אביב, ור' חיים שאול שלא היה מעוניין שהנ"ל יהיה נוכח בהתוועדות, לא חשב פעמיים, וקינח את האף בעזרת שרוול הסירטוק. תוך כמה דקות ר' פישל כבר מצא את ההזדמנות להיעלם מהמקום...).

ה'התוועדות' של חאטשע

בשנים בהן עסק החסיד ר' חאטשע פייגין בעסקנות הכלל כמזכירו האישי של אדמו"ר מהוריי"צ, סירב להתוועד עם תלמידי התמימים, וטען שהיות ואין לו פנאי ללמוד חסידות כדבעי, הוא אינו מוכשר להתוועד.

הבחורים מצידם, חשקו מאוד בהתוועדויותיו של ר' חאטשע שנודעו בלהט ובלחלוחית החסידית הנפלאה שלהם, והם הצליחו לגרום לכך שאדמו"ר מהוריי"צ יורה לר' חאטשע להתוועד בישיבה.

מול הוראה של הרבי לא היתה לר' חאטשע כל ברירה, והוא התיישב עם התמימים סביב השולחן, אך לא אמר מאומה ולא התוועד על אף נקודה, אלא רק ניגן עם הבחורים.

כשחלף הזמן והוא לא פצה את פיו, תבע ממנו אחד הבחורים: "הרי הרבי ציווה עליך

להתוועד". וחאטשע ענה לו, שזה בדיוק מה שהרבי רצה שיראו. שמי שעסוק בעסקנות ולא לומד ולא מתפלל – אין לו מה למכור.

לא עוזבים באמצע

כאשר החלו ה'פגישות' לסטודנטים, שאלו המארגנים את הרבי כיצד עליהם לסדר את תוכניית השבת, שהרי הסטודנטים שאינם מבינים אידיש אינם יכולים לשבת זמן ארוך כל כך בהתוועדות של הרבי, ומילא בתחילת ההתוועדות הם מאוד מתלהבים מהאווירה וכו', אך כאשר ההתוועדות נמשכת שעות ארוכות, הם נשמטים אחד אחד..

מצד שני, היה ברור למארגנים שלא שייך להביא קבוצת צעירים לשבות בקראון-הייטס ולא להביא אותם להשתתף בהתוועדות של הרבי, שזה דבר מופרך בהחלט, וממילא הם שאלו את הרבי האם עדיף שיגיעו בתחילת ההתוועדות ויצאו אחרי השיחה הראשונה, או שיגיעו באמצע ההתוועדות וישארו עד הסוף, והרבי ענה להם על כך שלא עוזבים התוועדות חסידית באמצע, וממילא שיגיעו לקראת סוף ההתוועדות וישארו.

(יחד עם זאת, איש מהמארגנים לא הסכים לוותר על מקומו הקבוע ולהיכנס מאוחר להתוועדות יחד עם הסטודנטים...).

זקני החסידים והגזירה

בהתוועדות שהתקיימו ב-770 בסוף שנות הכ"פים, ישבו יחד להתוועד המשפיע החסידי ר' מענדל פוטרפאס, שליח הרבי למרוקו ר' לייבל רסקין, וראש ישיבת אהלי תורה הרה"ח ר' ישראל פרידמאן.

הרה"ח ר' ישראל פרידמן

במהלך ההתוועדות, כמה מהתמימים שתו קצת יותר מההגבלה הידועה, והרה"ח ר' דוד רסקין שלא יכל להבליג תפס את בקבוק ה'לחים' בשתי ידיו והחל לגעור כיצד ייתכן שרק עכשיו הרבי דיבר על הגזירה ואף אחד לא נעמד ומוחה, והוא פנה בתביעה אל המתוועדים שיקומו ויצעקו על הבחורים וכו'.

כל אחד משלושתם ענה לו לפי דרכו וסגנונו. ר' ישראל פרידמן ענה לו שהוא באמת צודק בטענה שלו, אבל זו תאוה, ועל תאוה לא שואלים שאלות...

אחיו של ר' דוד, ר' לייבל, ענה לו שזו לא חכמה שמגיע אחד שאין לו געשמאק באמירת לחיים וטוען טענות. השאלה מה הוא בעצמו היה עושה אם הייתה לו תאוה כזו...

ור' מענדל ענה לו, שמי שדואג שאלו שעברו את גיל ארבעים יגידו לחיים כמו שצריך, יכול לגעור במי שלא עבר את גיל ארבעים שלא יגיד לחיים יותר ממה שצריך, אבל מי שלא נוהג ככה, אין לו זכות לגעור באלו שכן אומרים לחיים...

לשוני עט סופר

מהו שכתוב בתהילים "לשוני עט סופר"? מה הקשר בין לשון לעט סופרים?

הסביר על כך החסיד ר' מענדל מרוזוב: כמו שעט-נוצה בלי שטובלים אותה בדיו אי אפשר לכתוב איתה כראוי, וצריך לאורך הכתיבה כל הזמן 'להרטיב' אותה שוב ושוב

כדי שתכתוב כדבעי, כך גם הלשון: אי אפשר לדבר ולהתוועד בלי לטבול את הלשון ב'לחיים'.

הרה"ח ר' פרץ מוצ'קין

שבועתנא - לא שבועות

לאחר יציאתם של אנ"ש מרוסיה בבריחה הידועה שכונתה לימים בשם 'יציאת רוסיה תש"ו', התיישבו כמה מזקני החסידים במחנה המעבר פאקניג שבגרמניה, ובימי התשלומין של חג השבועות ישבו החסידים להתוועד. כשר' פרץ מוצ'קין הגיע למקום, כל השולחנות באולם המרכזי כבר היו תפוסים ולא נותרה לו ברירה אלא לפתוח שולחן במסדרון עם כל אלו ש'לא מצאו את עצמם' בהתוועדות בפנים, וחיפשו לעצמם תעסוקה אחרת.

תוכן ההתוועדות שלו היה 'א שטיקעל חזנות' ובמהלך ההתוועדות הוא חזר שוב ושוב ש"שבועתנא - לא שבועות", וחג השבועות הזה לא היה 'שבועות'...

למה הרבי שולח קנקן 'לחיים'?

בשבת פרשת תזריע תשד"מ, מברכים החדש ניסן, שהה ב'770 מנהל בית רבקה בצרפת הרה"ח ר' יששכר דב גורביץ' והוא קיבל מהרבי בקבוק 'לחיים' עבור הדינר של המוסד, ובעת נתנית הקנקן אמר לו הרבי שזה מיועד "עבור בית רבקה, ועבור ר' ניסן, ועבור כל צרפת".

עם חזרתו לצרפת, קרא לתמימים השלוחים בישיבה בברינאוה, וסיפר להם על הבקבוק 'לחיים' שהרבי נתן לו עבור ר' ניסן, וביקש מהם להצטרף אליו לביקור בבית של ר' ניסן ולהתוועד איתו.

ר' ניסן שכבר היה חולה באותה שעה ושכב חלוש במיטתו, התיישב בשארית כוחותיו להתוועד, ובתוך הדברים אמר:

מה הפירוש בזה שהרבי שלח לנו 'לחיים' להתוועד?

הבקבוק עם המשקה שבתוכו הוא דומם, ובגאולה כתוב ש"אבן מקיר תזעק" היינו שהדומם יוכל לדבר, ובעצם הדומם כבר עכשיו שומע אלא שכעת הוא מוגבל ולא יכול לדבר, ואילו כשיבוא משיח הוא יוכל לעשות זאת.

הבקבוק הזה שהרבי שלח, היה על השולחן ושמע את כל ההתוועדות, ואילו אנחנו לא זכינו לשמוע את דבריו הק' של הרבי, והסיבה שהרבי שלח את הבקבוק הזה הוא כדי שהאמירת 'לחיים' מהקנקן הזה תפעל בנו שהדברים שהרבי אמר בהתוועדות יכנסו בקרבנו...

אבנים שחקו המים

פעם ישב ר' ראובן דונין בהתוועדות חסידית, ובמקום היה נוכח גם אברך שהתערב כל הזמן בדבריו, וכל דבר תוכחה שיצא מפיו של ר' ראובן, זכה למענה 'מחוכם' של אותו אברך.

כשהזמן עבר ור' ראובן ראה שההתוועדות לא מצליחה להתקדם לשום כיוון, הוא פנה אל האברך ושאל אותו מדוע בסיפור על רבי עקיבא מסופר כיצד הוא ראה מים שנוטפים ונוטפים עד שעושים חקיקה באבן, ולא מסופר כיצד המים עושים חקיקה בחמור?

האברך כמובן מילא את פיו מים, ואילו ר' ראובן המשיך בדבריו: כאשר המים נוטפים על החמור, כל טיפה וטיפה שנופלת עליו הוא מתנער – וממילא גם אם הוא יעמוד כל חייו מתחת למים, הם לא יפעלו בו שום שינוי. בשביל שהתוועדות חסידית תפעל, צריך לעמוד בביטול כמו אבן, אך אם כל הזמן מתנערים כמו חמורים ואומרים "זה לא שייך אליי" – גם אם משתתפים בהתוועדויות כל החיים, נשארים באותו מעמד ומצב...

הרה"ח ר' ראובן דונין

אשרינו שחסידיים שמחים אנחנו

שני חסידיים נסעו למקום כל-שהוא, ונקלעו בדרכם לפונדק דרכים שלא היה אלא בית מרזח. מטורח הדרך, עצרו החסידיים לפוש במקום, ועם רדת החשיכה החל המקום להתמלא בטיפוסים מופקפקים, והחסידיים שלא היו מורגלים במראות כאלו, החלו לשפסף עיניהם בתמהון בפני המחזות שנגלו לעיניהם.

לאחר שיצאו מבית המרזח, אמר חסיד אחד לחברו: אולי לא באמת הבנו מה שהולך שם בין כל המהומות, אבל מה שבטוח שזה היה רחוק מעצבות כרחוק מרזח ממערב... אשרינו שחסידיים שמחים אנחנו!

ב' מידות באומרי לחיים

הרה"ח ר' מאיר איטקין נהג לומר שישנם ב' סוגים באנשים ששותים משקה. סוג אחד, הם האנשים שעצוב להם, והם לוקחים 'לחיים' כדי לשכוח מהמצב הביש אליו נקלעו למשך זמן מה, ובאמצעות המשקה להיות בשמחה. לעומתם יש את הסוג השני, שהנהגתם היא הפוכה בדיוק – הם כל כך שמחים, שבדרך ממילא הם מחפשים כל רגע לומר 'לחיים'.
וסיים ר' מאיר: חסידיים הם מהסוג השני!...

לעזוב עם טעם של התוועדות חסידית

בתקופה האחרונה לחייו של ר' שלמה חיים קסלמן כאשר שכב על ערש דווי, ביקש להתוועד כפי שהיה רגיל, לומר 'לחיים' ולאכול הערינג, אך הרופא לא נתן לו רשות.

כשהרגיש ששעותיו ספורות, ביקש שיביאו לו הערינג ומשקה, ואמר 'לחיים' ואכל מההערינג נגד הוראות הרופאים, והסביר שהוא רוצה לעזוב את העולם עם טעם של אַ חסידישע פארבריינגען...

בחצרות קודשנו

להשתפשף בין חסידים

לאחר חתונתו של הרה"ח ר' הירשל חיטריק עם בתו של יו"ר אגודת חסידי חב"ד בארץ הקודש הרה"ח ר' לייזר קרסיק, יצא הזוג בשליחות הרבי לברזיל. לאחר כמה שנים, כשבנו יוסף יצחק היה ילד צעיר, לקח אותו ר' הירשל לראשונה יחד איתו בנסיעתו לרבי, ובמהלך שהותם בחצרות קודשנו נדחף יחד עם בנו להתקרב אל הרבי, והילד שלא היה מורגל בכגון דא הגיע אל הרבי מבוהל כולו והיה ניכר עליו המאמץ הרב שנדרש ממנו כדי להידחק בין החסידים.

כשהרבי ראה אותו, אמר לו בחיור: "זו פעם ראשונה שאתה משתפשף בין חסידים? שיהיה בשעה טובה ומוצלחת!"...

ללמוד לקוטי תורה ולהתאחד עם עצמות

בשנת תשל"ג בגלל מאורע הקשור עם היפך אהבת ישראל, הודיע הרבי שליט"א למארגני התהלכה שהוא לא יצא לפאראד', והרב העכט הכניס לרבי פתק בו כתב וביקש שהרבי ישתתף בכל זאת – ולו מצד אהבת ישראל.

ובשבת דערב ל"ג בעומר התייחס הרבי באריכות ובחריפות לכל המאורע, ואמר בשיחה זו ביטויים קשים הן בנוגע לעצמו והן בנוגע לחסידים, שהרבה מהם הושמטו בהנחה. בין הדברים התייחס הרבי גם לפתק זה, ואמר שאף שהכותב בוודאי לא התכוון לכך, הרי עצם זה שמשמייים שמו בפיו את המילים האלו, הרי זה בגלל שאכן חסר אצלו בעניין זה, וזה גרם שגם אצל החסידים יהיה חסר.

בהמשך הרבי אמר "למה אני צריך את כל זה? הרי בשבילי יותר טוב להסתגר בחדר, לקחת לקוטי תורה, ולהתאחד עם עצמות ומהות בעצמו"...

הפגנת שלום

בבוקרו של ר"ח כסלו, שאלו הרופאים את הרבי האם הוא מעדיף לצאת לביתו בצהריים, כאשר באופן יחסי אין הרבה אנשים והדבר לא יספיק להתפרסם, ובנוסף לכך רבים מאנ"ש נמצאים בעיצומו של יום עבודה, או שברצונו לצאת לביתו בערב, מה שעלול להביא לכך שתהיה בחוץ 'הפגנה'.

הרבי ענה להם שהוא יצא בערב, והפגנה זו תהיה 'הפגנה של שלום', ועם זה אין לו בעיה...

אין גשם ואין כרית...

בשנת תשל"ו הרבי הכריז על השנה כ'שנת החינוך', ועם תחילתו של חודש אייר דיבר הרבי כמה וכמה פעמים והזכיר את העניין של שנת החינוך, והחסידיים התעוררו מאוד והחליטו לכנס אסיפה ולנסות לארגן גם השנה פאראד על אף שהקביעות של "ג בעומר לא הייתה באותה שנה ביום ראשון.

האסיפה התקיימה בספריית לוי יצחק שבבנין צעירי אגודת חב"ד, והשתתפו בה כשלושים מאנ"ש. ר' יוסף גולדשטיין אמר שהוא לוקח על עצמו את האחריות להשיג אישור חריג מהמשטרה, ר' יעקב יהודה העכט אמר שהוא 'מביא את הרבי', וכך כל אחד לקח על עצמו עניין מסויים והפאראד יצא לדרך. אך ככל שהתקדם הזמן, נערמו עוד ועוד קשיים. בתחילה היו אלו מוסדות החינוך בניו-יורק ובסביבותיה, שהודיעו שהיות וזה לא יום ראשון, הם היו בטוחים שבחב"ד לא מארגנים כלום ולכן הם אירגנו כבר לעצמם כל מיני תכניות ואטרקציות, ולא שייך לשנות את התכניות מהיום להיום, כך שהילדים מכל המוסדות לא יוכלו לבוא לפאראד. בנוסף לכך היה מזג אוויר גשום שלא איפשר להתעסק בהכנת המקום והמוצגים, וכך בכל תחום נערמו עוד ועוד קשיים.

בפועל, המבול שניתך משמיים גרם לכך שכל ההסכמים בין מוסדות החינוך ובעלי האטרקציות והפארקים יבוטלו, ובעקבות כך כולם הגיעו בלית ברירה להשתתף בפאראד, אלא שהם נשארו באוטובוסים היות ולא היה שייך לצאת החוצה בגשם השוטף שירד.

בינתיים נודע שמארגני התהלוכה במונטריאול התקשרו לבקש ברכה מהרבי שהגשם ייפסק כדי שיוכלו לקיים את התהלוכה כמתוכנן, והרבי ענה להם ש"גם שם יהיה בסדר".

כאשר הרבי הגיע לסעווען סעווענטי הגשר מ-770 לכביש עדיין לא היה מוכן בשלימות וגם לא היו מדריגות כדי שיוכלו להיכנס ל-770. וכשהבחורים ראו מה קורה, הזדרזו ר' טוביה זילברשטרומר ור' שמואל ליפסקר להביא מדריגות לרבי.

בשעה עשרים לעשר קרה נס מופלא, והשמיים התבהרו במהירות, והשמש נגלתה מבין העננים. תוך דקות ספורות הילדים היו מאורגנים במקומותיהם והפאראד התחיל. השמש הייתה חזקה עד כדי כך שלא היה שייך להישאר לבוש עם המעיל, והבחורים ששימשו

כמדריכים היו במצוקה, היות שגם אחרי שהורידו אותו לא היה להם איפה להניח אותו ובכל מקום היו פרוסים המעילים של הילדים, והם פשוט הזיעו במשך כל הפאראד...

כאשר החלו המוצגים לעבור, היה באחד התצוגות חדר שמראה לילדים כיצד נראה בוקר של יהודי, כיצד נוטלים ידיים, כיצד מתלבשים, וכו'. בחדר היו שלושה

ילדים ש'הציגו', ולכל אחד מהם הייתה מיטה. כשהמוצג עבר לפני הרבי, קרא הרבי לרב העכט ואמר לו שלילד במיטה השלישית אין כרית!!!

וקרקר כל בני שת

מספר הרה"ח ר' טוביה זילברשטרום: כידוע, לרבי היה מסלול קבוע בהליכתו מביתו ל-770 וחזרה, והרבי לא היה משנה מאומה ממסלול זה. באחת הפעמים שזכיתי ללוות את הרבי בליל שבת, ראינו שבדיוק מול הרבי מגיע מהצד השני של הרחוב כושי שהולך בדיוק במסלול של הרבי, ולא יכולנו לסבול את המחשבה מה יקרה אם הוא יתעקש שלא לזוז ימין ושמאל ויכריח לשנות את מסלולו הקבוע של הרבי.

להפתעתנו, מספר מטרים לפני שהוא הגיע אל הרבי, פנה לפתע לצד הדרך ונשכב על הדשא של אחד הבתים, והרבי לא הוצרך לשנות את דרכו והילוכו בקודש.

כשהגענו לפינת הרחוב, לא יכולתי להתאפק והסתובבתי לאחור כמו אשת לוט, וראיתי את אותו כושי נעמד וממשיך בדרכו...

הדרת מלך

בשנת תשל"א כאשר הגיע הרבי לבקר בחדר האוכל בליל הסדר, נכנס הרבי בלוויית המזכירים וחברי ההנהלה וסקר את האולם, וכשסיים לסקור את הבחורים העיף מבט אל הקיר שם התנוססו תמונותיהם של רבותינו נשיאינו שתלו שם זמן קצר קודם לכן.

תמונתו של הרבי הייתה ממוקמת במרכז והיתה גדולה ביחס לשאר התמונות, ותמונותיהם של שאר רבותינו נשיאינו היו מסודרות בצורה מדורגת על ידה, וכשהרבי הביט על התמונות הייתה ניכרת שביעות רצון על פניו הק'.

איש האלוקים

מספר הרה"ח ר' טוביה זילברשטרום: בפעם הראשונה שהרבי ירד להתוועדות בזאל עם כל החסידים לאחר האירוע של שמיני עצרת, היה זה בהתוועדות י"ט כסלו. הרבי ירד כשבכיסו המכשיר שמשדר את מצב הלב, ויחד עם הרבי ירד ד"ר וייס שישב למטה ממול הרבי כדי שיהיה מוכן ומזומן לכל דבר שיצטרכו אותו, ואילו רופא אחר מצוות הרופאים נשאר בחדר למעלה לעקוב אחר המכונה.

רופאו של הרבי, ד"ר אירה וייס

אני הייתי חלוש מאוד באותם שבועות, עד כדי כך שבאותו יום שכבתי במיטה כל היום ורק לקראת ההתוועדות ירדתי למקווה והגעתי ל-770, ומרוב חולשתי – הוכרחתי לשבת. היתה זו הפעם הראשונה שישבתי בנוכחות הרבי, וישבתי בסמיכות לד"ר וייס.

בשעת המאמר, הבחנתי שהוא מקבל הודעות בביפר שברשותו ומדבר באמצעות המכשיר קשר, והבנתי שקרה משהו לא טוב. היה ניכר על פניו שלפי מה שהמכונה מסמלת – או שהלב של הרבי הפסיק לפעול חס־ושלום, או שהמכונה הפסיקה לעבוד ואי אפשר לעקוב אחר מצב הלב...

הרופאים חשבו שכל הנראה תוך כדי ההתוועדות הרבי נגע 'בטעות' במכונה הנמצאת בכיסו ולכן היא הפסיקה לשדר, ולאחר סיום המאמר ר' לייבל גרונר ניגש לרבי ולחש באוזנו דבר מה, והרבי הכניס את היד לתוך הסירטוק ולאחר מכן עשה בידו תנועת פליאה, כאומר 'וכי על מה המהומה?'

רק בהתוועדות י' שבת כשראו הרופאים שהמחזה חוזר על עצמו דווקא בשעת אמירת המאמר שהמכונה מפסיקה לעבוד, ומייד לאחר סיומו חוזרת לפעולתה – הסיקו שכנראה בזמן זה הרבי נמצא במקום אחר לגמרי...

חלום שהתגשם

מספר הרב טוביה זילברשטרום: בא' השנים שזכיתי לשהות אצל הרבי, הלכתי לישון בלילה הראשון של חג השבועות מאוחר בלילה. לאחר שינה קצרה, התעוררתי לפתע בשעה 6:30 בבוקר מתוך חלום בו ראיתי את עצמי זוכה ללוות את הרבי בדרכו מביתו ל-770.

למרות שישנתי זמן מועט בלבד, לא יכולתי לחזור לישון אחרי כזה מחזה. התלבשתי, והלכתי לכיוון 770 לראות מה נעשה שם. בדרכי, הבחנתי שבשביל המוליך לכיוון סעווען סעווענטי על המדרכה הסמוכה לביתם של משפחת מלמד, שוכב פגר מת של חתול באמצע המדרכה, בדיוק במקום בו נוהג הרבי לעבור בכל בוקר.

ה'קאסטירער מקוה' כיום

כבר חשבתי לעצמי להמשיך בדרכי, שהרי בוודאי בשעות שיחלפו עד שהרבי יגיע מביתו בסביבות השעה תשע וחצי – כבר יהיה מי שיפנה את הנבילה מדרכו של הרבי, אך במחשבה שנייה עלה בדעתי שמא בכל זאת חסו־שלום לא יהיה מי שיתעסק עם כך, ויגרם לרבי עגמת־נפש.

בהתחלה חשבתי להסתפק בקרטון שהנחתי על הנבלה, אבל מייד אמרתי לעצמי שהרבי תמיד הולך ישר ולא אז בדרכו על מנת לעקוף כל מיני דברים, ולכן על אף שנגעלתי מכך מאוד, התגברתי על טבעי וניגשתי לפנות את החתול המת באמצעות הקרטון, אלא שהחתול נפל מהקרטון, עד שבסופו של דבר תפסתי את החתול בידיים, והשלכתי אותו לפח סמוך.

כשסיימתי, ראיתי שאין משהו מיוחד ב־770, והלכתי לטבול ב'קאסטירער מקוה' שהיה ממוקם בסמיכות לפינת הרחובות איסטערן־פארקווי-ברוקלין, וכשהייתי כבר על מדריגות הכניסה, העפתי מבט לכיוון פינת הרחוב, וראיתי לתדהמתי את הרבי פוסע לבדו לכיוון 770 ללא כל מלווים. כמובן שחזרתי על עקבותי והלכתי מאחורי הרבי – כשאני מקפיד לשמור על מרחק של ארבע אמות היות ועדיין לא טבלתי במקוה – ולאחר שהרבי נכנס לחדרו, חזרתי לכיוון המקוה כשאני מלא סיפוק על כך שזכיתי לפנות מדרכו של הרבי את החתול.

אחרי שיצאתי מהמקוה, פגשתי את הבחורים שהיו אמורים ללוות את הרבי מהבית ל־770 (הסדר היה שבכל יום הבחורים היו מגיעים בשעה קבועה ועומדים מול הבית של הרבי, והרבנית הייתה פותחת את הוילון ורואה האם הבחורים כבר הגיעו, ואז הרבי היה יוצא והולך מקדימה והבחורים ליוו אותו והלכו מאחורה), אבל הבחורים לא האמינו לי שהרבי כבר ב־770 וכשנודע להם שאני דובר אמת – התאכזבו מכך שהפסידו את הזכות ללוות את הרבי.

כתיבה לרבי

אנא נפשי כתבית יהבית

לאחר אירוע הלב בליל שמיני-עצרת, ביקשו הרופאים מהרבי שיסכים לבוא לבית הרפואה כדי שיוכלו לטפל בו כראוי עם כל המכשור החדש והמשוכלל, אך הרבי סירב לכך כדי שלא להבהיל את החסידים, ובמקום זה רכשו עבור הרבי מכונה מיוחדת שעוקבת אחר מצב הלב בעלות של כמה אלפי דולרים, והעמידו אותה בחדר היחידות.

כאשר ראו שהמכונה המגושמת גורמת לרבי אי נוחות, הוציאו את המכונה לגן עדן התחתון, והיא הייתה מחוברת באמצעות כבלים שהיו פרושים על הרצפה, ובהמשך כשראו שגם המראה הזה משרה אווירה לא נעימה בחדר, רכשו מכונה נוספת שעוקבת באופן אלחוטי אחר הלב באמצעות מכשיר קטן בצורת עט שמניחים אותו בכיס סמוך ללב.

באותם זמנים, הדלת של גן עדן התחתון הייתה פתוחה בדרך כלל, והתמימים יכלו לצאת ולבוא כאוות נפשם במקום. יום אחד ניגשו לד"ר זליגסון בשעה שטיפל במכונה ושאלו אותו מתי ניכרת ההתרגשות הכי גדולה אצל הרבי, בשעת התפילה, השיחות, הלימוד, או משהו אחר, והוא ענה דבר מפליא: דווקא בשעה שהרבי כותב מכתבים לאנשים, ואפילו מכתבים פשוטים דוגמת 'אזכיר על הציון' – ניכר במכונה ההתרגשות העצומה של הרבי, הרבה יותר מכל דבר אחר!

הרה"ח הדי"ר ר' אברהם אבא זליגסון

"טוב שהבאת את המכתב..."

מספר הרב טוביה זילברשטרום: בתקופה בה הרבי שהה בחדרו בין המאורע של שמיני-עצרת לראש חודש כסלו, רצו לסגור את הזאל הקטן ללימודים כדי שהרעש של הבחורים לא יפריע לרבי לנוח, אך הרבי הביע את רצונו שהלימודים ימשכו במקום, ואדרבה – הדבר יוסיף לו בבריאות כשישמע את הלימוד של התמימים. בעקבות זה החזירו את הלימודים של הבחורים בשעות היום, וכדי להמעיט ברעש פרסו שטיחים עבים במסדרון ובזאל, ולמרות זאת בשעות הערב היו נועלים את כל הקומה העליונה כדי שיהיה שקט מוחלט, ובשעה 12:00 היו נועלים גם את הקומה התחתונה.

בכל אופן, באחד מימי חודש חשוון תשל"ח הגיע מקנדה בעלה של אחותי והפקיד בידי מכתב לבקשת ברכה עבור אחותי שהייתה בשלבי הריון מתקדמים.

היות וכבר היה שעת ערב, ודלתות 770 היו סגורות. הלכתי גם אני לנוח, והתעוררתי בשעה שש בבוקר וניסיתי את מזלי להיכנס למעלה ולהכניס את המכתב למזכירות.

הדלת הראשית הייתה סגורה וניסיתי להיכנס באחת הדלתות הצדדיות, עד שהגעתי לדלת הכניסה מרחוב קינגסטון [שכבר לא קיימת היום], והיא הייתה פתוחה. נכנסתי לזאל הגדול, ומשם המשכתי הלאה לכיוון הקומה העליונה, ולהפתעתי כל הדלתות היו פתוחות, כולל הדלת של חדר המזכירות שהיה ריק מאדם. ר' בנימין קליין נח באותה שעה בחדר הספרייה שבסוף הקומה, שם הונחה מיטה ששימשה את המזכירים שלא משו מ-770 כל אותה תקופה, ואילו ר' לייבל גרונר שהיה באותה עת בחדרו של הרבי ושימש בקודש פנימה.

המתנתי כעשר דקות, וכשראיתי שאני ממתין לשווא, כבר פניתי לצאת, ושלפתע ר' לייבל גרונר שיצא מחדרו של הרבי ראה דמות חשודה... הוא לא הבין מה בחור עושה לבדו בחדר המזכירות בשעת בוקר מוקדמת שכזו, ושאל אותי למעשי.

השבתי לו שהבאתי מכתב עבור הרבי, והוא מייד ענה לי בשמחה "או! טוב שהבאת את המכתב", והוא לקח את המכתב בידו ונכנס מבלי לחכות חזרה לחדרו של הרבי.

כשראיתי את התגובה שלו, הבנתי שמסתתר כאן משהו, והחלטתי שאני ממתין בסבלנות עד שהרב גרונר יצא כדי לברר את הדבר.

כשיצא, הודעתי לו שאני לא עוזב את חדר המזכירות עד שיסביר לי מה פשר התגובה שלו, ומדוע "טוב שהבאתי את המכתב" דווקא עכשיו. למרות שאז הוא לא היה נוהג לספר ממה שמתרחש בקודש פנימה, הוא התרצה לבקשה שלי וסיפר לי שבדיוק לפני שיצא מחדרו של הרבי, הורה לו הרבי לבדוק האם הגיע מכתב עבורו, והוא לא הבין מהיכן יגיעו מכתבים בשעה שכזו, אך הנה בזכות שהבאתי את המכתב – היה לו מה להביא לרבי.

המזכיר הרה"ח ר' לייבל גרונר

כשראיתי שיש מי שמושך בחוטים – הבנתי שהלידה תהיה בתוך זמן קצר, ועליתי בכל חצי שעה עגולה לחדר המזכירות לברר האם כבר התקשרו להודיע לרבי על הלידה, ואכן בשעה 8:30 כבר היו בשורות טובות, ובזכות העובדה שאבי הרך הנולד לא הספיק להגיע מקנדה להשתתף במניין של הרבי לברך את התינוק, זכיתי להיכנס במקומו ולהשתתף במניין המצומצם שארגנו למעלה עבור הרבי, והיתה זו הפעם הראשונה שראיתי את הרבי מאז האירוע בשמיני-עצרת, ואף זכיתי להגביה את הספר-תורה באותו מעמד.

זבחי אלוקים רוח נשברה

ועוד מספר הרב טוביה זילברשטרום: בהיותי בחור, עדיין היה נהוג שכל בחור שרוצה להניח תפילין דר"ת יכל להתחיל להניח רק בגיל 18, וגם אז, רק לאחר שמקבל אישור מהרבי.

אני למדתי אז בישיבת תות"ל בכפר חב"ד, וכבר עברו כמה חודשים מאז שהגעתי לגיל 18 ועדיין לא זכיתי לקבל את האישור המיוחל, ועוד והוא העיקר – השתוקקתי שגם לי יהיה מכתב מהרבי. לא הספיק לי מכתב אחד לרגל הבר מצווה...

באחד הימים ניגש אלי ר' שבתאי סלביצקי ושאל אותי: "מדוע אתה עם פנים נפולות?", סיפרתי לו על כך שלא זכיתי לקבל תשובה מהרבי, והוא הציע לי שאכנס לחדרי ואקבל על

עצמי החלטה טובה בעניין מסויים, ואכן זמן קצר לאחר מכן הרבי ענה לי בקשר להנחת תפילין דר"ת.

לאחר שחלף זמן נוסף, השתוקקתי כבר לקבל מכתב נוסף מהרבי, והתחלתי לנהוג בתחבולות כדי לזכות למכתב.

הרה"ח ר' שבתי סלכטיצקי

בחנוכה של אותה שנה נסעתי במסגרת 'מבצע חנוכה' עד לבסיס צבאי במדבר סיני, ואחרי שסיימנו לשמוח ולרקוד עם החיילים ביקשתי מהמפקד שיכתוב מכתב תודה לרבי ושיספר על הביקור, ואני אדאג לשלוח את המכתב לרבי. הייתי בטוח שכאשר אשלח מכתב כזה לרבי אזכה לקבל תשובה, אך מכתב התשובה בושש מלבוא...

חשבתי מה עוד ביכולתי לעשות כדי לקבל מכתב, ונזכרתי שאני יכול לנצל את העובדה שאני מוסר שיעור שבועי בתניא בישיבה בפרדס חנה. חשבתי לארגן התוועדות מיוחדת לקראת כ"ד טבת, ולכתוב בסוף התוועדות ביחד

מכתב לרבי, ועל מכתב כזה של הפצת החסידות, ועוד בחתימתם של תלמידי הישיבה – בטוח אקבל תשובה.

ואכן בכ"ד טבת ישבנו יחד כמה עשרות מתלמידי הישיבה והתוועדנו יחד, ובסיום ההתוועדות ניגשנו לכתוב מכתב לרבי. דף לבן לא היה בנמצא, ואחד הבחורים תלש מהמחברת שלו דף, וכמובן שצורת הדף לא הייתה ישרה. לאחר שכתבנו את גוף המכתב, ניגש כל אחד מהמשתתפים לכתוב את שמו ושם אמו. היו כאלו שכתבו עם עט, היו כאלו שכתבו עם עפרון, והיו כאלה שכתבו עם לורד, ככה שהמראה של המכתב לא היה הכי מלהיב... אבל לי לא היה אכפת, כבר הרגשתי שאני מחזיק בידי את מכתב התשובה מהרבי.

הדרך חזר לישיבה הייתה ארוכה ומתישה היות והתחבורה באותו זמן לא הייתה מסודרת, ולאורך כל הדרך הוצאתי מידי פעם את המכתב מכיסי ושאתני ממנו הנאה. כשהגעתי לתחנה המרכזית בתל אביב, תוך כדי ההמתנה לאוטובוס הוצאתי מכיסי את המכתב, ולפתע הגיעה רוח והעיפה לי את המכתב מהיד, ואני לא ידעתי את נפשי מרוב צער. התחלתי לרוץ אחרי המכתב כשדמעות בעיני, וראיתי כיצד הוא נוחת לתוך שלולית מים גדולה...

הוצאתי אותו בזריזות ובהירות מהמים, כשכולי אכול רגשות חרטה ואשמה על מה שקרה למכתב, הורדתי את הצעיף מגרוני ותחבתי אותו בין כפלי הצעיף על-מנת לייבש אותו ככל האפשר.

כשהגעתי לישיבה הנחתי את המכתב בחרדת קודש מול התנור, ואחרי שהוא התייבש הוא היה נראה איום ונורא. לא מספיק הדיו שהתפשט, והכתב העקום, והחיתוך הלא סימטרי של הדף התלוש מהמחברת, נוסף על כל זה גם הכתמים שהשלולית הותירה אחריה, ופשוט התביישתי לשלוח את זה ככה לרבי, ובפרט שזה הרי באשמתי...

התחלתי להעתיק את המכתב, אלא שמהר מאוד הבנתי שאני עושה טעות, שהרי הרבי רוצה את הכתב יד של כל אחד ואחד מהבחורים בישיבה איך שהוא מבקש ברכה מהרבי, ולא איך שאני רוצה להראות את הכתב לרבי.

התיישבתי לכתוב לרבי מכתב אישי, ואליו צירפתי את המכתב של בחורי הישיבה, הכנסתי אותם לתוך מעטפה, וקיוותי לטוב.

אחרי שבועיים הגיע מכתב תשובה, ובתוכו שתי מכתבים מהרבי. הראשון היה מכתב תשובה למכתב היפה והרהוט שלי, והוא התקבל ממזכירות כ"ק אדמו"ר שליט"א. "הפ"נ נתקבל ובעת רצון יקרא על הציון", ובשוליו חתימה של המזכיר הרב שלום מענדל סימפסון.

לעומת זאת בקשר עם המכתב השני, הרבי שלח מכתב עם חתימת יד קודשו והרעיף ברכות על המשתתפים בשיעורי התניא בישיבה בפרדס חנה...

לספר לרבי גם דברים טובים

בין הפעולות שהרבי נקט מתוך דאגה לכלל ישראל, היה נסיון להביא לאיחוד השורות בין המפלגות הדתיות בארץ הקודש, והרבי פעל בדרכים שונות כדי שתוקם חזית דתית טכנית. לצורך כך, הורה הרבי באחת השנים למשלחת של רבני אנ"ש להגיע לפגישת 'מועצת גדולי התורה' ולדבר בפניהם על חשיבות הדבר וכו'.

בראש המשלחת עמד רבו הישיש של כפר חב"ד הרב שניאור זלמן גרליק, ואליו הצטרפו הרב דוד חנזין והרב משה אשכנזי. כאשר נכנסו השלושה לישיבת המועצת, כל מקומות הישיבה היו תפוסים, וכשה'בית ישראל' מגור ראה זאת, קם ממקומו ופינה אותו עבור הרב גרליק.

כעבור זמן נכנס הרב גרליק ליחידות אצל הרבי, והרבי שאל אותו בפרטיות בנוגע לאותה שליחות, וכשבין הדברים סיפר כיצד האדמו"ר מגור פינה את מקומו לרב גרליק, נאנח הרבי ואמר: "מדוע את הדברים האלו לא מספרים לי?...".

רבו של כפר חב"ד, הרב שניאור זלמן גרליק

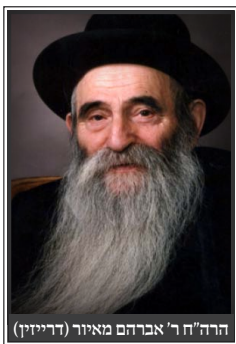
א ציור פון א חסיד

פעם ראשונה שהגולם מצווה על המהר"ל...

בתקופה בה למד ר' אברהם מאיור (דרייזין) בישיבה המחתרנית בקרמנצ'וג, התחבא עם קבוצת בחורים בעזרת נשים של אחד מבתי הכנסת בעיר במשך כל שעות היממה, והדבר היה מבלי ידיעת הגבאי, שבדרך כלל היה 'שתול' של הנק.ו.ד. והיה מדווח על כל מה שמתרחש בתחומי בית הכנסת. רק בשעות הלילה המאוחרות היו התמימים מרשים לעצמם לצאת אל האוויר הצח לשאוף מעט אוויר ולחלץ את עצמותיהם.

יום אחד גבר החום ור' אברהם הוכרח לצאת לשאוף אוויר, אך כיון שהיה זה בשעות היום, הבחין בו הגבאי, ודחק בו לצאת לרחוב לחפש עשירי למניין. הסכנה שבדבר היתה גדולה, הן מצד זה שר' אברהם היה בחור צעיר – דבר שהשלטונות ראו בחומרה רבה (מהזקנים הם כבר התייאשו, אך על הצעירים הם נלחמו מלחמת חורמה כדי להעניק להם

הרה"ח ר' אברהם מאיור (דרייזין)

חינוך טוביטי טהור), והן מצד זה שר' אברהם שהה במקום בצורה לא חוקית והיה 'מבוקש' אצל השלטונות, אך היות ולא יכל לטרב כדי שלא יבינו את סיבת השתמטותו, יצא החוצה אך מיד חזר וטען שלא מצא מי שישלים. אמר לו הגבאי: אתה יותר גרוע מהגולם של המהר"ל מפראג!

בבית הכנסת נכח גם המשפיע החסידי ר' ישראל נעוולער, וכשהוא שמע את דבריו של הגבאי פנה אליו והצליף בו בלשונו החדה: "אבל זו פעם ראשונה שהגולם אומר למהר"ל מה לעשות..."

לא מוכן להתחתן איתה...

אחד מחשובי החסידים שפעל ופועל רבות לקירוב נערים לשמירת תורה ומצוות ולחסידות חב"ד, נולד למשפחה לא יהודית, ובהיותו בחור צעיר נוצר קשר בינו לבין בחורה יהודית בת גילו והם החליטו להתחתן.

כשנודע להוריה על מוצאו, הם כעסו מאוד על הבת והודיעו לה שהם לא מוכנים בשום פנים ואופן שהיא תתחתן עם גוי, ובעקבות כך הצליחה הבת לשכנע אותו לעבור תהליך פורמלי של גיור כדי לרצות את הוריה, והוא אכן נכנס למכון גיור והחל לעבור את התהליכים הנדרשים, אך כעבור זמן קצר הציץ ונפגע, נשבה בקסמה של היהדות בכלל ושל חסידות חב"ד בפרט. כשהשלים את תהליך הגיור, ניתק את הקשר עם הבחורה ש'קירבה' אותו בטענה שהוא לא מוכן לקשור את גורלו עם בחורה שמוכנה להתחתן עם גוי...

בשעה שהכתב רבה על הנקודה

כשהרה"ח ר' חנוך גליצנשטיין היה בחור צעיר בישיבה בתורת-אמת, עסק רבות באסיפת כתבים ואגרות קודש מרבותינו נשיאינו. המשפיע ר' אלטער שימחוביץ' שראה שראשו לא מונח בלימוד, קרא לו באחד הימים והבטיח לו שבאם יעמוד בהתחייבויות של סדרי הישיבה במילואם במשך שבוע ימים – יתן לו לראות מכתב מאדמו"ר מהור"י צ שמעולם לא ראהו.

ההצעה פעלה את פעולתה, ובסיומו של השבוע הגיע ר' אלטער עם המכתב כדי לקיים את חלקו בהתחייבות, אך כשחונך ראה את המכתב, הזדרזו ללכת לחדרו, והביא משם העתק של האגרת והראה לר' אלטער שכבר יש לו העתק של מכתב זה...

סנט בו ר' אלטער על כך שמזניח הלימוד בכתבים עצמם ומתעסק רק ב'נקודות' הצדדיות, וציטט בפניו את מאמר חז"ל (ירושלמי פסחים ט, ב): "בשעה שהכתב רבה על הנקודות את דורש את הכתב ומסלק את הנקודה ובשעה שהנקודה רבה על הכתב אתה דורש את הנקודה ומסלק את הכתב".

(כוונתו הייתה לומר לו שאם הינך עסוק בנקודת החסידות ודרך אגב מתעסק בלהשיג כתבים מרבותינו נשיאינו – זה מצויין, ואפשר לומר על כך "דרוש את הנקודה", היינו שמאירה אצלו ה'נקודה' של החסידות. אך אם "הכתב רבה על הנקודה", היינו שהאדם להוט להשיג עוד ועוד מכתבים וכתבי יד והוא מזניח את העיסוק מתוך ההתבוננות הראויה בנקודת החסידות – סימן שאתה "דורש את הכתב", ואילו מהנקודה עצמה לא אכפת לך כלל והינך 'מסלק' אותה...).

לב נשבר ונדכה

באחד ממסעותיו של ר' איצ'ה דער מתמיד כשד"ר, התלווה אליו ר' שמחה גורודצקי. פעם אחת כאשר נכנסו לבית כנסת גדול מלא באנשים, קמו כולם בהדרת כבוד לפני ר' איצ'ה, והוא סימן להם בענווה להתיישב במקומתיים. ר' שמחה גורודצקי חמד לעצמו לצון והתכופף לאזנו של ר' איצ'ה שהיה קטן קומה (לעומת ר' שמחה שהיה גבוה), ואמר לו "מי אמר לך שמתכוונים אליך? אולי קמו לכבודי?!".

כשהגיעו לאכסנייה בה התארחו, ר' שמחה שישן איתו באותו חדר ראה כיצד כל הלילה הוא בוכה ומוכיח את עצמו על הרע הנעלם שנמצא אצלו, שבדקות הרי זו גאוה ממם המאוסה כל כך, עד שעליה נאמר "אין אני והוא יכולין לדור"...

שיכור לא שופטים!

באחת השנים הגיע ר' מאיר איטקין ל-770 בליל יום כיפור, כאשר הוא שתוי כולו. החסידים שעמדו לידו ניסו לשאול אותו מדוע החליט להגיע לכל נדרי' במצב שכזה, והוא ענה להם ברחבות הלב האופיינית לו: "ברוסיה אמרו ש'שיכור לא שופטים'!..."

ואכן 'לא שפטו אותו', והוא האריך ימים בצורה מופלאה. (לאורך כל השנים נהג ר' מאיר לומר לחיים על ספירת עם 96% אלכוהול, ולמרבה הפלא נפטר כחודשיים לאחר שמלאו לו תשעים ושש שנים...).

הרה"ח ר' מאיר איטקין

להתמסר לטובת הזולת

הרה"ח ר' אהרן מרדכי זילברשטרום הלך פעם עם ילדיו בשעת לילה ברחובות בני ברק, ותוך כדי הליכה הבחין בפגר מת של חתול מונח לרוחב הדרך. מבלי לחשוב פעמיים, התכופף הרב זילברשטרום והרים את החתול המגואל בידיו, וזרק אותו לעבר תלולית עפר סמוכה.

בנו שהיה אז ילד קטן נגעל מהמעשה ושאל את אביו מדוע ראה לנכון לגעת בנבילה זו ולא המשיך ללכת בדרכו, ענה לו אביו: "הרי בעוד שעות ספורות יעברו כאן מאות נשים וילדים ואברכי משי, ויגעלו מהמראה שלנגד עיניהם ויצטרכו להקיף את דרכם. נו... וכי לא שווה לי למנוע מהם עגמות נפש זו?...".

הרה"ח ר' איצ'ה דער מתמיד

לא ישן עם כרית

ר' איצ'ה דער מתמיד נהג לישון ללא כרית. פעם שאלו אותו לפשר הנהגתו והסביר שכל מעלת האדם על הבהמה הוא השכל שבראשו, ועל כן אצל הבהמה שאין לה שכל הראש והגוף בשווה, ואילו אצל האדם הראש הוא מעל הגוף.

אם כן נמצא, שבשעה שאדם ישן ושכלו בהעלם, אין כל מעלה בראש על שאר הגוף, ועל כן אינו מן הדין שהראש יהיה מוגבה משאר הגוף באמצעות הכרית...

עדיף שלא תברך...

ר' איצ'ה דער מתמיד אמר לר' אפרים וולף בעודו בחור, שאם הוא רוצה לאכול עם תאוה – עדיף שלא יברך. ר' אפרים נבהל והשתומם לשמע הדברים החריפים, ור' איצ'ה שהרגיש בכך אמר לו: "מה אינך מבין? הרי כל ענין הברכה הוא להמשיך אלוקות בעולם, וכשאתה אוכל עם תאוה אתה עושה את ההיפך הגמור, ואם כן – עדיף שלא תברך!"
"אלא מה? אתה ירא שמים? – אז אל תאכל..."

מה שבטוח

אצל ראש ישיבת תורת בריוואה הרה"ח ר' יוסף גולדברג התגלה פעם פסול בתפילין. מאז שהתגלה הפסול ואילך, נהג הרב גולדברג פעמים רבות במשך היום להיכנס לזאל של הישיבה, לגשת לבימה במרכז הזאל ולקחת עמו ערימה של תפילין, אותם היה מניח במשרד בזה אחד זה...

"אויס גדול..."

הרה"ג הרה"ח ר' חיים נאה, העיד פעם על עצמו שיום אחד החליט כי ברצונו להיות 'גדול', הרי בלמדנות אין לו בעיה, והוא יודע ללמוד הרבה יותר משאר ה'גדולים'... אבל הרי שבביל להיות 'גדול' לא מספיק לדעת ללמוד אלא גם צריך להתנהג כמו 'גדול', ללכת עקב בצד אגודל, וכו' וכו'.

וסיים ר' חיים: "נו... לא הייתה לי ברירה, והתחלתי ללכת כמה צעדים עקב בצד אגודל, אבל אחרי צעדים ספורים הרגשתי שאני לא יכול להמשיך ללכת עוד בצורה כזו, וחזרתי לצעוד ברחוב כמו אדם מן היישוב, ומאז – אויס 'גדול'..."

"לא עיינתי בראשונים ולא למדתי אחרונים..."

הרה"ח ר' חיים שאול ברוק נהג לומר שפעם קיבל הדרכה בלימוד מאדמו"ר מהורש"ב שאמר לו: "צריך ללמוד את ה'ראשונים', ולהביט ב'אחרונים'..."

וסיים ר' חיים שאול והעיד על עצמו בענווה: "מאז, לא הבטתי בראשונים, ולא למדתי אחרונים..."

ביצוע הוראות הרבי - לפני הכל!

בזקנותו של הרה"ג הרה"ח הרב יעקב לנדא רבה של בני-ברק, התעקש במוצאי יום כיפור לא לעשות הבדלה לפני שהוא מסיים ללמוד את שיעור הרמב"ם היומי, וזאת על אף זקנותו וחולשתו.

כשהנכד הפציר בו שיבדיל ויטעם משהו ואחרי זה ישלים את לימוד הרמב"ם, הוא אמר לו "קודם כל צריך לקיים את הוראת הרבי..."

יגיע כפיך כי תאכל

כאשר הרה"ח ר' מיכאל ליפסקר שזכה להיות השליח הראשון שנשלח על ידי אדמו"ר מהוריי"צ והרבי למרוקו הגיע לגיל גבורות, חזר להתגורר בקראון הייטס, והיות שרצה ליהנות מיגיע כפיו ולא להיסמך על שולחנם של אחרים, נכנס לעבוד כטבח בשיבת תות"ל המרכזית מבלי להתחשב בכך שנחשב לא' מזקני החסידים וכו'.

יראת השמים שלו הייתה גדולה עד כדי כך שהוא הקפיד שלא לאכול מאומה בחדר-אוכל, וזאת על מנת שלא למעול בקודשי שמיים ולגזול את כספי הישיבה...

בנוסף לכך, הקפיד להיות נוכח בשעת החלוקה של האוכל לבחורים, ובשל כך במוצאי הצומות היה הולך לבית 'לפתוח את הצום' רק אחרי שהסתיימה כל החלוקה.

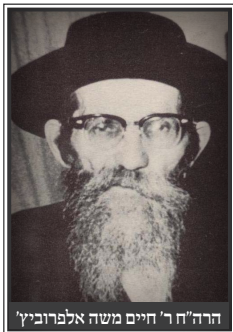
בעל סוד

תמים אחד ניגש לסופר הרב אליעזר צבי צירקינד, ושאל אותו באיזה כתב כתובות הפרשיות בתפילין של הרבי?

שאל אותו הרב צירקינד: "אתה שומר סוד?", והבחור השיב מייד לחיוב. אמר לו הרב צירקינד: "נו... גם אני..."

שאלה בוערת

כשר' מענדל פטרפס הגיע לארץ ופגש את ידידו ר' חיים משה אלפרוביץ', הם נשקו אחד לשני בשמחה ואיחלו שלום-עליכם לבבי, ומייד ר' חיים משה פנה אל ר' מענדל ושאל אותו איך הוא מצליח להסתדר כשהוא עומד ליד אנשים שמבזים את הזמן ומשוחחים בדברים בטלים? מילא במחשבה זה יותר קל לי, שהרי כל אחד הוא בעל-הבית על המחשבה שלו ויכול להחליט מה לחשוב ומה לא, אבל אם הם שמים לב שאתה לא משתתף איתם בשיחה ומתבדל לעצמך, הם מתחילים לרטון שאתה "צדיק אין פעלץ" (= צדיק בפרווה), ותובעים ממך מדוע אתה מתבדל מהם?

הרה"ח ר' חיים משה אלפרוביץ'

לאחר מכן סיפר ר' מענדל שהתפעל משתי נקודות: (א) בנוהג שבעולם שני ידידים שנפגשים אחרי כל כך הרבה זמן שלא ראו אחד את השני, הם מתעניינים אחד אצל השני אודות המשפחה ואודות הפרנסה וכו', ואילו ר' חיים משה מייד שאל בנוגע למה שבוער לו – עבודת ה'. (ב) אצל רוב האנשים הבעיה היא שהם לא שולטים על המחשבה שלהם שמשוטטת תמיד, ואילו אצל ר' חיים משה זה לא הפריע כלל וכל הבעיה שלו הייתה רק מה יהיה בנוגע למה שהזולת יחשוב.

מה מסתיר על אלוקות?

באחת ההתוועדויות של ר' מייילך צוויבל בישיבה במוריסטון, תבע מהבחורים שיהיו שקועים בלימוד החסידות במסירה ונתינה, והתבטא שה'קצות' זה העלם והסתר על אלוקות, וכמו שהתבטא המשפיע ר' שלמה חיים קסלמן שאור אין סוף היה באופן של בלי גבול, עד שבא ה'קצות' "און האט געמאכט עקן" [= ועשה לו 'קצה', היינו שהגביל אותו].

כעבור זמן, באחד משיעורי הנגלה שהתקיימו בישיבה הזכיר הרב חיים מאיר בוקיעט נקודה מ'קצות החושן', וכל התלמידים שזכרו עדיין את דבריו של הרב צוויבל, התחילו לחייך...

הרב בוקיעט שלא הבין מה פשר החיוכים, תבע מהתמימים לגלות לו את הסיבה לכך, ובסופו של דבר אחד מהבחורים סיפר לו מה שהרב צוויבל אמר בשעת ההתוועדות.

כשמע הרב בוקיעט את הדברים, החל לנזוף בבחורים, והרעים עליהם בקולו שמה שמעלים ומסתיר על אלוקות זה הענינים שבהם הם נכשלים בעיני תורה ומצוות ולא ה'קצות'...

מתנינת מבורכת

באחת השנים בהן יצאו לקצירת החיטים עבור אפיית המצות, ידעו כל אלו שהשתתפו בנסיעה כי בערב תתקיים התוועדות עם הרבי, ובני החבורה (בהם גם המרא דאתרא של קראון-הייטס הרב יהודה קלמן מארלאו וראש ישיבת תומכי תמימים המרכזית הרב ישראל יצחק פיקרסקי) השתדלו להזדרז ככל האפשר כדי להספיק להגיע חזרה ל-770 לפני שהתוועדות תתחיל, אך ראש ישיבת תומכי תמימים המרכזית, הרב מרדכי מענטליק, עיכב את כולם ועשה את הכל במתינות, ולא הסכים לוותר על אף פרט, וזאת על אף שכידוע

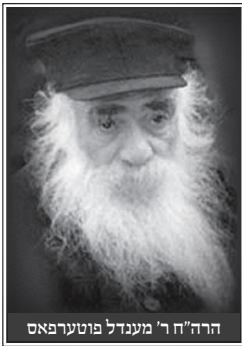
הקפיד מאוד להשתתף בכל ההתוועדויות של הרבי, ואף הייתה לו את הזכות להיות 'שר המשקים' ולמזוג את היין לכוסו של הרבי, אך יחד עם זאת התעקש לעשות הכל במתינות הראויה בכדי שהחיטים המיועדות למצות של הרבי יהיו בתכלית ההידור.

כשסיימו את קצירת החיטים ואריזתן וכו', הזדרזו בני החבורה לחזור לקראון-הייטס, וכשננסו לסעווען סעוונטי היה זה כבר אחרי תחילת ההתוועדות והרבי אחז בשיחה הראשונה ועדיין לא אמר לחיים, ומייד כאשר הרב מענטליק הגיע הוא מזג לרבי את היין, והיה נראה כאילו הרבי התעכב במיוחד בשבילו ו'האריך' בשיחה הראשונה עד שיגיע על מנת שאף אחד לא ייקח לו את הזכות...

ירא שמים מרבים

באותה הזדמנות של קצירת חיטים, התגלתה ברבים יראת השמים המופלאה של רבה של קראון-הייטס הרב יהודה קלמן מארלו, שעל אף שאותו יום יצאה חמה מנרתקה והשמש קפחה על ראשם של העוסקים במלאכה והם נטפו זעה – לא הסכים הרב מארלו לשתות מאומה, היות והשתייה היחידה במקום היתה פחיות של משקה מתוק, והרב מארלו חשש שחל על פחיות אלו דין של משקים שלנו בכלי מתכות, והיה היחיד שלא הכניס מאומה לפיו.

כובע הקסקט של ר' מענדל

הרה"ח ר' מענדל פוטערפאס

בשנים הקשות ברוסיה, כאשר היו חסידים שרעבו ללחם כפשוטו, הייתה תקופה שר' מענדל פוטרפס שלח ידו במסחר ועשה חיל, ואת כספו היה מחלק ברוחב לב בין אנ"ש והציל רבים מרעב.

במשך כל אותו הזמן, הסתובב ר' מענדל עם אותו כובע קסקט דהוי, וכמה שידידיו ניסו להשפיע עליו שיחליף אותו בכובע חדש, דבר שיכול גם לסייע לתדמית שלו בעיני בעלי העסקים וכו' – המשיך ר' מענדל להתעקש ודבק בכובע הקסקט המרופט.

יום אחד, הותיר ר' מענדל את כובע הקסקט על השולחן, ור' בן ציון גרליק ניצל את ההזדמנות, ורץ עם הכובע אל הכובען, וביקש ממנו להזדרז להכין כובע חדש בדמותו של כובע זה, ותוך זמן קצר חזר והחליף בין הכובעים.

כשר' מענדל הגיע וחיפש את הכובע שלו ולא מצא אלא כובע חדש בדמותו, החל לדרוש ולחקור מיהו החסיד שהעלים את כובעו, עד שהגיע לר' בן ציון ושאל אותו מדוע עשה לו את זה. ר' בן ציון התנצל והסביר שהיות וראה שר' מענדל מקמץ בהוצאות ולא רצה לעשות זאת על חשבוננו, החליט לשלם בעצמו על הכובע החדש...

השיב לו ר' מענדל בכאב לב: "האם אתה רוצה שאשכח לגמרי שיש חסידים שאין להם מה לאכול!?!...".

חסידים ומתנגדים

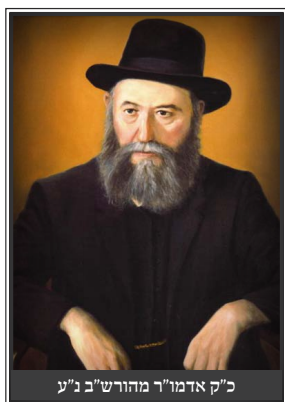

דער גלח איז אויך א פארך!

פעם רצה אחד החסידים להתייחס בזלזול לעיר גדולה של מתנגדים, והתבטא: "זו סך הכל עיר קטנה, יש שם רק רב אחד וכומר אחד". אמרו לו חבריו: "תאמר לכל הפחות 'להבדיל'..." אמר להם אותו חסיד: "ניין, דער גלח איז אויך א פארך!..." [= לא, הכומר גם 'ירא שמים'], היינו שהכומר והרב 'מאמינים' במידה שווה...

שמחה לארצך וששון לעירך

אחד מראשי המתנגדים שרדפו את אדמו"ר האמצעי והביאו למאסרו הידוע, היה שמחה קייסין (בנו של ר' חנניה ליטמאן, ואחיינו של ר' פנחס רייזעס). הוא התגורר בויטבסק, וכאשר הוא נפטר גרם הדבר לשמחה גדולה אצל החסידים שיצאו בריקוד ושרו: "שמחה – לארצך, וששון לעירך"...

כ"ק אדמו"ר מהורש"ב ג"ע

גילוח הזקן גרוע מלשון הרע!

ה'חפץ חיים' שאל פעם את אדמו"ר מהורש"ב מדוע בישיבת תומכי תמימים מקפידים כל כך על גילוח הזקן שאינו איסור חמור כל כך, שהרי אפשר למצוא לו היתרים באופנים שונים, אך על דיבור לשון-הרע שכולל בתוכו כמה וכמה איסורים מדאורייתא שאין עליהם שום היתר – לא מחמירים ומדקדקים עם הבחורים שלא יכשלו בכך.

השיב לו אדמו"ר מהורש"ב: כאשר יהודי מדבר לשון הרע, אין לו שום הווא אמינא שכך צריך לנהוג, אלא שהוא נכשל בכך מפני יצרו הרע ונמשך בלשונו, אך לעומת זאת כאשר יהודי מגלח את זקנו, הוא קם בבוקר ועושה מעשה שהוא נגד רצון ה', ויש לו 'השקפות' בנוגע לכך והוא בטוח שהדבר מותר וכו', וממילא זה יותר גרוע מאמירת לשון הרע!

לא להתערב בכתר...

בשנותיו הראשונות של הרה"ח ר' שלמה מטוסוב בשליחות הרבי בקזבלנקה שבמרוקו, הבחין כי בעיצומם של הריקודים בשמחת-תורה יושב בחור בירכתי בית-הכנסת ולומד גמרא, וגם כאשר כמה מבני הקהילה ניסו למשוך אותו לריקודים – נותר בשלו והמשיך ללמוד. התיישב מולו הרב מטוסוב, והתחיל לספר לו כיצד לאחר שאדמו"ר הזקן השתחרר ממאסרו, הוא היה אמור להגיע אל ביתו של ר' מרדכי מליעפלי וקבוצה של חסידים חיכו בביתו של ר' מרדכי כדי לחגוג יחד עם אדמו"ר הזקן את השחרור, אך הזמן הלך וחלף ואדמו"ר הזקן לא הגיע.

בשלב כל-שהוא הבינו החסידים כי ייתכן ואדמו"ר הזקן נקלע למקום אחר, והחליטו לגשת ולבדוק האם אדמו"ר הזקן נמצא למטה אצל המתנגד שהתגורר בשכונתו של ר' מרדכי, וכשעמדו ליד הדלת, שמעו כיצד המתנגד נוזף באדמו"ר הזקן על כך שהנהיג שינויים בנוסח התפילה, וצועק על אדמו"ר הזקן בחוצפתו: "ונעריצך? לא מספיק לך? דווקא 'כתר' אתה צריך?...". החסידים נמלאו זעם על העזתו של אותו מתנגד המחציף פניו כנגד קודש הקודשים, והחלו לדפוק על הדלת עד שלא נותרה למתנגד ברירה והוא פתח להם את הדלת.

כשנכנסו, ראו החסידים כיצד אדמו"ר הזקן יושב במקום בראש מורכן, אך כשרצו לגשת למתנגד וללמד אותו לקח, הזהיר אותם אדמו"ר הזקן בכל יחינו לגעת בבעל-הבית לרעה, ואדרבה, אמר שצריך לנהוג בכבוד אכסניה, והתעכב לסיים את שתיית כוס התה בביתו של המתנגד.

יחד עם החסידים, נכנס לדירה גם חסיד קרלין, שכששמע את דברי אדמו"ר הזקן לחסידים ביקש רשות לספר סיפור, ותירץ את עצמו שהיותו הוא לא חסיד, הוא מרשה לעצמו כי ההוראה לא לפגוע במתנגד לא הופנתה אליו.

השתרר שקט בבית, ואותו חסיד קרלין החל לספר על מלך שרצה לרכוש לעצמו כתר חדש, וזימן אליו את יועציו הקרובים כדי שימליצו לו איזה כתר הולמו בצורה הנאה ביותר. זמן ארוך נמשכה ההתייעצות, וכעבור מספר שעות הסכימה דעת כולם על אחד מהכתרים שהוא המתאים ביותר עבור המלך. לפתע נכנס למקום האיכר שנשכר להבאת הגחלים לצורך חימום המקום, והביע את דעתו שדווקא הכתר השני יותר הולם את המלך. כששמעו השרים את דבריו, נמלאו כעס ונזפו בו: "מי אתה בכלל? מה אתה מתערב בכלל איזה כתר יותר יפה? מילא אנחנו שידועים בגדולתו של המלך ומתדיינים בינינו ומתווכחים מהו הכתר התואם ביותר למלך, אך אתה? לך לסבלותיך!..."

סיים אותו חסיד קרלין את הסיפור, והעניק לבעל-הבית סטירת לחי הגונה: "מה אתה מבין בכתר?!...", והחל למנות הכאותיו "אחת... אחת ואחת...", וחפו פניו של המתנגד...

ובקזבלנקה שבמרוקו, בעיצומו של שמחת-תורה, סיים הרב מטוסוב את סיפורו והעניק לבחור ה'למדן' סטירת לחי הגונה, וחזר למעגל, והבחור בעקבותיו הצטרף גם הוא לרוקדים...

ר' שלום פויזנער

מהלך נפש של מתנגד

כשאדמו"ר מהוריי"צ היה ילד בחיידר, למד אודות פרעה ולא הצליח להבין מה פרעה חשב לעצמו כשהמשיך להקשות את ליבו על-אף כל המופתים הגלויים שהתרחשו לנגד עיניו, עד שבסופו של דבר אמר לו המלמד שפרעה היה מתנגד, ובזה נחה דעתו...

כלב זקן...

כאשר הגיע החסיד ר' שולם פוזנער לארץ הקודש, החל לעבוד כשוחט אלא שהממונה עליו לא אהב את עובדת היותו חסיד ומירר את חייו פשוטו כמשמעו וחיפש בכל הזדמנות איך להציק לו. כשהדבר הפך לבלתי נסבל, הוא ערך ביקור מיוחד אצל אביו של אותו שונא ישראל שנחשב לרב מכובד בירושלים ובעל השפעה רבה, וסיפר לו על האפליה לרעה שהוא זוכה לקבל מבנו ולא חסך מפיו דיבורים קשים. אך אותו רב לא חנן אותו ביחס הוגן ואמר לו: "כל הנוגע בבני כנוגע בבבת עיני, וכל הננוע בבבת עיני - כנוגע בבבת עינו של הקב"ה"...

על כך אמרו חסידים שהכלב הזקן, למרות שאינו נובח ונושך - אינו יותר טוב מבנו, שהרי סוף כל סוף הוא כלב בן כלב...

"אף כלב לא היה נובח בבני ברק..."

בשנות המ"מים הקשות כשגברה המלחמה מהמנגדים, התוועד ראובן דונין בבאר-שבע ותבע מהמשתתפים בפארבריינגען: "אם אנחנו היינו עושים מה שצריך - אף כלב לא היה נובח בבני ברק!".

כשהרב יצא דרך החלון...

הרה"ח ר' מנשה אלטהויז מלנינגרד (אחיו של העסקן החסידי ר' פייניע אלטהויז), התפלל פעם בבית כנסת לא חב"די בעיר, ושמע כיצד רב בית הכנסת פוער את פיו נגד אדמו"ר מהוריי"צ.

בהיותו בעל גוף רחב, נעמד בפתח בית הכנסת, והודיע לרב באופן חד משמעי שהוא לא ייתן לו לצאת מבית הכנסת, וגם כאשר התחננו בפניו ומסרו בשם הרב שהוא מוכן לבקש מחילה ולהתחרט על דבריו - לא עזר מאומה, והוא נותר תקיף בעמדתו עד שלא נותרה לרב ברירה, והוא יצא מבית הכנסת דרך החלון...

ממה אתה כן מפחד?!

אחד החסידים נקלע פעם לבית כנסת של מתנגדים בו התפלל אחד מראשי עדת המנגדים לחסידות בדורנו (א.ק.ב.). תוך כדי שהוא יושב ולומד חסידות, ניגש אליו אותו מתנגד והחל לסמן לו בתנועות ידיים שיצטרף אליו לתפילה וישלים לו מניין, אך אותו חסיד הבהיר לו שכעת הוא לומד, ואם ברצונם שהוא יצטרף אליהם למניין הם יצטרכו להמתין

עד שיסיים את לימודו, ואם משעמם להם בינתיים – הם יכולים להצטרף אליו ולהקשיב ללימודו.

אותו מתנגד שהיה כבר אחרי 'ברוך שאמר' ניסה שוב ושוב לשכנע את החסיד בתנועות ידיים להצטרף למניין, וכשראה שהחסיד מתעקש ועומד על שלו, התייאש והתפלל ביחידות.

אחרי שסיים שמונה-עשרה, ניגש לחסיד והחל לצעוק עליו ולנזוף בו על שהעז לעבור על הוראת השולחן ערוך ולגרומם לביטול המניין, והחסיד נותר רגוע ואמר לו שזה לא מעניין אותו. משפט זה רק הרתיח עוד יותר את דמו של המתנגד, שהחל לצעוק עליו בצעקות רמות: "מה לא מעניין אותך מה שכתוב בשולחן ערוך?! יהיה לך גהינום כזה שאין לך אפשרות בכלל לשער מהו!..."

החסיד בשלו: "לא, אני לא מפחד". אותו מתנגד החל לתאר בפניו בצבעים עזים את הגהינום הצפוי לו, והחסיד נותר שליו ורגוע והמשיך לומר בנחת שהוא לא מפחד מכך. בסופו של דבר לא יכל המתנגד לסבול את דבריו של החסיד ושאל אותו: "תגיד לי, אם מזה אתה לא מפחד, אז ממה אתה כן מפחד?".

אמר לו החסיד: "אני אגיד לך ממה אני מפחד. מגן-עדן של מתנגד – מזה אני מפחד!..."

העוסק במצווה פטור מן המצווה

נערה בעלת-תשובה מ'מכון חנה' בקראון-הייטס התענינה בשידוכים, וקיבלה הצעה להיפגש עם בחור שנמנה על חוגי הליטאיים, והיא שאלה את הרבי האם להתעניין בהצעה זו או לא. כעבור מספר ימים השיב הרבי שצריך לבדוק את היראת-שמים של הבחור המדובר, אך הנערה שלא ידעה כיצד היא יכולה לבדוק את היראת-שמים שלו, ניגש לרבנית גיטל גאנזבורג (רעייתו של ר' איטשקע) והתייעצה איתה מה עליה לעשות.

לאחר מחשבה, היא הציעה לה למשוך את הפגישה שתסתיים סמוך לשקיעה, וכשהשעון ידחק, תשאל את הבחור האם הוא כבר התפלל מנחה ולפי התשובה שלו תוכל לדעת מה מצבו ביראת שמים.

כשהגיעה השעה ונהיה מאוחר, שאלה הנערה את הבחור האם הוא צריך להתפלל מנחה, והוא ענה לה בפשיטות: "העוסק במצווה פטור מן המצווה..."

אבל הוא שנה מתנגדים

ר' שלמה חיים קסלמן השתתף פעם בלוויה של חסיד פשוט שלא התבלט באף מעלה, ובשעת הלוויה התבטא, שאמנם לא הייתה לו אף מעלה ניכרת, "אבער ער האט פיינט געהאט מתנגדים!" [= אבל הוא שנה מתנגדים]...

להביא לימות המשיח

מ'עסט און מ'פרעסט און מ'בעט משיח

ר' משה וובר התבטא פעם על כך שאחרי שממלאים הכרס בבשר ודגים מבקשים בברכת המזון על בניין ירושלים: "מ'עסט און מ'פרעסט און מ'בעט משיח" ... [= אוכלים, מסתאבים, ומבקשים משיח...].

הרה"ח ר' משה וובר עובר לפני הרבי בחלוקת דולרים

בגימטריא בית משיח

בעקבות ההתעוררות הגדולה שהייתה בשנת תש"ל בקשר עם סיום כתיבת ספר תורה של משיח, כתב ר' יוסף יצחק מוניץ על ספר התהילים שלו "770 בגימטריא בית משיח".

כעבור זמן ראה זאת ר' זלמן יפה וסיפר על כך לרבי, וכאשר סיפר זאת הרבי חיך בשביעות רצון.

בעתיד הקרוב

כשר' שמואל (ב"ר ישראל) רוזנפלד היה ילד צעיר, עבר לפני הרבי בחלוקת דולרים ושאל את הרבי מתי הרבי יביא כבר את משיח, והרבי השיב לו: "בעתיד הקרוב!" בפעם אחרת, עבר יחד עם קבוצת ילדים וכל אחד מהם אמר לרבי "ווי וואנט משיח נאו" [= אנו רוצים משיח עכשיו], אך הילד שינה ואמר "אי וואנט משיח נאו" [= אני רוצה משיח עכשיו], וכשעבר, הפטיר הרבי אחריו "גם אני רוצה משיח עכשיו".

ביקש יעקב לגלות את הקץ

אחד מילדי משפחת שארף כתב לרבי מכתב בו שאל: "מתי יבוא משיח?" כמענה השיב לו הרבי שליט"א: "ביקש יעקב אבינו לגלות את הקץ וכו'. אזכעה"צ" [= אזכיר על הציון]...

מה לעשות - הרבי רוצה את זה...

לאחר התנופה הגדולה שקיבלו ההחתמות על קבלת המלכות בקרב שדרות הציבור הרחב, החלו בחוגים אחרים תלונות וטענות על 'מבצע' זה, ובין השאר הגיעו הדברים גם לבעל-קורא ד' 770 ר' מיכאל סלאווין, שמיום ליום שמע יותר ויותר טענות מידידיו לעסקים על עניין זה.

יום אחד לא יכל לסבול יותר את דבריו ידידיו והוא ניגש בסערת נפש אל המזכיר ר' בנימין קליין ע"ה ותינה בפניו את הצער היום-יומי שיש לו בעקבות עניין זה.

ר' בנימין כדרכו שמע את דבריו במתינות, ולאחר מכן פרש את ידיו לצדדים ואמר: "מה אפשר לעשות, הרבי רוצה בכך..."

המזכיר הרה"ח ר' בנימין קליין

ללמוד דבר מלכות!

ר' מענדל פטרפס קירב מאוד את אחד מהתמימים השלוחים שהגיעו לישיבה בכפר חב"ד בשנת תשנ"ג.

כחלק מהקירוב הכללי לו זכה אותו שליח, הציע לו ר' מענדל ללמוד יחד איתו חסידות בחברותא, וביום הראשון שהשניים התיישבו ללמוד שאל ר' מענדל את אותו שליח מה הוא רוצה ללמוד יחד, והבחור חשב לעצמו מה הכי כדאי והגיע למסקנא שהכי כדאי ללמוד עם ר' מענדל את המאמרים שהוא יודע הכי טוב והוא הכי אוהב, ובפשטות אלו המאמרים שהוא למד כשהיה בחור בישיבה, ולכן ענה אותו שליח לר' מענדל שהוא רוצה ללמוד איתו את המאמרים של אדמו"ר מהורש"ב.

ענה לו ר' מענדל: "אם אתה רוצה ללמוד את המאמרים של אדמו"ר מהורש"ב תצטרך לחפש חברותא אחרת, כי אני כעת לומד את השיחות האחרונות ששמענו מהרבי לעת עתה!..."

הרה"ח ר' צבי מנחם גרינבלאט

"כאן מאמינים..."

בשנת תש"ס הגיע אחד מחברי מזכירות כ"ק אדמו"ר שליט"א לביקור בארגנטינה, ובמהלך הביקור נכנס למשרדו של השליח הרב צבי יחיאל גרינבלאט וראה שלט של פרסום משיח עם תמונה של הרבי.

פנה אליו המזכיר בתביעה: "הרב גרינבלאט, מה יש לכם עם זה?!"

השיב לו הרב גרינבלאט: "יוד'ל, כאן מאמינים..."

אמרות משלים ופתגמים

לא צריך אותו ולא את תחיית המתים שלו

הרה"ח ר' שמואל בער מבוריסוב אמר פעם: "אם אשתתף בהלוויה, ואראה במו עיני כיצד מגיע א גוטער איד ומצווה על הבר-מינן לעמוד, והוא אכן יעמוד ויקום לתחייה, אף-על-פי שזהו תחיית המתים ממש – לא אתפעל מכך כלל, אלא פשוט אגש ואשאל אותו; אם הוא מדבר אודות יחודא עילאה – מה טוב, ואם לאו – אינני צריך לא אותו ולא את תחיית המתים שלו"...

הרה"ח ר' שולם מרוזוב

קצרי רואי

ר' שולם מרוזוב התוועד פעם עם התמימים בזאל הקטן, ובאותו זמן התקינו במקום מערכת מיזוג מרכזית עם שרולי אוורור. ר' שולם לקח את הנושא כמשל ואמר לתמימים שישבו איתו: "עד איפה אדם רואה? עד החור של המזגן..."

הם בגן עדן...

ר' מענדל מרוזוב סיפר כיצד חלם שהגיעו אליו חברים מעולם האמת וביקשו ממנו שיבוא להתוועד איתם. הוא לא הבין מה הם רוצים ממנו ואמר להם שהם יכולים לגשת ולהתוועד עם כל גדולי החסידים: ר' איצ'ה דער מתמיד, ר' חאטשע פייגין, ר' ישראל נעוולער, וכו' וכו'.

"מה אתה לא מבין?" השיבו לו חבריו, "הם בגן עדן. אנחנו צריכים אותך איתנו"...

זה הקוקוריקו שלהם...

לאחר התמנותו של הרב דוד מאיר דרוקמן כרבה של קריית מוצקין, שאל את הרב חודקוב כיצד עליו לנהוג בנוגע לשירת המנון 'התקווה' באירועים שהוא משתתף בהם במסגרת תפקידו.

השיב לו הרב חודקוב: "מה אכפת לך – זו קריאת התרנגול שלהם..."

האוכל של התמימים – הכי בריא

ר' זושא וילימובסקי נכנס פעם לשנות כוס תה בחדר אוכל בישיבה בכפר חב"ד ואחד הבחורים חמד לו לצון ושאל אותו אם אין לו מה לאכול בבית. ענה לו ר' זושא: "האוכל של התמימים זה הכי בריא!"

ר' מענדל חושש שיחנקו אותו

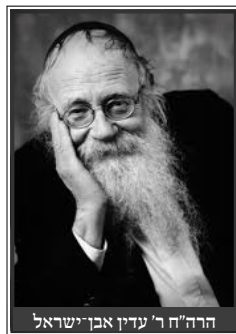
כשהציעו לר' מענדל פטרפס לעלות לבימת הרבי להתרת נדרים בערב ראש-השנה, לא התרצה להצעה, ואמר שהוא חושש שבאם יעשה זאת ר' זלמן משה יגיע אליו בחלום ויחנקו אותו...

תורה וגדולה - אנשטאט אחד

ר' מענדל פטרפאס אמר פעם שיש כאלו שאצלם התחלף הניקוד והם גורסים "תורה וגדולה במקום - אנשטאט - אחד"...

רצח בזעיר אנפין

מפי הרה"ח ר' עדין אבן-ישראל: אדם שיושב במקווה ומתגרד, הוא רוצח בזעיר אנפין. רוצח כפשוטו הוא אחד כזה שגורם שיהודי לא יוכל לעבוד את הקב"ה, ואילו אותו אחד שיושב ומתגרד הוא 'רוצח' את הזמן שלו ומשקיע אותו בדברים של מה-בכך במקום לעבוד את הקב"ה...

הרה"ח ר' עדין אבן-ישראל

אם ראשונים כמלאכים

מקובל בפי חסידים: "אם ראשונים כמלאכים אנו כבני אדם, ואם ראשונים כבני אדם - אנו כחמורים ולא כחמורו של רבי פנחס בן יאיר". מי שמסתכל על חסידים ראשונים כמלאכים, הוא בגדר בן אדם, ואילו מי שמסתכל על חסידים הראשונים כבני אדם הרי הוא כחמור, ולא כחמורו של רבי פנחס בן יאיר...

זה שזה 'כתוב' זה לא עוזר...

ר' מענדל פטרפס סיפר שבשנים בהן ישב בגלות ברוסיה, היה אסיר אחד שתכנן לברוח, והוא ניגש לאחד ה'מומחים' שייסבירו לו על דרכי ההברחה והמילוט שעליו לדעת כדי שיוכל לחמוק מעיני השומרים ומהפטרולים הרבים האורבים סביבות המחנה.

תוך כדי שאותו אסיר הסביר לו כיצד לברוח מהכלבים הנובחים, היכן עליו לפנות ובאיזה קטע דרך הוא צריך לרוץ, פנה אליו האסיר השני וביקש ממנו להמתין כי ברצונו להשיג חתיכת נייר וכלי רישום כלי-שהוא כדי שיוכל לשרטט לעצמו את המפה וכך לזכור הכל בפרוטרוט.

אמר לו האסיר ה'מומחה': "בשביל שתצליח באמת לצאת מפה, לא יעזור לך שום דבר שיהיה כתוב 'על הדף', אם אתה באמת רוצה להבריח את החומות - אתה צריך לחרוט את זה בלב ובמוח!".

להקציף מים

כאשר ר' חיים זלמן קוזלינר היה מלמד, ניגש אליו אחד ההורים ושאל אותו בנוגע לבן שלו. השיב לו ר' חיים זלמן: "כאשר מקציפים חלב במשך זמן ארוך, בסופו של תהליך לאחרי שמשקיעים בו מספיק מאמץ הוא הופך לגבינה. אך אם תיקח מים ותקציף אותם - לא משנה כמה זמן תשקיע בהם וכמה מאמץ תבזבז על כך, הם תמיד יישארו מים..."

ההבדל בין חב"ד לסאטמאר

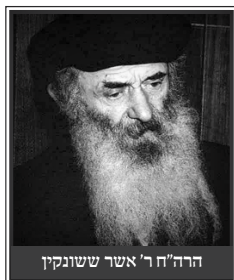
מפי הרה"ח ר' שבתאי סלבטיצקי: לכאורה ההבדל בין חסידי ליובאוויטש לבין חסידי סאטמאר. שהם שמיים דגש על שנאת הרע והשקר בתכלית, ואילו חסידים קיבלו מהרבי שיש לאהוב את האמת בתכלית. ואם כן לכאורה נשאלת השאלה מדוע יש הבדל כל כך קיצוני בין היחס של חסידי חב"ד ליהודים לבין היחס של חסידי סאטמאר, לכאורה זה הרי היה צריך להיות אותו דבר בדיוק?

אלא הנקודה היא שהרבי הוא אוהב ישראל, והוא נקודת האמת האלוקית בעולם, וממילא היות ואצל הרבי הכל מתחיל מאהבת האמת, וברגע שהרבי מוצא נקודת אמת הכי קטנה אצל איזה יהודי שלא יהיה, הוא מייד אוהב אותו ומתייחס אליו באהבת ישראל הכי גדולה שיש.

לעומת זאת אצלם, היות והם מונחים ברע בעצמם, הם מתחילים בחיפוש הרע שיש אצל השני, וממילא ברגע שמוצאים נקודה הכי קטנה של היפך הטוב – הוא כבר נהפך למוקצה מחמת מיאוס...

שלא יצטרכו לעם אחר...

רבו הראשון של כפר חב"ד הרב שניאור זלמן גרליק ('שניאור דער רב') אמר פעם פירוש חסידי לתפילת כהן גדול ביום הכיפורים בקודש הקודשים: "שלא יצטרכו עמך ישראל זה לזה ולא לעם אחר", היינו שלא יהיה חס־ושלום מצב שלייהודי רע והוא מתנחם שאצל יהודי אחר גרוע יותר, ואם הוא לא מוצא יהודי במצב גרוע יותר יתנחם שבטח בעם אחר יש מישהו שרע לו יותר ממני...

גוף רוצה...

ר' אשר ששונקין (באטומער) נהג לומר – "גוף ראשי תיבות: גוף וויל פרעסען, גוף וויל פאפען, גוף! וועסט פייגערען! גוף וויל פארט".

פעם חסיד - תמיד חסיד

שח אחד מזקני החסידים: בעבר, המקצוע של שען לא היה כמו שען של היום, אלא היה כרוך בזה עבודה שלימה ואומנות רבה. כאשר השעון היה מתקלקל ואחד מהמקלות בפנים היה יוצא מהעגול שלו, היו צריכים להזיז בעדינות 10 עיגולים קדימה בשביל להכניס אותו בחזרה בפנים, והדבר דרש התעסקות וסבלנות רבה, ודיוק רב בשבילו היה השען צריך לעבוד עם ראש צלול ונקי על מנת להצליח להכניס את המקל בדיוק במקומו.

ומה קורה כשהשען אמר לחיים והוא שיכור, ולכן הוא לא יכול לתקן שעונים כי צריך ראש צלול? לא קוראים לו 'שען'? מחקו לו את השם? עכשיו קוראים לו סתם ר' איד?...?

לא! עדיין הוא נשאר בשמו 'שען'!...

אותו דבר בדיוק בנוגע לתואר הנעלה שאנחנו נושאים עלינו – 'חסיד'. זה אמנם שם מאוד מיוחד ולפעמים אנחנו נכשלים ולא עושים מה שנדרש מאיתנו, אבל האם בגלל זה אנחנו מפסיקים להיות חסידים? עכשיו יש לנו שם אחר...?

שטויות לא שוכחים

בשנותיו המאוחרות של ר' שלום בער הגדול (נוטיק), פגש אותו אחד החסידים בסמיכות ל-770 ושאל אותו האם הוא זוכר אותו. ענה לו ר' שלום-בער בחיך: "שטויות לא שוכחים..."

תרנגול של ערב יום כיפור

ר' זושא וילימובסקי נזף פעם באחד השלוחים ואמר לו שהתרנגול של ערב יום כיפור, גם אחרי ששוחטים אותו הוא ממשיך לרקוד ולרקוד, ועושה רעש ובלאגן, אך היות שהוא כבר לא מחובר לראש – סופו שיפול ולא יביא תועלת...

הרה"ח ר' זושא וילימובסקי

תפילת חסיד זקן

חסיד אחד לעת זקנותו כשכבר לא יכל להאריך בתפילה וכו' אמר: "אם אי אפשר להתפלל כמו יהודי, לפחות בא נתפלל כמו שכתוב בסידור..."

יין - לקידוש ולהבדלה!

פעם הבחין ר' מענדל פוטרפס בבחור שאומר לחיים על יין, והוא פנה אליו ואמר לו: "זה הרי מי שברך מפורש: 'יין - לקידוש והבדלה', ולא בשביל להגיד לחיים. לחיים אומרים על משקה..."

לזכות

החתן התמים הרב מנחם מענדל שי'
והכלה מרת חיה מושקא תחי'

דורון

לרגל שמחת נישואיהם בשעה טובה ומוצלחת
ח"י מנחם-אב, ה'תשע"ה

שיזכו להקים בית נאמן בישראל, בנין עדי עד, על יסודי התורה והמצוה
כפי שמוארים במאור שבתורה - זוהי תורת החסידות
ויצאו לפעול בשליחות כ"ק אד"ש מתוך התמסרות
ויבנו בית חב"ד החדור בשליחות היחידה שנתרה
ויזכו לבנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות
מקושרים לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
מתוך הרחבה ברוחניות וגשמיות גם יחד
ומתוך שמחה וטוב לבב

נדפס על ידי ולזכות הוריהם
הרה"ח ר' מיכאל וזוגתו מרת אילנה שיחיו דורון
הרה"ח ר' שמעון וזוגתו מרת מיכל פנינה שיחיו כהן

יהי רצון שירוו נחת מכל יוצאי חלציהם
מתוך בריאות נכונה והרחבה בגשמיות וברוחניות
ויזכו לקבל פני משיח צדקנו
בקרוב ממ"ש!

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

לזכות

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

יהי רצון שיראה הרבה נחת מבניו התמימים בפרט,
משלוחיו, חסידיו, וכלל ישראל - בכלל
ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו
וישמיענו תורה חדשה מפיו
בגאולה האמתית והשלימה
תיכף ומיד ממ"ש

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד